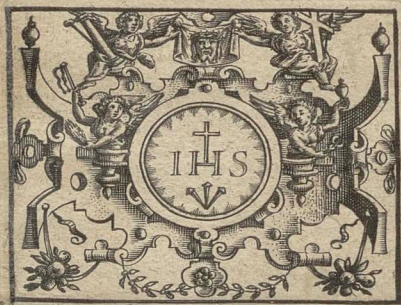

H. I. 13

INTERPRETATIO
POETICA LATINE IN
CENTVM QVINQVAGINTA
P S A L M O S .

AVTHORE LVDOVICO
*Crucio Olyssipponensi, è Societate
I E S V .*

LVGDVNI,

Sumptibus PETRI RIGAVD, in vico
Mercatorio, sub signo Horologij.

1608.

*Cum Privilegio Regis, & Facultate Superiorum
è Societate I E S V .*

Item Camaldul,
Cppe Vansavia

Suma de la Licencia.

ESTE Libro , intitulado Interpre-
tatio Poëtica Latinè , in centum
quingenta Psalmos , Authore Lu-
douico Crucio Olyssipponensi , tiene
licencia del Consejo de su Magestad para
imprimirse , concedida al Padre Baltasar
Barrera de la Compañia de. IESVS,
como mas largamente parece por la licen-
cia originali , que es fecha en la villa de
Madrid, à quatro dias del mes de Septiem-
bre , de mil y quinientos y nouenta y ocho
años, firmada de los Señores del Consejo, y
refrendada por Pedro Zapata del Mar-
mol , Escriuano de Camara , y registrada
por Iorge de Olaal de Vergara, Canciller.

APPROBATIO.

EX Commissione Regij Senatus
legi accuratè hanc centum quin-
quaginta Psalmorum poëticam Para-
phrasim Patris Ludouici Crucij Oly-
ssipponensis, Societate Iesu: In quâ
nihil deprehendi sanæ fidei aduersum:
quin potius Christianam Pietatē cum
admirabili Poësis & Latinitatis dexte-
ritate ita coniunctā; vt nesciam quid
prius mirer, linguæ Latinæ peritiam,
an venustos carminum modos, qui-
bus legentem oblectat, an Chisti ze-
lum, quem vbiq; personat, dum Psal-
morum germanos reddit sensus: Qui
digni profectò sunt, vt prælo mādē-
tur, in maximam Reipublicæ Christia-
næ utilitatem. Dat. Madriti in nostro
monasterio sanctissimæ Trinitatis, die
17. Augusti, Anni Domini. 1598,

F. Luisius à Calatayud,

*Facultas R. Patris Generalis
Societatis IESV.*

EGO Claudius Aquaviva, Societatis Iesu Præpositus Generalis, interpretationem poëticam Latinè in centum quinquaginta Psalmos, Authore Ludouico Crucio Olyssipponensi, eiusdem Societatis Iesu, in quinque libros distinctam, à nonnullis nostræ Societatis Theologis, eiusdémque professionis peritis recognosci mandavi. Quam cum illi approbauerint, probo etiam ut possit imprimi, si ita placuerit Dominis, quibus incūbit. Datum Romæ, die 30. Aprilis, Anno Domini 1586.

CLAVDIVS AQUAVIVA.

*Sūma Priuilegij Regum, & Superioris
Societatis IESV, in Prouinciā
Lugdunensi.*

LYDOVICVS RICHEOMVS, Prouincialis
Collegiorū Societatis IESV, in Prouin-
ciā Lugdunensi, iuxta Priuilegium eidem So-
cietati à Christianissimis Galliarum Regibus
Henrico Tertio, 10. mensis Maij, anni 1583.
Et Henrico Quarto nunc regnante, 20. De-
cembri 1606. concessum (quo Bibliopolis
omnibus prohibetur, ne libros ab hominibus
eiusdem Societatis compositos absque Super-
iorum permissione imprimant) permittit
PETRO RIGA VD, Lugdunensi Bibliopolæ,
vt Ludouici Crucij Olyssipponensis eiusdem
Societatis libellum, cui titulus est, *Interpretatio
Pœtica Latine in centum quinquaginta Psalmos,*
ad quatuor proximos annos imprimere, præ-
fixo insigni nominis IESV, ac liberè diuen-
dere possit. Datum Lugduni die 24. Octo-
bris. 1607.

LYDOVICVS RICHEOMVS.

IVDICIVM FVLVII

Carduli è Societate IESV, &

Marci Antonij Mureti

Senioris.

FVLVIVS CARDVLVS

è Societate IESV, Ludouico

Crucio S.

VT de toto Poëmaticis genere dicam, quid Muretus sentiat, numeri sunt faciles, suaves, & auribus periucundi; dictio bene poëtica, & culta; Totum volumen peruolutauit, & mecum contulit, atque, ut uno verbo meam de tota re sententiam, quam & admodum R. Patri nostro Generali aperui, dicā; Opus dignum, quod in lucem edatur, iudico. Tantam ingenij foelicitatem tibi à Deo donatam uniuerso Ordini nostro gratulor. Mihi etiam gaudeo censuram licet immerenti mandatam, ex quā magnam utilitatem, atque adeò voluptatem cepi, cum multa didicerim, quæ me latebant. Tu perge, & quo cœpisti cursu ad summum Christo duce contende, & vale, mēque tui & studiosissimum, & obseruantissimum Deo commenda.

ALVA-

ALVARVS LVPVS, E
Societate IESV, in Para-
phrasim Psalmo-
rum.

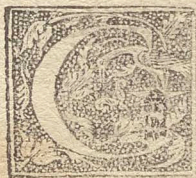
Regnator Solyma Vates sua nuper Olympo
Carmina dum fido Pectine culta videt:
Sumit amans rutilis stellatam Barbiton astris,
Et Latios Solymâ concinit arte modos.
Pulchra Palæstinum tenuerunt carmina Regem,
Dum sua sensa canens, non sua verba sonat.
Mox ait. Arctoi Ledunt me dissona Vatis
Plectra, deest fidibus, dum canit, una fides.
Ergo Caledonias inter strepat impia sylvas
Musa, mea fidicen tu Ludoyce Lyre.
Cui fidibus sincera Fides, cui concinit ori
Religio, sacram iam tibi trado chelyn.
Te modulante canam: Quin & celestibus ipse
Qui canitur Plectris, ad tua Plectra canet.

EMMANVEL PIMENTA
è Societate IESV, in eādem
Paraphrasim.

CArmina Cygnus ouans Iessai cantat Oloris,
Et canor est idem, dissimilēque soni.
Ille Palaſtinas cecinit Iordanis ad undas:
Aureus hic fuluo quā nitet amne Tagus.
Ille magisteriis cœlestibus arduus Astra
Transilit; Hic voris proximus ire cupit.
Mitigat ad cantus Olor ille à Numinē poenas
Mundo intentatas, mitigat iste modis;
Mitis in innumeros se gratia diuidit vsus,
Dum canit ille suā, dum canit iste Lyrā.
Audire Isacida ne formidate Tonantem,
Non mactat, placidā cūm sonat ille Lyrā.
Hic Olor Isaciꝝ vestigia adorat Oloris,
Quō magis est humilis Mens, magis apta sequi.
Ipse suum, dixit, Tagus admiratus Olorem,
Accessit titulis nunc noua fama meis.
Antē manus dites mea copia fecerat auro,
Ditat olorinis quæ modō corda modis.
Tollite de Cœlo Eridanum, me ponite, Cygnum,
Quem non Eridanus, ripæ aluere meæ.

ADMODVM REVE-
rendo in Christo Patri nostro
Claudio Aquaviva, Prepo-
sito Generali Societatis
Iesu, Ludouicus
Crucius S.

VM Iuventutem Lu-
sitānam bonarum Li-
terarum discendarum
gratiā ad Academiam
confluentem, artem
Oratoriā, Poeticā-
que Conimbricæ plures annos do-
cuissē: Viderēmq; re nullā tam iu-
uari ingenia Discipulorum, quā
Magistrorum exemplis, sæpe quæ illis
componenda proponebam, corā
ipse

EPISTOLA

ipse etiam scribebam : & cùm quæ fecerant, palàm recitassem, tum mea quoque legebam. Expertusque sum hoc facto euasisse alacriores ad hanc partem Eloquētiae capeffendam, quæ poliendis carminibus continetur. Sed erant illa eius argumenti, quæ alere studium Adolefcētiae videbantur : peritura tamen, siquidem ad diuturnitatem non parabantur. Domi interim præter ea, quæ Maiorum iussu Tragica, Comicæque ad publicum Theatrum feci, extremo ferè tempore quo habui hanc Palæstram, Animum adieci ad interpretandum carmine diuinum illud opus sacrarum literarum, quo Psalmi cētum quinquaginta continentur. Etsi enim non putabam perire mihi tēpus, quo obedientiâ mandante humanam Poësim agitabam, tamen hâc diuinâ consolari Animum decreui, & Pietati dare eam Poëticam, qualis qualisea erat, quâ longo vſu cō-

DEDICATORIA.

pararam, id in causâ fuissè non diffi-
teor, quo minus actum agere refo-
midarem. Sciebam in eodem argu-
mento plures laborasse, duosque præ-
ter Flamminium maximè celebrari.
Alterum elegantissimum dictione, al-
terum tam accuratè hærentem He-
braicæ orationi, vt propterea etsi di-
ligentiæ laudem tulerit, ingrati quid-
dam auribus cecinissè à plerisque vi-
deatur. Sed vt de vtróque proferam
quod sentio, priori, etsi Princeps Poë-
tarum sui temporis inscribatur, nihil
debet Respublica Christiana. Nam
præter summum scelus, quo se per
Hæresim obstrinxit, id egissè videtur,
ne clarissima, notissimâque de Chri-
sto Opt. Max. vaticinia, quæ Psalmis
continentur, suo in Carmine appare-
rent. Quo facto meritò Piis omnibus
displicuissè potuit, etiamsi suæ factio-
nis colluuii maximè Prædicabilis
habeatur. Posteriorè verò interpretem
ipse

EPISTOLA

ipse laudo , laudarique à multis vellem : Licet enim suauitas tanta non sit in ipso filo , characteréque dicendi, doctrinæ tamen habet vestigia non leuiter impressa , adeò vt si quis modò vellet (quod bonâ ex parte fecit Genebrardus) verborum sequi significationes , hâc huius authoris operâ, possit opus commentari , iis hominibus gratissimum , qui vocum notionibus delectantur. Ego porrò , vt me venustissimum præstare non potui , nec si possem in re castissimâ , ac sanctissimâ modestiam postulante , præstitissem, tamen asperitatem fugi , poëticéq; loqui studui temperatè , Patrum sententias secutus , qui optimè hoc diuinum opus interpretati à summis Theologis iudicantur. Quamobrem oracula de Christo Seruatore studiosè retulisse contendi : Contendisse porrò deprehendent , qui hanc legerint interpretationem minus fortallè elaboratam.

DEDICATORIA.

Venio nunc ad editionem. Missum fuerat iam pridem opus Romam, ibiq; à M. Antonio Mureto seniori, R. Patre Fulvio Cardulo, aliisque doctissimis viris lectum & probatum. Quid igitur reliquum fuit? cur cessatum? Non putavi tenuitatis esse meæ, quanquam sine fūco à lectissimis hominib⁹ meus Labor probabatur, editionem flagitare, aut auiditate prodeundi quemquā, qui id ageret, exorare. Videbam enim ex infinitā propè multitudine eorum, qui editionem suorum librorum molliuntur, nullum propè esse qui non putet se beneuolè, assidueque legendum, cū tamen multò aliter eueniat, & de quibusdam sine verecundiæ notā iactetur, debuisse ipsos suo labori pepercisse. Id mihi cur non pertimescerem accidere quoque potuisse? Accedit quòd à puero Societatis nostræ Disciplinā educatus, etsi ad eam rudior, retinebam tamē

EPISTOLA

animo dicta Patrum adhortātium cupiditates omnes iugulandas, atq; eam maximè quæ humanæ laudis titillatione obrepit. Ob has causas, imbecillitatem Ingenij non ignorans, & eorū non immemor, qui priores magnâ sui nominis celebritate vires in hoc argumento fatigarunt, gaudebam nihil de isto opere in lucem emittendo cogitare; Cū ad me perlatum est, apud R. Paternitatem vestram seriò id agi, ne diutius ei liceat in tenebris latere. Quod si non abs re, nec incerta fama fuit, ac Deo ita volente lux aliqua fauorabilis librum hunc expectat, eūque iussio R. Paternitatis vestræ in publicum exire mandat, id oro, ne sine eo Patrono Cœlum adspiciat, quem illi maximè optaui. Is ipse es Societatis Parēs. Ergo cū totus, vt cæteri nostri, tuus sim, mea alterius esse non debent. Hoc iure no facio audacter, sed officiosè illi dedico lucubrationes, qui de meo
capi

DEDICATORIA.

capite potest Christi vice quæcúm-
que iudicari, statuere. Prætereà si more
huius æui nomen aliquod tutelare est
appellandum, cur ego non Patrem po-
tius quàm Dominum salutabo? Tu igi-
tur, Pater, habe tuorum Liberorum
operas. Et quoniam non tam gentili-
tium est tibi cognomen, Aquauia,
quàm re, & virtute partum; age, quæ-
so, volens, ac propitius librum accipe,
& rore secundissimi fauoris tui vel le-
niter adsperge, id tantùm, vt spero, fa-
tis erit nostris & externis ad hanc in-
terpretationem modò prodeuntem
cum beneuolentiâ legen-
dam. Vale.

LVDOVICI CRVCII

OLYSIPPONENSIS,

è Societate IESV,

IN PRIMVM LIBRVM

Psalmorum interpretatio

Poëtica Latine.

PSALMVS PRIMVS.

Beatus vir, qui non, &c.

TER Beatum, consiliantibus

Qui non adheret credulus impijs,

Non orbitâ vadit malorum,

Nec cathedrâ sedet, unde Sanctos

Rident profani. Conditâ legibus

At iussa magni Numinis adspicit,

Qua mente versat, Solis orbem

Seu teneat rota, seu relinquat.

Est ille ramis arbor ut aureis,

Quam propter undat fluminis alueus;

A

2 PSALM. LIB. I.

Suis daturam poma lato,
 Mitia temporibus Colono.
 Illi perennat gratia frondium,
 Et poma certant annua floribus,
 Qua Solis aestas non adurit,
 Non glaciant hyemes niuosa.
 Res Impiorum non ita promouent
 Flatus secundi; gluma sed area
 Ut ventilata, iniurioso
 Arbitrio rapiuntur aure.
 Cum iustus equis lancibus Arbiter
 Appendet Orbem; non erit Impiis
 Spes ulla cause, non beatâ
 Cœlituum locus in coronâ.
 Est grata magno semita Principi,
 Et mens Piorum: sed via lubricos,
 Infausta deuoluet profanos.
 In stygij fera iura Regni.

PSALM. II.

Quare fremuerunt Gentes, &c.

Quid trepidant Gētes? Populi quid inania secū
 Vanis minantur efferi conatibus?
 Principibus iurant immisti fœdera Reges,
 Deo, Deique Bella Christo ut inferant.
 Eia viri, amborum rumpamus vincula, clamant,
 Et seruituti colla soluamus iugo.

Hanc

PSALM. II.

3

Hanc habitat Cœli qui templa micantia, ridens
 Insanientem ludet impotentiam.
 Ipse timenda graui miseris Deus ore locutus,
 Studia furore vana turbauit suo.
 Regem quippe meum sanctis ego collibus, inquit,
 Iussi Sionis Imperare; Gentium
 Finibus vnde meas leges, & fœdera dicet,
 Sic ora mecum soluit at rerum Sator,
 Es mea Progenies, genui te hoc lumine, Patrem
 Hereditatem posce me, Gentes dabo.
 Et refluo dirimit qui limes ab Aequore terras,
 Tui ille fines imperi metabitur.
 In tumidos sceptro Populos regnabis aheno,
 Duræque franges instar urnæ fictilis.
 Vos regnare, datum quibus est, & figere Leges
 Vita, atque mortis arbitras, aduertite.
 Discite Iustitiam, reuereri assuescite Numen,
 Domini fouete cum timore gaudia.
 Et quem perpetuo Regem signauit honore,
 Vltro aduolantes Filium osculamini.
 Forsitan irascens ne vos erroribus actos
 Pœnis fatiget, pressa si reuiserit
 Ira lora parum, serò agnosceris, in illo
 Qui spem locarunt, esse felicissimos.

PSALM. III.

Domine quid multiplicati sūt?

M Vlti cur, Pater optime,
Hostes arma fremunt Hostibus additis?
Cur in perniciem meam

Coniurant acies? Numinis, inquirunt,
Nec spe fretus amabili

Durabit, nec opem sentiet Ætheris.
Per Belli fera praelia

Me saluum dederit cū tua parmula;
Astris, ō mea Gloria,

Tū tu flammivomis hoc caput inseras;
Me tū rebus in asperis

Orantem è superis montibus audias.
Stratis molliter incubo,

Dum nox alta volans sydera permeat,
Expers sollicitudinis,

Natum flamma diem cū vaga prouehit;
Surgo nam Deus excubat.

Hoc custode tremam non ego millia
Gentis pallidus effera,

Coniurata meum fundere sanguinem.
Rex in præsidium mihi

O eterne veni. Tu quatis Hostium
Malas insidiantium.

Tu pollente manu sena gementium

Dentes

PSALM. IV.

5

Dentes conteris inuictos.

*O vita Columnen, res tibi creditas
Æternum populi tui
Æquo largus opum numine prospera.*

PSALM. IV.

*Cum inuocarem, exaudiuit
me Deus.*

TE Deus alme voco, respōde ex Æthere, quando
Es testis innocentia:
Sapēque me trepidum duxisti, ô Vltor, apertum
In equor ex angustis.
Nunc miserere mei, & precibus da supplicis aurē.
Quousque regnē Principes
Viscera liuor edet? quid amatis inania? quor sum
Hæc fingitis mendacia?
Extulit electum Deus, hoc agnoscite, Regem:
Et inuocantem exaudiet.
Formidate Deum, scelus exhorrescite; Lecto,
Et ante somnos, redditis
Arcanos animi sensus, & libera vestra
Errata lingua pendite.
Para mente sacris adolete altaria flammis:
Tunc spem Deo committite.
Diuitijs inbiant multi: quis amabile nobis
Aurum repender? inquit.

6 PSAL. LIB. I.

Da tua signa mea vite, sequar omnibus annis,
 Tuo coruscans lumine.
 Æuum letus agam. Tum vini, frugis, oliui
 Sit diues alter horreis.
 Cum mihi blanda tua concesseris otia pacis,
 Noctem quietus dormio.
 Quippe meum fundas animum spe, & sede locatum
 Corroboras immobili.

PSAL. V.

Verba mea auribus percipe
 Domine.

DA facile verbis, Pater, implorantibus aurem,
 Accipe qua meditor, quos tollô ad sidera
 [questur.
 Rex idem, Numénque mihi, Te supplice semper
 Mente colam, votisque perâ. Nabathæa priusquam
 Purpureis Cælum radiis Aurora coloret.
 Supplex manè tuum veniens orare fauorem,
 Sic loquar. Improbis tibi displicet, exlex
 Speret nemo tuis habitare Penatibus hospes.
 Ante tuos oculos fontes adstare tremiscunt,
 Odisti qui fraude nocent, mendacia fingunt,
 Humanumque feri gaudent haurire cruorem.
 Ipse autem repetens quàm sis miserescere pronus,
 Alma tui veniam supplex ad limina Templi,

*Vt tibi Sacra feram, te religioſus adorem.
 Iuſtitiā reclude viam, ne fraudibus Hoſtes
 Decipiant, tuā ponē legam veſtigia dūctas.*

*Falſa tonant fictis mendaces oribus illi,
 Conſilia exagitant fallacibus irrita curis,
 Guttur habent inſtar redolentis mortua buſti,
 Blanditias ſoliti linguarum adflare veneno.*

*Ergo illos Deus exerce, iuſtiſque fatiga
 Supplicijs, medijs olim conantibus agri
 Deſciant, æquent pulſi commiſſa luemlo:
 Irritare tuum quando potuere furorem.*

*Tempora agant læti, quibus es fiducia, tollent
 Illi te numeris, dum Sol radiauerit orbem,
 At clypei tectos umbrā tutaberis illos.
 Felices nimirum, ſeruant qui in pectore Nomen
 Alme tuum, Iuſtos etenim largiſſimus implet,
 Et bonitate Pios, ſcuti velut orbe, coronas.*

PSALM. VI.

Domine ne in furore tuo, &c.

I*Ra dum reddit mihi te minacem;
 Carpe ne, rerum Genitor, merentem:
 Néue, dum iuſto furor adflat æſtu,*

Exige pœnas.

*At laborantis miſerere tandem,
 Quem diu ſeruens agit agri uſdo:*

8 PSALM. LIB. I.

Redde me fractis Medicus saluti

Osisibus agrum.

Mens adhuc curis magis agra languet,

Tunc despectum penitus relinques?

An meo optatum statuis labori

Ponere finem?

Quo soles vultu, Pater o, redito,

Eximes atro caput à sepulchro,

Facta, mi Vindex, mea, te benignum

Parcere cernant.

Quis tua laudis meminit sepultus?

Te quis ad nigrum memoravit Orcum,

Nox ubi aeternum patitur silendo

Frigida somnum.

Nulla lamentis vacat hora, solis.

Fletibus totas ago noctis umbras,

Et superiecto rigo lacrymarum

Flumine Lectum.

Fletus, & mœrens hebetavit Angor

Luminum vires, color inter Hostes,

Et vigor lata posuere rugis

Frontis honorem.

Vos, quibus fraus est iocus, & voluptas,

Ite, spe vana cecidistis, aure

Nam meos questus Dominus recepit

Aequus amicâ.

Annuat vultu precibus sereno,

Audijt lenis mea vota, cessas

Turba

PSALM. VII.

9

*Turba confuso variare turpes
Ore colores?
Tingat hostilis pudor ora turbæ;
Corda dissoluat pavor: Eia votis
Irriti, mæstos agite in remotis
Sedibus annos.*

PSALM. VII.

Domine Deus meus, in te
speraui.

TE Rector Orbis spem salutis unicam
Periclitantis inuoco.

*A factione redde persequentium
Potentiore sospitem.*

*Leonis instar efferi ne deuores
Hostis carentem vindice.*

*Mentem, manûsque labe si piaculi
Contagiosa pollui:*

*Si damna damnis reddidi, spe decidam
Priuatus omni gloriâ.*

*Fugiens, ab Hoste persequente retrahar.
Maçtatus ense corruam.*

*Mecum insepulcro funeretur inclyti
Quæcunque laus est nominis.*

*At Vltor ira surge plenus: fulmina;
Inuade fines Hostium.*

10 PSALM. LIB. I.

Cordi esse Legem, quam tulisti, ut asserat,

Exurge: nam minoribus

Iniuriosos imperas à publica

Authoritate corripì.

Si me tueris, te corona Gentium

Plaudentium circumdabit.

Defensor æqui iuris Innocentia,

Ab omnibus vocabere.

Hanc surge propter gloriam sublimior,

Qui iura das Mortalibus.

Agnosce causam, iudica: vide meam

Quæstor Innocentiam.

Vanescet hominis tam scelesti iniquitas:

Iusti vigebit æquitas.

Scrutatur etenim perspicax mentem Deus,

Introspicit præcordia.

Illum hinc salutis habeo præsidium mea,

Nam corde puros liberat:

At vos scelestæ turba, cunctantis moræ

Ne Numinis fallamini.

Vt æqui amicos sospitat: sic tempore

Suo fatigat improbos.

Ni fræna mentis obstinata veritis,

Iam stringit ensem flammeum.

Iam tendit arcum: tela mittet ignea:

Vrentur illis sauci.

Tu, qui nefanda parturis, doloribus

Exastuas, dum concipis:

Partumq;

PSALM. VIII. II

*Partumq; tandem fundis, instar fabule,
 Quam fingit umbra somnij.
 Scrobe, deuorare qua parabas alterum,
 Hac deuoratus occidis.
 Fraus in parentem rediit, authoris sui
 Ruina pressit verticem.
 Erit ergo carmen aequitas Dei mihi,
 Eiusque nomen inclytum.*

PSALM. VIII.
 Domine Dominus noster,
 quàm, &c.

Noster humana Imperator
 Gentis ò clarissime,
 Quàm tuum Nomen per omnes
 Orbis oras funditur!
 Elegantior decorè
 Astra Cœli prateris.
 Muta soluis ora laudes
 In tuas infantia;
 Cuius acclamatione
 Victor Hostes eruis.
 Hoc tua videbo Cœlum
 Arte factum dextera:
 Orbe Lunam nunc rotundam,
 Nunc acutam cornibus:

12 PSALM. LIB. I.

Flammeas stellas in ipso
 Conspicabor Æthere,
 Tunc, Quid est homo? rogabo;
 Cuius es non immemor.
 Exulis quid est Adami
 Stirps, ut illam visites?
 Condidisti si minorem
 Angelorum cœtibus;
 Inclytum tamen creasti
 Mente, formâ, gloriâ.
 Quicquid est tui peractum
 Roboris potentiâ,
 Te volente, te iubente,
 Est sub illo principe.
 Cuncta, quæ meantis aura
 Vina potant spiritum,
 Eius ipse collocasti
 Sub pedum vestigiis.
 Huic boues, ouesque parent,
 Huic agrorum bellua.
 Huic volucres, ac ruentes
 Lata pisces æquora.
 Noster humana Imperator
 Gentis ô clarissime,
 Quàm tuum nomen per omnes
 Orbis oras funditur !

PSALM.

PSALM. IX.

Confitebor tibi Domine.

TE citharâ, te voce canâ, tua mente reuoluam
 Facta, Parens, tibi lætitiâ perfusus in auras
 Effera, & citharas numeris vocalibus addam
 In nomen, Rex alme, tuum. Ruit Hostis ab ore
 Namq; tuo fugiens, animâmq; efflauit eundo.

Æquus enim iudex partes aduersus iniquas,
 Ipse mihi afflictæ dirimis certamina causæ.
 Gentibus increpitans clausisti immanibus ora.
 Impietate reos damnasti, nomina quorum
 Fecisti æternum secreta minoribus esse.

Hostis amare, tuo finem Deus attulit ensi,
 Et tua prostratis iam diruet oppida muris.
 Illa cadent magno radicitus eruta motu,
 Têq; simul tacita condent obliuia fame.

Ipse autē Dominus manet, æternûmq; manebit.
 Iamq; sibi solium componit, ut Arbiter Orbem
 Temperet, & populos examine iudicet æquo,
 Præsidium miseris aderit, statiq; furentes
 Tempestas rerum cùm soluerit aspera Ventos.

Ergo, Parens, duris sperent te in rebus amicum,
 Qui nomen nouere tuum. Non sorte relinquis
 In grauiore pios, qui te, & tua iussa requirunt.
 Dicite vos Dominum, qui numine testæ Sionis
 Alma tenet, populis externa per oppida ferte

Confi-

14 PSALM. LIB. I.

Consilia, euentis nunquam caritura secundis.
 Cade vaporantes in fonte ulciscitur enses,
 Et dare pauperibus non obliuiscitur aurem.
 Alme precor, miserere meas ô respice Curas,
 Hostiliisque minas odij: Ne regia lethi
 Effice me piceis includat abenea portis.
 Ipse tuas repetam Solymæa per atria laudes,
 Authorémque mea dicent causa Nablia vita.

Quem fecere lacum, Gentes adiere malignas;
 Retia ponentes nodati in retibus hærent.
 Scilicet hanc Legem statuit vindicta Parentis.
 Admiranda, suis fallantur ut artibus artes,
 Et laquei proprijs inuenti authoribus obsint.

Impietas ergo teneat regna inuia Sali,
 Et secura Dei Gentes qua obliuia potant:
 Integritas autem nec tristibus occupet umbris,
 Spes inopum seros nec lugeat obruta fines.

Surge, Parens, nè quis rerum successibus auctus,
 Erigatin tenues elato Cornua vuln.
 Iurâque Regnator da gentibus aqua superbis,
 Adde metum, frango quoniam formidinis acta,
 Aspicient Numen maioribus esse timendum,
 Vlturum in timidos qua patrauere minores.

PSALM. X.

Vt quid Domine recessisti
longè?

CUr procul alme Parens abijsse videbere, quādo
 Atrox procella temporum Iustos agit?
 Impius euehitur, dum fastu elatus inani.
 Pium superbâ calcat impotentia.
 In caput ô utinam recidant inuenta malorum,
 Et cogitatis occidant furoribus.
 Se leuat in Cœlum, temerata nefarius explet
 Libidinosi quando vota pectoris.
 Applaudunt scurra linguis, animosior inde
 Suis lacescit astra contumelijs.
 Ergo furens animi, posita formidine, Cœli
 Vltoris iram Regis obliuiscitur.
 Quâ vocat improbitas, illâ scelus occupat omne,
 Seu nox oberrat, siue Sol regit diem.
 Non subit interea, quibus illum excindere pœnis
 Statuit seueri lesa maiestas Dei.
 Aut animi plenus dominum se fingit in Hostes,
 Aut hac inani voluit impudentia:
 Ibit inoffenso pede vita, nouissima donec
 Metum coronet verticem fœlicitas.
 Fraudes ore vomit, promptus maledicere, linguâ
 Bonis dolores, & labores parturit.

Colloc-

16 PSALM. LIB. I.

Collocat insidias circa ferus atria ditum,
 Inde ut cruorem spargat innocentium.
 Hinc inopem toruo venientem lumine seruat,
 Respicit ab antro sauius ut pradam Leo.
 Innocuius ergo latet imprudentibus Hostis;
 Ut implicatos retibus trahat suis.
 Quos ubi despexit luctari in cassibus, exit;
 Superque toto pectore incumbens, cadit.
 His ubi non meritos affecit cladibus, arte
 Immanitatem celat implacabilem.
 Tunc secum hac memorat. Deus obliuiscitur

[Orbem,

Et, ut ferantur res, videre negligit.
 Surge; manum radiis attolle minacibus Ultor,
 Ne te piorum coeperint obliuia.
 Cur impune tuus secum meditabitur Hostis,
 Non esse cura res tibi Mortalium?
 At bonus innocui miseranda incommoda cernis,
 Et quo dolore torqueatur adspicis.
 Indignata, vides, ut sauiat ira Tyranni,
 Quem puniendum dextera trades tuae.
 Sunt inopes, & erunt, tua cura parentibus orbam
 Tutor gubernas ipse solitudinem.
 Vires frange, pios adeo quibus impius urget,
 Ut non reperias quem secundo punias.
 Omnia Rex hominum dominabere tempora,
 Ex Orbe semen impium fugaueris.

[quamuis

Hac

PSALM. XI.

17

*Hæc sunt, alme Parens, audi pia vota bonorum,
Hæc mista lacrymis pectorum suspiria.
Pupillum tenuemque velis defendere, surgat
Animis Tyrannus ne quis insolentior;
Et validis fidens opibus calcare minores
Audeat, eodem fictus è terræ luto.*

PSALM. XI.

In Domino confido: quomodo, &c.

Cum Domino fidam, quid dicitis? alite pennâ
Instar avis timide per iuga summa fuge.
Impius intendat calamis lethalibus arcum,
Et velit occultâ cæle necare pios.
Quid meruere boni, si fundamenta ruerunt,
Praurum instabili non benè fulta manus
Sancta coruscantis Vindex habet atria templi,
Inde toror residens omnia facta videt.
Per varias hominum circumfert lumina curas,
Lumina secretum præteritura nihil.
Approbat, insontes peragunt quacumq; labores;
Omne sed auerso despiciit ore nefas.
Quin super extleges torum iaculabitur ignem,
Mistâq; sulphureâ retia nube pluet.

18 PSALM. LIB. I.

*Addet agens hyemes. Hæc pharmaca diluet aurum,
Impie lethæo vase bibenda tibi.*

*Iustitiam Dominus rerum quia diligit, omnes
Pectore qui casto recta sequuntur, amat.*

PSALM. XII.

Saluum me fac Domine,
quoniam, &c.

O Reſtor eſto præſidium mihi,
Nam fugit Orbem territa Sanctitas,
Fideſque mutauit remoto
Exilio temerata Gentes.

*Mendosa narrant quiſque ſodalibus,
Verbis amicant dulcibus alterum:
Sed corde prauas fraudulentæ,
Vt noceant, meditantur artes.*

O frangat, Orbem qui regit Arbiter,
Fucata blandis ora coloribus:
Doſtam recidat magna linguam
Intrepidis reſonare dictis.

*Audent Superbi talia proloqui,
Verbis agamus cuncta licentiùs:
Nam noſtra habenis ecquis ora
Aut Hominum premit, aut Deorum?*

*Advertit aurem, sed querimoniis
 Nūmen bonorum saeva gementium:
 Dixitque surgam, nec carhēnas
 Sub tūmido patientur hoste.
 Quin liberatos sedibus inferam,
 Impunè cernent unde pericula;
 Rerūmq; motus, & frementes
 Sub pedibus volitare Curas.
 Promissa ducit semper in exitum
 Syncera, tanquam fusile septimo
 Aurum camino quod recoctum
 Dissimili sine face lucet.
 Nos efferratæ Gentis ab impetu
 Regnator olim magne tueberis:
 Nos à malorum stirpe saluos
 Perpetuum statues in ævum.
 Rerum potestas cū datur Improbis
 (Scis alme) versant cuncta volubiles:
 Terræq; proles in bonorum
 Asperior sobolem tumescit.*

PSALM. XIII.

*Vsq; quò Domine obliui-
 sceris me in finem?*

Quo Pater vsq; mei capient te oblitia? semper
 Ora teges, oculis noxæ retegenda meis?

*Consiliis animum quò tristibus vsque fatigo?
 Flebile quo pectus desinet esse die?
 Quò ferus vsque suos de me canet Hostis honor
 Verte precor vultus ad mea verba tuos.
 Hos radiis oculos tandem vitalibus adfla,
 Sopiti stygiis ne moriantur aquis.
 Ne meus, inualui, pleno canat amulus ore;
 Namque meis alacer casibus Hostis erit.
 Spes ego quas habeo, te solo in Preside figo,
 Alma salus veniat numine missa tuo.
 Tum s. cura meis accedent gaudia rebus,
 Teque, tuumque meo nomen in ore ferans.*

PSALM. XIV.

Dixit insipiens in corde suo.

*I*mpietas, addens calcaria cœca furori,
 Sibi dixit, Orbem qui regat non est Deus.
 Polluit hinc hominum contagio lurida mores,
 Nemine sequente Veritatis orbitam.
 In terras oculos Deus Æthere misit ab alto,
 Facta ut videret omnium Mortalium.
 Esset an ex hominum tot saltem millibus vnus,
 Qui corde Numen purior requireret.
 A recto in prauas gens declinauerat artes
 Humana, Cœlo facta detestabilis.

Omni-

PSALM. XV.

21

*Omnibus vnus erat furor in contraria veri,
 Nam fas, pudorque continebat neminem.
 Fas colerent illi, scelerei qui vela dederunt,
 Plebem vorantes vt suos cibos meam?
 Quin etiam viuunt securi vindicis euum:
 Nullo inuocantes Numen in periculo.
 At gelido victi ponent horrore tumores,
 Cum res timorem nulla iustis afferet.
 Qui fouet insontes, hæc dicet fontibus olim,
 Studia vocastis pauperum ludibria?
 Spes erat, & constans valida fiducia mentis,
 Deus secundo quam beabit exitu.
 Quis dabit aëreâ missam de rupe Sionis
 Opem vocatis Isaci nepotibus?
 Cum Deus in patrias profugos reuocauerit vrbes,
 Tunc Abrahamo nata gens latabitur.*

PSALM. XV.

*Domine quis habitabit in
 tabernaculo tuo?*

O Sator rerum, quis amœna tecum
 Ætheris felix habitabit arua?
 Quem fines almi tua feriari
 Per iuga montis?
 Integrum vita, scelerisque purum,
 Iuris & veri cupidum, veneno

22 PSALM. LIB. I.

Nescium blando medicare ficta

Spicula Linguae;

Damna moliri sociis; amicos

Turpium dictis maculare rerum;

Casti qui pura temerare fugit

Nomina fama.

Impios ducens nihilo minores,

Qui vehit Iustos super Astra laude,

Vera iurati stabilire certus

Fœdera pacti.

Non dedit nummos repetendo lucra;

Non ut Infontem spoliaret auro

Cessit, inuidius stetit imò contra,

Munera Iudex.

Quisquis hæc fœlix animi peregit,

Euolat pennâ metuente solui;

Redditum Calo canet at sequentes

Fama per annos.

PSALM. XVI.

Conserua me Domine, quoniam,
&c.

Incolumem seruet tua me Custodia, quando
Alme Parens, animo spes ades vna meo.

Vnum te soleo sanctum mihi dicere Numen:

Et mea contestor non opus esse tibi.

*In Sanctos ideò votis feror omnibus illos,
Quos non poenituit sorte vocasse tuos.
O genus ingratum, gens ô obnoxia pœnis,
Fingere de coæsis rupibus ausa Deos!
Non ego polluis horum me altaribus addam,
Accendunt vitulâ quando tepente rogos.
Non inueta loquar Diis nomina talibus unquam,
Nec facient dictis, fœderibûsque fidem.
Ritè colam Dominum nostre patrimonìa sortis,
Qui socium patera me facit esse sua.
Rem mihi componet, populûmque tuebitur idem,
Cui vertenda dedi fertilis arua soli.
O fors, ô Regio cultis uberrima fundis,
Prouentu Agricolas quàm beat una suos.
Te dicam, Genitor, video quo vera magistro;
Quo perago noctem, quo monitore diem.
Namq; soles dextrum semper mihi Numen adesse,
Res ferat impulsas ne qua ruina meas.
Gaudia quàm recreant hoc exultantia pectus!
Linguaque per laudes quàm cupit ire tuas!
Spero equidem, stygiis animam nec sedibus addes;
In cineres verti, nec mea membra fines.
Imò viam pãdes, qua rursus in æthera surgam;
Inq; meos fundes gaudia mille sinus.
Et manibus sparges ingentia munera plenis,
Temporis aeternas præteritura moras.*

PSALM. XVII.

Exaudi Domine iustitiam
meam.

Si iusta posco, lenis aurem Conditor
Blandam querelis applica.
Fusco malignæ fraudis ora callido
Non te precantur illita.
Qui cernis oculis æqua perspicacibus,
Quo iure sum, pronuncia.
Per noctis umbram sæpe tentasti meis
Quid esset in præcordiis.
Examinaisti facibus; inuentum nihil
In ore menti dissonum.
Vidi malorum facta, legum scilicet
Memor tuarum, lubricas
At quas terebant orbitas, exhorruì
Ne par sequendo euaderem.
Hæc mente gressus per tuas vias rege,
Lapsu pedum ne corruam.
Audi inuocantem, mitis aure supplicis
Questus amicâ suscipe.
Bonos tuendo redde te mirabilem,
Spes vna te colentium.
At præpotenti dextera obsistentibus
Ostende formidabilem.

PSALM. XVII. 25

Pupilla quali luminum custodiâ
 Seruatur intuentium,
 Hac me tuere. Sub tuis fugiam graues
 Alis timores Hostium.
 Vallant obesi me phalange corporum
 Formidolosâ pinguium.
 Tonant superba fastuosi, callibus
 Rotant euntem, retia
 Locis adaptant, & Leonis impetunt
 De more, vel Leunculi,
 Quem prima ab antro mittit in pradam fames.
 Exurge, vim Tyrannidis
 Prior anteuerte, sterne Vindex impium:
 Et hunc ab illo spiritum
 Defende, gladium de manu extorque tuum.
 Quem nunc inulta fulminat.
 Dextris eorum vindica Mortalium
 Caduca quos spes allicit.
 Qui se beatos rentur, uncto fercula
 Si lauta ventri sufficis,
 Penûmqæ terra pandis, unde prodigâ
 Felicitate exuberent,
 Diu Parentes & talenta liberis
 Fruenda dent hæredibus.
 Intaminatâ diues innocentia.
 At ipse te clarissimo
 Vultu micantem si, Parens, adspexero,
 Implebor omni gaudio.

26 PSALM. LIB. I.

*Hæc est beata Cœlitum fœlicitas,
Tuam videre gloriam.*

PSALM. XVIII.

Diligam te Domine, fortitu-
do mea.

A Rdebo te, sancte Parens, mihi turris athena,
Arx, Spes, Ara, Salus, Belli in congressibus
Vimbo.

Iactata que Salo Statio bene fida carina.

*Te quoties laudo, & supplex tua Numina posco,
Hostis abire fugâ magnis ululatibus ardet.*

*Ipse autem posita sopes formidine viuo
Cum laqueis pauidum mors irretiret athena,*

*Vndantes Erubi ruerent è fontibus amnes,
Me lethi manice vinctum, pedicâq; tenerent:
Clamaui ad Dominum, stellanti à vertice Templi:
Audiit, ac blandam clamoribus appulit aurem.*

*Ingemuit tellus, dirum fundamina motis
Contremuere iugis, sensere ut Numinis iram.
Fumiferam calidis efflabat naribus undam
Ore vomens ignem, quo sylua ambusta relucet,
Et noua concipiunt restincta incendia pruna.*

*Cumq; supercilio Pater inclinasset Olympum,
Descendit, nebulaq; pedes umbravit amictu.
Protinus inuehitur curru celer alite, candens
Quem flammis Auriga regit, pennisq; volantes*

Ocyot.

PSALM. XVIII. 27

Ocyor auratis Ventorum præterit alas.

Ille cauo picea latitans in fornice nubis,
Se circum tenebras, & aquatica nubila fudit.

Attamen ardenti vultus fulgore coactas
Soluebat nubes, grando lapidosa ruebat,
Vnde, polôq, faces toto micuere sonantes.

At Pater omnipotens ut vocibus ora resoluit,
Intonuit Cœlum, ruit ater grandinis imber,
Et diri arserunt radijs fatalibus ignes.
Instat agens hyemes telorum, & fulmina densat
Crebra manu, totôq, vagas serit Æthere flammâs.

Tunc patuere suis defecta liquoribus antra,
Vnde fluunt amnes, tunc fundamenta reclusit
Orbis, Terra, Sinus, arcanaq, viscera pandens.
Talis erat Domini vox, talis anhelitus oris.

Ille manum tendens è Cœli vertice, ferri
Me stygijs inhibebat aquis, ex Hostibus Vltor.
Afferuit, flammâs odi restinxit anhelas:
Arma quibus potui victus succumbere, fregit.

Nam me tempestas ageret cum turbida rerum,
Aggressi magnis validi conatibus Hostes
Incubuerunt, Parens at qui regit omnia, vidit.
Auxiliôq, suum præsens fundauit auxilium;
Et latum per iter duxit. Mihi namq, volebat
Iustitiâ obmerita, & manuum bene facta mearum
Æquus honorata concedere præmia vita.

Iussis quippe vijs vltro vestigia feci,
Cultor sacra Deum nunquam temerata secutus.

28 PSALM. LIB. I.

Ante oculos Domini sanctissima iura ferebam,
 Nec placitas duro repuli conamine leges.
 Teste Deo fraudis, scelerisque ignarus, & omnis
 Flagitij, tenui cursu meliora secundo.

Iussa videns ergo diuina facessere promptum,
 Et sine labe manus, donis cumulatuit amicum.

Cui non assimilem te moribus optime fingis?
 Sanctus ades sanctis, idemque in fontibus insonis,
 Simplicibus simplex; at fallere callidus armis,
 Te non disparibus Regem experietur iniquum.
 Tu populum seruas inopem, tu lumina cogis
 Ardua, ventosos ponant ut cernua fastus.

Tu generis decoras ortum, mea nubila pellis,
 Das superare acies, transireque moenia saltu.

O tua quam sanctas aperit, Deus, orbita leges!
 Quam seruant promissa fidem! Non purius vincta
 Desluet à septem coctum fornacibus aurum,
 Queis tibi fidentes clypeo ut septemplice munis.

Quis Deus, o Gentes, aliter molitur habenas
 Orbis, & inuentis hunc addit rebus honorem?
 Numen habet solus qui me nunc viribus armat,
 Nunc aperit sine fraude vias, pedibusque volantes
 Fecit ut æquarem cernuos, ac tuta subirem.
 Ille docet bellare manus, quibus arcus ahenus
 Frangitur, & clypeum telis venientibus offert.
 Nutantem fulcit; cum me in discrimina mittit,
 Aut scelerum poenas, extremo urgente periclo
 Sospitat, & fama maioribus euehit alis,

Expe-

PSALM. XVIII. 29

Expediens latum vestigia tuta per aquor,

*Ergo ferum rigidis Hostem sequor acer in armis,
Palantem capiam, nec signa in castra reducam
Ante, mea saevo quàm turbine corruat hastæ;
Aut veniam effusi pedibus, vitæque precentur,
Inualidi pugnas iterum tentare minaces.*

*Hunc mihi das, Genitor pugnâda in Bella vigorẽ,
Sub pedibusque locas quicunque in pralia surgunt,
Aut inhonestâ facis vertant in vulnera tergum.
Auxilio veniant ut Numina voce ciebunt,
Nemo tamen fractis aderit: tibi vota, neganti
Responsum, facient successibus irrita, latis.*

Pulveris instar eos, quem torquent flamina,

[verram:

*Et pedibus subigam, ceu strata per humida cœni.
Seditiosa levis pacas certamina vulgi,
Multis æqua tuo populis do numine iura,
Et famâ imperij veniunt se subdere gentes
Ignotæ, seu vera ferant, siue arma timentes
Nostra, parum fidis narrent mendacia linguis.
Ut libet accedant: etenim mea iussa capeissent,
Inclusique suis agitabunt mœnibus ævum,
Vnde fluent instar frondis quam decutit Auster.*

*Laus tibi sit, rerum Genitor, sit gloria, vitæ
Ara, salûsque mea, per quem vindicta rebelles
Iusta domat, populisque iugum tractabile reddit.
Te duce praterito redij iam sospes ab Hoste,
Victor agam reliquos, mihi si noua bella resurgent.*

Indi-

30 PSALM. LIB. I.

Indignata feri si sœuiet ira Tyranni.

*Ergo tuas dicam quacûmq; per oppida laudes,
Immortale feram numeris ad sæcula nomen.
Seruasti incolumem per tot discrimina Regem,
Seruatum cumulas opibus, prolémq; fouebis,
Dum Sol Astra suo radiauerit ignea curru.*

PSALM. XIX.

Cœli enarrant gloriam Dei.

H*Æc Cœli species motu reuoluta perenni,
Hic tenor æternus, rerum hic pulcherrimus*
[ordo,

*Esse Deum memorant. Illo inuentore coruscis
Astra rubens Æther accendit eburnea flammis;
Succedunt umbris Soles, & solibus umbra:
Nôxq; diem, noctémq; dies monet, ut sua magni
Numinis æternum veniant ad munera itissu.*

*Non voces, non verba sonant; tamen vltima rerû
Meta videt spatij concordibus omnia ferri.
His populi signis, atque hac exempla secuti,
Vestigat Deum, qui franat prouidus Orbem.*

*Ille coruscanti posuit tentatoria Sôli.
Vnde velut Tyrio Sponsus rubicundus amictu
Deserit Aurora thalamum, similisq; Giganti
Carpit iter. Postquam summû terit Æthera curru,
Extremi reuolat per Sydera frigida mundi,
Et fouet interea vitalibus omnia flammis.*

At deo

PSALM. XX.

31

*At decor Astrorum, Solisq; adfectus euntis,
Non ita delectat mortalia lumina visu,
Vt lex alma Dei mentes ad honesta reducit.
Ille fidem rebus, iuratq; fœdera sancit,
Ille rudes animos monitiis sapientibus aptat,
Et placidis hilarat mortalia pectora iussis,
Qua demunt oculis omnem caliginis umbram.
Aeterna colitur sed Religionis honore.
Leges quippe tulit, quas veri conscia Virtus,
Fasq; iubent. Ergo melicre cupidine mentes
Alliciunt, quàm gemma nitens, auriq; metallum:
Mella nec afficiunt adèd prædulcia linguam.
His tibi qui purus Domino famulatur, inhaeret:
Nam facit ingentem meritis custodia legum.
Quis scelus omne cauet? quis non fallacibus errat
Consiliis? quis semper iter rimatur Olympi?
O Pater, ignotas animi, bonus elue fraudes;
Nec sine ventoso me deseruire tumori.
Sì fugio hunc, sceleris fugiam contagia magni
Purus, & horrenda præteruehar ostia pœna,
Qua verbis, qua mente rogo, Deus effice; quando
Nobis solus ades, vitâmq; à morte reducis.*

PSALM. XX.

Exaudiat te Dominus.

A *Udiat omnipotens tua vota, & protegat, atrâ
Cum nube sauit temporum necessitas.*

32 PSALM. LIB. I.

Iacobum ex humili magnum quo nomine fecit,

Hoc Hoste reddat te subacto nobilem.

Mittat opem sacris alma è penetralibus adis,

Et è Sionis arcibus corroboret.

Sit memor ut sanctas epulis adoleueris aras,

Pinguemque flammis Hostiam cremaueris,

Det tibi largus opum quacumq; rogaueris illum,

Consilia latis prosperet successibus.

Te reducem cantu dicemus, & inclyta signa

Domini frementes nomen, alluabimus.

Ipse tuis equidem votis Pater annuet, ipse

Precibus secundos ordinabit exitus.

Quin etiam (video iam ferri oracula) Christum

Saluum per omnes euehet casus Deus.

Afferet auxilium diuina è sedibus aula,

Pollentis almâ dextera potentiâ.

Hi metuenda fremant falcatis curribus arma,

Illicque turmis sauiant equestribus.

Nos Domini sanctum nomen repetemus auiti,

Illoque tuti praelia inchoabimus.

Curribus implicitis, & quadrupedantibus Hostes

Cadent in escam belluis voracibus.

At nos inualidi parto surgemus honore,

Fauore nempe subleuante Numinis.

Incolumem nobis da, qui potes omnia, Regem;

Et Numen adsit qua die inuocabimus.

PSALM.

PSALM. XXI.

Domine in virtute tua læta-
bitur Rex.

Virtute fulius Rex tuâ, victorijs
 Poritur alme Conditor.
 Te sospitante viuit, & vitam tuâ
 Fateatur esse muneris.
 Voti dedisti compotem, nunquam preces
 Tulisse passus irritas.
 Quin vota donis anteuertis, circulo
 Illum coronas aureo,
 Pretiosa clarat more translucetium
 Quem fixa gemma syderum.
 Vitam roganti secla vixat annuis
 Metanda nullis saculis:
 Immensa per te gliscit eius gloria,
 Res, fama, laus, foelicitas.
 Cœlestis vnium ponis admirabile
 Exemplar indulgentiæ,
 Tui ex paratâ semper oris gratiâ
 Suum trahentem gaudium.
 In te locauit spes, fauore Numinis
 Non cedit Inconstantia.
 Tua sceleratos perduelles dextera,
 Et te perosos vinciet.

34 PSALM. LIB. I.

Flamma ut caminis lambit astantibus

Arbusta Sole torrida;

Sic, cum furori lora iusto solueris,

Adflabis omnes Impios;

Irâq; velles intonante noxiis

Cum stirpibus propaginem.

Quid Impiorum caca peruicacia

Est ausa? comminiscitur

Tibi labores mente sua; inutilis

Ad cogitata viribus.

Hos terga coget impotenter horridis

Cadenda telis vertere,

Et ora rursus occupans, lethalia

In ipsa mittes spicula.

Qui mundi habernas Rector aternas regis,

Assurge nunc potentior:

Nos te canemus esse clementem Bonis,

Et in Scelestos asperum.

PSALM. XXII.

Deus Deus meus respice
in me.

O Deus, ô sanctum mihi Numen, respice, quare
Te premor innumeris destituente malis?

Sidra

PSALM. XXII.

35

*Sidera continuis rugitibus alta fatigo,
 Et fugit à lacrymis vita, salusq; meis.
 Sine polum radiet Solis vaga flamma, vocanti
 Non mihi respondes, dum regit illa diem.
 Siue polum tenebris nocturna silentia condant,
 Non sine lamentis Nox abit vlla meis.
 Tu colis Astrorum radiantibus ignibus arces,
 Et celebre Isacicum carmine Numen habes.
 Spes Ataulum letis firmasti euentibus olim,
 Roboris erectas saepe vigore tui.
 Clamantum gemitus audisti ex Aethere, nūquam
 Quod te quasi erubuerint Deum.
 Dicor ego Vermis, non Vir: Sum fabula vulgo,
 Nominis exemplum vilis in vrbe feror.
 Porrigit extensis qui me videt ora labellis,
 Viraq; ludenti tempora fronte mouet.
 En trepidas, aiunt, qui spes in Numine fixit;
 Seruet eum, voluit si Deus esse suum.
 Matris at è gremio venientem in Luminis auras,
 Alme tuus patrio fouit amore sinus.
 Spes mea iam fuëras, quando puer vbera suxi,
 Nec sine te vidi teste parente diem.
 Ergo meum Numen casta Genitricis ab aluo,
 Ne velut exposita stirpe relinque tuum.
 En Pater, hanc animam propiora pericula terrent,
 Nemine tam suas impediēte minas.
 Hinc Vituli cingunt, vertunt hinc cornua Tauri,
 Dorsa quibus valida pinguis mole tument.*

36 PSALM. LIB. I.

Me super ore fremunt, Leo se de montibus acer
 In timidam veluti praecepisset Quem.
 Et cruor effuso sudantem flumine lauit,
 Iunctaq; dissoluit frigidus ossa timor.
 Cor liquidum circa praecordia tabida fluxit.
 Cera velut tepidis soluitur ante rogos.
 Pristinus in morem lutea vigor aruit urna,
 Faucibus obstipuit lingua retenta meis.
 Spirat adhuc refluxa vitalis anhelitus aura,
 Et videor gelidâ iam tumultatus humo.
 Hinc me turba Canum rabidis assultibus urget,
 Pastâq; flagitiis inde Cerona tenet.
 Ergo manus clavis fodere trabalibus ambas,
 Traicere pedes, ceu ferus ungue Leo.
 Omnia dinumerant oculis ridentibus ossa,
 Ossa per extensam visa tumere cutem.
 Sævitiæ exemplo tam rara lumina pascunt,
 Et inuât à nostris gaudia ferre malis.
 Diuisere sibi, spoliū ceu nobile, vestes;
 In tunicam latâ sorte venire meam.
 O Genitor, duris absens ne defice rebus,
 Posco, vides qualē tempore fessis opem.
 O Deus, hanc animam crudelibus eripe telis;
 Præda sit, ô inhibe, ne Canis una feri.
 Impatiente rapi ne fueris ore Leonis,
 Nēue sub immāni Rhinocerote mori.
 Ipse tuum nomen memorabo fratribus olim,
 Te Populi gregibus, conciliisue canam.

Hunc

PSALM. XXII. 37

Hunc laudate Fij Dominum quicumq; timeitis,
 Hunc domus Isacicum quem canis, vna time.
 Aspera supplicibus non praeiuit ora querelis,
 Non inopis durâ respuit aure preces.
 Audiit orantem lethæo ex aggere vocem,
 Restituitque oculis lumina dempta meis.
 Ergo tibi laudes Populorum in cœtibus addam,
 Voia piâ coram debita gente feram.
 Accumbent epulis inopes, saturiq; loquentur
 Quæ fas est animo Numen amante loqui.
 Fœlices ô oste boni, pia viuite corda,
 Dum fugat astra dies, dum fugat umbra diem.
 His olim exemplis, quauis habitata colonis
 Accipiet Domini mollior ora iugum.
 Tam varij linguis, habitu quàm vestis, & ore,
 Mente Deum, precibus, munerib;sq; colent.
 Illius est totum componere Legibus Orbem,
 Ille domet Gentes, imperioq; regat.
 Excipiam mensis Populos epularibus omnes,
 Quos alit innumeros ubere Terra sinu.
 Prodigæ mirantes igitur conuiuia cœna,
 Sponte dabunt iussis mitia colla Dei.
 Ante patrem solus cadit infœlice ruina,
 Sydera quem terris postposuisse iuuat.
 At mea posteritas superæ famulabitur Aula,
 Solæque dicitur Graec, Popul;sq; Dei.
 Tunc etis dicet veniura Nepotibus etas,
 Quæ promissa Dei sint stabiliæ fide.

PSALM. XXIII.

Dominus regit me, & nihil
mihi deerit.

ME regit æternis qui Mūdū frænat habentis;
Nullam timebo pauper Indigentiam.
Mollis ridenti vernant ubi gramine prata,
Mihi sedat ille Pastor arentem famem.
Vnda calore grâves ubi frigida temperat auras,
Dulci æstuosam mitigat Lymphâ sitim.
Cum vagus errarem de tramite deuius aqvi,
Dux in sequendâ me locauit ori iâ.
Si frigentis eam stygiis conuallibus Orci,
Hoc regna comite non timebo pallida.
Alme pado, tantum discrimina ceca fugabis,
Animaq; solues irritas formidines.
Tu mihi das epulis cumulatæ acumbere mensæ,
Turba cateruis amule videntibus.
Tu fragrantæ mihi celsum caput ungis Oliuo,
Hilari coronas vda vino pocula.
Quia etiam vitæ dum Spiritus hos reget artus,
Comes fouebit me tua indulgentia.
Inq; tuæ sanctis viam penetrabilibus aule,
Tempora dierum longa disfluunt ium.

PSALM.

PSALM. XXIV.

Domini est terra, & plenitudo eius.

Est Domini Tellus, & quæ pleno ubere nutrit;
 Orbisq; & omnes Orbis huius Incola.
 Immotam refugo stabiliuit in Æquore molem,
 Undisque lauit amnium perennibus.
 Quàm tamen exuperant humana hac atria sedes
 Illa, beatis destinata Heroibus?
 Ergo quis in montem veniet rutilantis Olympi,
 Gradumq; Cœli figet in cacumine?
 Qui gerit immunem sceleris mentemq; manumq;
 Hinc corde purus, inde factis innocens.
 Ludibrijs animum vana neq; detinet umbræ,
 Aliis nec obstat callidus periurijs.
 Hæc est progenies reuolans in sydera, querit
 Hæc ora, proles nata Iacobo, Dei.
 Alius æterna deducite limina Porta,
 Latera remotis expedite ianuis.
 Rex venit insignis rerum quem gloriâ clarat,
 Per vos in almam vadit ille Regiam.
 Iste quis est adeò Regem quem gloria clarat?
 Fortis, potensq; Bella qui nutu regit.
 Alius æterna diducite limina Porta,
 Latera remotis expedite ianuis.

40 PSALM. LIB. I.

*Iste quis est adeò Regem quem gloria clarat,
Et sempiterna poscit alta Regia?
Qui regit arma suo pugnataque praelia nutu,
Hic est perenni Rex decorus gloria.*

PSALM. XXV.

Ad te Domine leuauì animam
meam.

AD tua sollicitas anima pene ralia Curas
Mitto, Parens, ò sola mea fiducia mentis.
Effice ne tingat fūco pudor ora rubenti,
Néue canant Hostes me spes aluisse caducas.
Erubuisse Pius de te pendentibus, absit:
Quippe rubor melius fontes inglorius uret,
Triste bonis acuiunt qui nulla ob crimina Bellum,
Alme tuas ostende vias, aperiq; Magister
Flamma coelestes quibus itur ad aëria calles.

Dirige me verifacibus, ne credulus errem,
O Deus, ò omnes spes exorata per horas;
Esto memor, prima qui sis ab origine mundi;
Scilicet humano facilis mansuescere fletu.
Quare age, ne misera recolas delicta iuuenta,
Néue per incautos admissa piacula mores.

Et tua me bonitas non auersata rogantem
Excipiat, quamuis nunquam meruisse fatebor.

Qua

PSALM. XXV. 41

Quâ pietate Deum, quâ dicam iuris habenâ
Mollire imperium? lapsos per inhospita gaudet
Mollibus in planum deducere Legibus aquor.

Stat Duce te nunquâ superata modestia, vadit
Ostensum per iter Virtus inimica tumoris.

Quâ pergis Rex alme viâ, Clementia tecum
Ambulat, & paribus Verum se gressibus infert.

His etiam Ducibus Casti vestigia firmant,
Irreuocanda tua legis qui fœdera seruant.

Iura Poli vellem nunquam temerasse iubentis,
At non sæpe tenent quando retinacula mentem;

(Fama tui latum sic nominis occupet Orbem)
Ignosce, & quamuis sint multa admissa, remitte.

Qui colis æternum vir relligione Parentem,
Et faciles audis Cœli inflectentis habenas;

Sis fœlix quocûq; viam legis Aequore, Rector
Diriget omnipotens; animo tranquilla sereno

Aspicias, tua posteritas dotata manebit.

Sacra suo Dominus cultori arcana reuelat,
Vnde Py sapiunt, & fundamenta bonorum

Immotos solidam nunquam ruitura labores.

Ergo oculis Dominum seruo vigilantibus, ille

Quippe mea è positis demet vestigia nodis.

Respice me Genitor; miserere; en unicus erro
Pauper, acerbâ ferens. Animû quàm cura fatigat!

Quàm scelerum facies, & præpetis horrea pœna.

Clade vides humilem, subeant obliuia culpa.

Aduersas acies inimica ô agmina cerne,

42 PSALM. LIB. I.

*Tam numero veniunt, odii. quã infensa malignis.
Hanc animam serua; mihi ne pudor ora coloret;
Alme tuo trepidas quod spes in Numine fixi.*

*Simplicitas, Vcrumque mea duo mentis Amores
Speranti auxilio Dominum cecinere futurum.
Quare age defessos Iacobi ô Alme Nepotes
Erige, & in melius quacumq; pericula verte.*

PSALM. XXVI.

Iudica me Domine, quoniam
ego, &c.

Qui regis humanas a quo moderamine causas,
Ree alme nostram iudica.

*Arcanis animi faculam penetrabilibus infer;
Adure cordis intima.*

*Donorum inuenies semper meminisse tuorum;
Hunc veritatis amulum.*

*Ipse in consilio non sedi vana secuto,
Nec me Scelestis addidi.*

*Inuisos habui quos prauis detinet ardor.
Iniqua perpetrantium*

*Tecta nec ingredior, nec sum mea passus adiri
A fraudis inuentoribus.*

*At lauofonte manus, ut circum alia pura
Litante verser hostia.*

PSALM. XXVII. 43

*Vt choream docens, tua facta insignia narrem,
Cantūq; laudes personem.
Scis tua quàm diuis vrant me liminā flammis,
Tuo dicata Numini.
O adyta, ô Templum Domini, quo gloria factis
Seruatur immortalibus.
Ne sequar, ô Genitor, mores quibus Optime Gentes
Abominaris impias.
Ne me poenā reum maneat quā cadis amicos
Non sera terris auferet.
Quorum fraude manus vulgò temeraria sordet,
Et dextra prensat munera.
Vtq; per innocuos faciam vestigia calles
Me tu misertus dirige.
Nā pede quod stabili gradior, tibi sospes in ampla
Vulgi Coronā deferam.*

PSALM. XXVII.

Dominus illuminatio mea.

Lux alma, certa Dominus est Salus militis
Timebo quem Mortalium?
Anima tuetur balitum spiritali;
Et quis timores afferet?
Memum cadant experientes sanguinem
Sic de cadentem facietur.

44 PSALM. LIB. I.

Hostes sed ipsis compediti retribus
Hæsere, quæ locauerant.
Inimicus antiè castra ponat horrida,
Non ore cernam pallido.
Bellig; tollat signa Miles, obuiam
Spe fretus ibo Numinis.
Vna est meorum summa votorum, Deum;
Pro quâ rogabo sapius,
Eius habitanda detur ut domus mihi,
Dum vita corpus sustinet,
Domini tuebor inde pulchritudinem,
Almiquæ templi fabricam;
Tum me procellis temporum furentibus
Abcondet in tentorio;
Adytisque tectum ponet in reconditis,
Nulli timori peruium:
Et eminenti collocabit arduum
In arce rupis inuiez
Qui nunc acerbis Hostium conatibus
Me fortiorem reddidit.
Illius ad aras ergo votorum reus.
Cùm ritè cadam Victimæ;
Tum læude tollam Numen omni patrum,
Illic; dicam Carmina.
Vocem, Misericors ô, precantis accipe,
Votis Benignus annuo,
Sic fatur animus. Alme de te pende,
Vultu sapino, amabilem

Vultum

PSALM. XXVII. 45

Vultum requiro; verè ne faciem tuam
 Ne me relinque Supplicem.
 Rebus fuisti semper auxilium meis;
 Ne Vita me nunc despice.
 Nam si Parentes deserunt suum, Deus
 Misertus Orbem colliget.
 Mihi tuarum pande Legum semitas,
 Rectiq; calle dirige.
 Securus omnes Hostium nocentium
 Sic negligam formidines.
 Ne dede votis me Scelerum precor;
 Testes iniqui conuolant.
 Mentita falsum crimen est Iniquitas
 Aduersus Innocentiam.
 Post tot labores duro si viuus, tibi
 Regnator alme debeo,
 Me namque latum credo visurum bona
 In Patriâ viuentium.
 Deo virili fide mentis impetu,
 Honestâ facta perpetra.
 Te roborati senties, ne defice,
 Sed corde fortis sustine.

PSALM. XXVIII.

Ad te Domine clamabo.

Ad te recurro Præsidium meum
Rex almè, surdis ne precor auribus
Hæc pauca voluam, nam silentes
In tumultis imitabor Umbras.

Orationem Supplicis accipe,
Dum voce placo te lachrymabili,
Dum pronus ambas ad dicata
Templa Deo tibi tollo palmas.
Ne me profanis cœtibus implica,
Ne cum cateruis perde nocentium;
Verbis amorem qui loquuntur,
Sed recoquunt fera corde Bella.
His iusta fastis præmia diuide,
Quantum meretur tollat Iniquitas;
Respondeat merces labori,
Vtilitas operas adequet.

Hos grande rerum non opus excitat
In conditiorem lumina tollere;
Non cuncta cernunt providentis
Arbitrio Domini moveri.

Ergo coruscis Ætheris amulas
Substructiones ignibus erigant;
Nec stare prolem, nec superbas
Omnipotens patietur arces.

PSALM. XXIX. 47

*Dic audientem vox mea Principem,
Qui me iuvanti Numine protegit;
Hunc cor manebat triste, casus
Hunc habuit clypeum per omnes.
Hinc mersa letho vita refloruit,
Iucunda pectus gaudia concipit;
Agita, grates, quod salutem
Attulerit tua dextra Regi.*

PSALM. XXIX.

Adferte Domino filij Dei.

Quisquis es armipotens, & origine clarus
[auiâ,

Mente lita Domino; teneros altaribus Agnos
Affer, & in laudes ora exultantia solue.

Dic age maiestas, & gloria Numinis almi,
Cuius nulla satis colit observantia nomen,
Tranat inaccessi quicquid sinus ambit Olympi.

Flecte genu, Cœlumq; videns miratus adora,
Incolit æternum qui tanti hac atria Templi.
Vox Domini fundit gravidis è nubibus imbrem,
Maiestate potens cum detonat, aëra rumpit,
Miscet aquas Ventis, & tollit ab Æquore Ventos.

It comes & Virtus & Magnificientia voci,
Siue iubet celsas conuelli à montibus Ornos,
Seu Libanum Cedris nudari, aut ludere montes.

48 PSALM. LIB. I.

*Vt vituli saliant, ut Rhinoceros in suo
Quo verni aspirat lascivia mollior anni.*

*Vox Domini trifidas rupto secatur Æthere flamas;
Concutit arentes Arabis sitientis arenas;
Ante discedit celerat Cervinarum partibus aluum,
Et spoliatur nemorum foliis umbracula demptis.*

*Ergo terra Deum Pelago redimita sonante,
Aequor aquis tremulum, campi spirabilis aura,
Ignis, & astra canant. Orbem vaga proleat unda
Eius ab imperio. Sedet, æternumque sedebit
Ille tamen faciles hominum recturus habenas.*

*Da, Genitor, Populo, veniunt si praelia, vires;
Si pacem dederis, da latum messibus annum.*

PSALM. XXX.

Exaltabo te Domine, quoniam,
&c.

TE, Genitor, quantum possint mea carmina,
tollam.

Gelido servatus ab Orco.

Nam neque lata meos Hostes victoria laudat.

Per te neque gaudia narrant.

Quippe tuum supplex votis cum Numen adirem,

Rediit vis pristina membris.

*Tu bonus hanc animam stantem super aggere busti
Vetuiisti intrare sepulchrum.*

PSALM. XXX.

49

Vos Dominum cantate Pij, memorate futuros
 Facilem miseresce seclis.
 Momentum indulget properata, ut puniat, ira;
 Bonitati, ut sospitet, auum.
 Tristia serus aquis rorabit lumina Vesper,
 Surget cum Sole Voluptas.
 Cum regerem Populos tranquilla in pace quictos
 Gaze Rex diues opimas;
 Nulla meam, dixi, turbabunt secula pacem,
 Neque me sede mouebunt.
 Tu patria munimen eras, tu gloria Regni;
 Ego mente ferebar inani.
 At ne credulitas aleret temeraria fastum,
 Veristi lumina retro.
 Extemplo insolito vertit mea Regna tumultu
 Facies contraria rerum.
 Agnoui errorem, & supplex clamoribus egi.
 Propior, velut ante, redires.
 Est, Pater, utilitas tua, dixi, si meus vndet
 Extrema ad funera sanguis?
 Te Cinis exanimus canet, aut sepita fidelem
 Testabitur Vmbra sepulchri?
 Audiit orantem miseratus, & attulit ego
 Solatia dulcia vite.
 Vertens ergo meas lacrymas in gaudia, moestum
 Trabea mutauit amictum.
 Alme Parens ideo mea vox, mea nabilia nunquam
 Te depositura silebunt.

PSAL. XXXI.

In te Domine speraui: non confundar, &c.

Rex, tibi ne fuerit Spem commississe pulori,
 Eripe me validâ iustus ab Hoste manu.
 Attentam querulis inclina vocibus aurem,
 Ocyor, avertas ut mea damna, veni.
 Protege me rupes Hosti velut obuia nulti,
 Ut Domus hostili non penetranda metu.
 Nam mihi non alia stant altis incenibus arces,
 Solus ades rebus turris aliena meis.
 Fama tui vastum decurret nominis Orbem,
 Me rege, Dux, unum me, Pater vnus, ale.
 Solue plagas, homines quas abscondere maligni,
 Nutitur auxilio nam mea vita tuo.
 Hanc manibus commendo tuis, Pater accipe vitam
 Alme, soles pastam qui stabilire fidem.
 Intentos umbris animos fallacibus odi,
 Spes mea nam Dominum respicit vna suum.
 Huius ego felix bonitate ingentia quondam
 Spero redundanti gaudia ferre sinu.
 Vidit ut immanes torquerent pectora Cura,
 Et bonus aetherea damna refecit ope.
 Cumque fero nollet me succubisse Tyranno,
 Detulit arua meos in spatiosa pedes.

O misc-

PSALM. XXXI. 51

O miserere, vides quàm multa pericula turbenti:
 Deficiunt oculi, corq³, animusque dolet.
 Vita petit nigras tenuata laboribus umbras,
 In lachrymis anni praterière mei.
 Vis abiit, clara discessit gratia forma.
 Ossa reuulsa locum deseruere suum.
 Æmulus irrisum quòd plurimis undiq³ cingat,
 Fugit ab aspectu turba propinqua meo.
 Et qui fortè domus extra penetralia vidit,
 Alta, vel ut libuit, cernuus ora tulit.
 Sicut humi positos humana obliuia condunt,
 Ex hominum pulsus sic ego corde fui.
 Amphora detrito spritus ceu fumea dorso
 A Populo coram liberiore feror.
 Consilium dictis ineunt concordibus omnes,
 Scilicet inuisum me decessisse mori.
 Spe tamen intèrèa non deficiente manebam,
 Cum, Pater, arbitrio stet mea vita tuo.
 Eripe me iaculis hostilibus, eripe turba,
 Ponè ciet trepidos quæ violenta metus,
 Funde iubar, sancti radia me lumine vultus,
 Et famulum Bonitas sospitet illa suum.
 O Genitor, fuerit ne te implorasse rubori,
 Impia sed maculet decolor ora pudor.
 In stygio discant inuita silentia Regno,
 Conscia nunc omni fraude mouere dolos.
 Innocuis scelerum maculas infigere docta,
 Horribili tumidas voce sonare minas.

52 PSALM. LIB. I.

O quā magna bonis, nunc condita, premia seruas,
 Qui tua iussa colunt, qui tua iura timent!
 Quanta paras animis, quibus es fiducia, Gentes
 Aspicient oculis Orbe fatente suis.
 Interea abscondes radios lampade vultus,
 Nequa grauem tendat vis inimica manum.
 Aut templi sacris almi penetralibus abdes,
 Nequa suā vulnus cuspide lingua ferat.
 Ergo Deo meritis, accingar dicere laudes,
 Me velut in tutā qui bonus urbe locat.
 Dixerat hic animus, cum iam diffideret expes,
 Non est, affuerat quo Deus ore mihi.
 Attamen audisti miseratus ab Aethere vocem,
 Sollicitā peterem cum prece fessus opem.
 Sancti ardete Deum, nam vera & iusta requirens,
 Eruit ultrici facta superba manu.
 Durate, & validas in praelia sumite vires,
 Vincere freta Deo spes animosa solet.

PSALM. XXXII.

Beati quorum remissæ sunt
 iniquitates.

Fœlix remisit cui bonus Arbiter
 Offensionis debita noxia.
 Et tecta velo obliuionis
 Perpetua, male facta nubit.

Delicta

PSALM. XXXII.

53

Delicta felix cui Pater optimus
 Non imputauit; nec penetrabilibus
 In cordis ullam deprehendit
 Indecorem latuisse fraudem.
 Morbum silebat dum taciturnitas,
 Exastuabant ossa doloribus,
 Omnes agebam Solis horas
 In miseris ideo querelis.
 Seu lux micabat, siue reconditum
 Velabat Orbem noctis opacitas;
 Tu me premebas aestuantem,
 Triticea velut arua messis.
 Tum saeva demum mens sua vulnera
 Tibi reclusit; claudere destitit
 Iniusta cacum facta pectus,
 Et scelerum patefecit vlcus.
 Hic me leuasti factus amicior,
 Aeterna soluens vincula criminum;
 Et quo ligatum me tenebat
 Impietas scelerosa funem.
 Optat carentem sordibus integer
 Quicumque vitam, te roget; unicam
 Te poscat aram, dum facultas
 Non prohibet tetigisse limen.
 Quod si litauit, dissociabili
 Fac Pontus Orbem proluat aquore,
 Securus vndarum quietâ
 Ne variet facie colores.

O Ara semper Rex mihi Calitum
Præsens amico; Latior euehor
Per te, rigentes ceu catenas
Qui rabidi fugiunt Tyranni.
Addamq; menti lumen amabile
Inquis; Docebo quâ tibi semitâ
Est ambulandum, teque euntem,
Intuitu propiore cernam.
Tantum monebo, quadrupedantium
Ne te ferinis moribus imbue;
Audire voces qui magistri
Depositis renuunt habenis.
Fræno, & capistris ergo prementibus
Ingrata parent ora, nec optimi
Sessoris agnoscunt amorem,
Nec Domini benefacta curant.
Flagella tergum multa Nocentium
Manere certum est; Invariabilem
Qui Spem locarunt in Tonante,
Ætherea fauor ambit aule.
Gaudete iusti, quod fauor Ætheris
Vos tollit almi; Pectora criminum
Ignara, vestram gratiore
Latitiam memorate cantu.

PSALM. XXXIII.
Exultate iusti in Domino.

Gens casta, sanctis dedita legibus
 Attolle Numen cantibus inelyum:
 Fas est amicis equitatis
 Calicolum memorare Regem.
 Hunc tinnienti dicite Barbitio,
 Hunc Nabliorum tollite vocibus,
 Decem loquantur verberatis
 Hunc Cithara fidibus canora.
 Audita nondum carmina pangite,
 Non vsitatis psallite cantibus;
 Miscete voces quas recurat
 Dat Lituus sinuosus aluo.
 Quacumque dixit, non variabili
 Ludo redibunt temporis irrita;
 Quacumque fecit, stant ab aquo
 Iustitia stabilita iure.
 Attemperatum munificentia
 Ius ille toto pectore diligit;
 Fecunda ridet terra cuius
 Omnigenum bonitate rerum.
 Verbo ille campos fecit Olympicos,
 Oris que iussu Sydera condidit;
 Tam grata Calo, quam futura
 Luminibus speciosa nostris.

56 PSALM. LIB. I.

Effusa cinxit rupibus Aequora,
 Certiſque Lymphas ſedibus occulit,
 Quas inde promit, cum liquentes
 Inferior ſiit ora nimbo.
 Formidet illum machina pendula
 Suſpenſa molis, quiſquis & algidos
 Septentriones, aut Eoa
 Sub tepido colit arua Cancro.
 A voce tanti Numinis, antea
 Quae non fuerunt, nunc iubar hauriunt
 Coeleſtis aura, iuſſa frontem
 Anihili regione tollunt.
 Hic acta verſat conſilantium
 Iniſta quo vult turbine Gentium;
 Iniqua Plebes & Tyranni
 Quae validi ſtatuerè, ſoluit.
 Aeternat omnis ſed diuturnitas,
 Decreuit alius quae fore Conditor,
 Nec iuſſa menti fixa delet
 Ludibrium fugientis aui.
 Fœlix Olympi gens ſibi praſidem
 Sorrita Regem, quam propriam vocat
 Hereditatem, ſegregatum
 Quam Populum Deus ipſe legit.
 Sic ex Adami ſemine poſteros
 Regnator alto cernit ab Aethere;
 Siue Occidentem, decolores
 Siue tenent Orientis oras.

PSALM. XXXIII. 57

Stellante Curas ex habitaculo
 Rimatur omnes, omnia lumine
 Per corda vadit perspicaci,
 Quæ sapiens fabricauit Auctor.
 Non se tuetur Rex legionibus,
 Non se Gigantes robore protegunt;
 Non qui volanti promptiores
 Cornipedes Aquilone franant.
 Fallit vehementem nobilis ungula,
 Euróque certans fallitur Alipes,
 Non sæpe fœlix irruendo,
 Aut alias fugiendo turmas.
 Clemens amicos at Deus aspicit
 Spe, mente, votis, & prece supplices;
 Quos effugatâ morte nutrit,
 Quando fames populatur vrbes.
 Hunc mens anhelet feruida Principem,
 Hunc speret unum cùm mala detonant;
 Qui stat bonorum pro salute
 Indomiti Clypeus vigoris.
 Illo fruemur Præsidi gaudiis,
 Illius almâ nominis anchorâ
 Ventos feremus; Spes ab illo
 Accipiet bene flante portum.

PSALM. XXXIV.

Benedicam Dominum in omni.
tempore.

Sive quies Orbem foueat gratissima, siue
Procella vexet intonata fluctibus,
Coelicolum Regem dicent mea carmina, laudes
 Illi perennes os laborabit meum.
Hac animi fuerit Dominum cantare voluptas,
 Et turba miis audiens letabitur.
Eia illum pariter gestu celebremus ouantes,
 Eiusque nomen efferamus cantibus.
Audiit è saeva me tempestate vocantem,
 Et qua premebant depulit pericula.
Hunc ardete Pij, claro rutilabitis igne,
 Numquam pudoris obliti coloribus.
En qui stelligerum clamauit in Aethera pauper,
 Dominusque voces inuocantis audiit.
Eius ab aethereâ missus volat Angelus arce,
 Numen timentes ut periculis arceat.
Discite quo foueat iustos ardore; Beatos
 Illos scietis esse qui fidunt Deo.
Casti sacra pias tangat reuerentia mentes,
 Tunc ne pauidi torua sit pericula.
Esuriat soboles nunquam satiata Leonum,
 At nulla Sanctos torqueat necessitas.

Pergite

PSALM. XXXIV. 59

Pergite, filioli, verum me audite Magistrum,
 Almi iuniorum vos docebo Numinis.
 Si quis amat vitam letis successibus auctam,
 Diesque pacis si quiescit diligit.
 Hoc agat, imprimis ne fando nefaria dicat,
 Ne moliatur ore fallaci dolos.
 Improbis ne faciat, Curas meditetur honestas;
 Inquirat alma grata pacis oia.
 Innocuos oculis circum Deus adspicit equis,
 Votis eorum blandus aures commodat.
 At fontes oculis obliqua timentibus haurit,
 Eosque nube contegit silentij.
 Innocuis facilem præbet clamantibus aurem,
 Omnique tandem liberat molestiâ.
 Auxiliaris adest, animus cum deficit expes,
 Humilesque tollit adiuuando spiritus.
 Coniurata fremunt circum discrimina Iustos,
 Clypeo sed Vltor cuncta depellit suo.
 Quorum lecta Parens custodit prouidus ossa,
 Nec passus vnum vi malorum conteri.
 Auferet at fontes fortuna miserrima lethi,
 Iustum perosus stirpe cum tota cadit.
 Eximet omnipotens animos sua castra secutos,
 Nam spes in illo qui locant, non occidunt.

P S A L M. X X X V.

Iudica Domine nocentes me.

Iudica tremende sanos
Perduelles Arbitr.
Inferentes Bella, perde
Bellicosus amulos.
Pannulam tene sinistra,
Sume dextrâ lanceam,
In truces exurge pugna
Miles aduersarios.
Stringe ferrum, quo laceſſe
Perſequentes Impios.
Dic mihi periclitanti,
Sum tui Custodia.
Erubescant, & tremiscant
Molientes funera,
Terga cum pudore vertant,
Qui nocere cogitant.
Gluma qualis ante Ventos
Conuoluta funditur;
Sic eant, & incitante
Ventilentur Angelo.
Nocte protegente Cælum,
Calle pergant lubrico.
Et ruentes pone vindex
Defatiget Angelus.

PSALM. XXXV. 61.

Abdidere nãmque lethum
In paratis cassibus;
Innocentis euolare
Cogerent ut spiritum.
A suis irretiantur
Ergo capti fraudibus;
Hauriantur deuorati
A suâ voragine.
Liberata vita dono
Sempiterni Numinis,
Efferet se pradicando
Quam salutem retulit.
Lingua, Fauces, Ossa, Nerui,
Pectus, & præcordia
Clamitabunt; Ecquis audet
Se Deo componere?
De manu potentiorum
Ille tollit pauperem,
A rapinis diuorum
Indigentes eripit.
En iniqui falsa testes
Mentuntur crimina,
Inscienti qua patrata
Peierantes imputant.
Pro bonis accommodatis
Afferunt incommoda;
Caritatem pro locatâ
Dant meorum copiâ.

62 PSALM. LIB. I.

Flebiles iacere vidi
Quos ut agitudine,
Me dolentem veste totum
Induebam lugubri.
Sordidatum macerabam
Corpus hoc ieiuniis.
Vota feci qua volebam,
Vt mihi contingerent.
Frater vi fratres adibam
Charitate proximos;
Eiulabam ceu percussa
Stirpe mater eiulat.
At meis illi in periculis
Gestierunt gaudio;
In coronis flagra lingua
Aggregarunt in scio;
Dissipati & inquieti
Histriones moribus,
Sauciarunt impetuum
Me caninis dentibus.
Probra quando tot seuerè
Vltor intueberis?
Hanc ab immuni Lecrui
Ore vitam protege.
In frequenti te coronâ
Plebis ornatissima
Confitebor esse vite,
Ac salutis Anchoram.

PSALM. XXXV.

63

Ne meus canant Triumphum
 Perduelles cladibus.
 Oderint frustra, malignis
 Innuendo palpebris.
 Pacis Hostes, velle fingunt
 Quam fugant, Concordiam.
 Et quiescentes iniquâ
 Fraude terras concitant,
 Ora porrigunt, & Euge,
 Euge dicunt garruli.
 Nostra tandem qua volebant
 Conspiciantur lumina.
 Cernis hæc? ô alme Iudex
 Ne fove silentium.
 Ne recede, ne relinque
 Destitutum supplicem.
 Surge, ius meum tuere
 Numen ô amabile.
 Pro Clientis ô Patrone
 Lite causam iudica.
 In tuam cum iudicaris
 Æquitatem respice,
 Non habebunt unde voci
 Compotes irrideant.
 Mente secum nec loquentur,
 Euge tandem vicimus.
 Præda nostris que tenetur
 Retibus, vorabitur.

Erubet

64 PSALM. LIB. I.

Erubescant, & iremiscant,
 Qui meis doloribus
 Perfruuntur, ora tingat
 His pudenda dedecus,
 Qui suam meas ruinas
 Arbitrantur gloriam.
 Gaudeant, & efferrantur
 Qui fatent ionnoxio.
 Et suo carant amantem
 Leta seruo Principem.
 Alme Vindex, æquitatis
 In tua præconia
 Ora soluam, dum corusca
 Astra Sol obiuerit.

PSALM. XXXVI.

Dixit iniustus vt delinquat in
 semetipso.

MEcum profana sæpe Licentia
 Dum volo mores, sic statuo. Dei
 Nunquam tremendum vindicantis
 Ante oculos habuisse Numen.
 Blanditur amens quippe nefaria
 Menti Libido ne scelus abnuat;
 Hinc magnus autorem nefandi
 Flagitij Dominator edit.

PSALM. XXXVI. 65

Fraudes iniquas dicere callidus,
 Occludit alma cor Sapientia;
 Ne Veritatis se coactum
 Imperiis ad honesta flectat.
 Aut in cubili noxia cogitat,
 Aut tecta linquens densa criminum
 Per tesqua vadit, pestilenti
 Nequitia data frana soluens.
 Rex alme Cœli templa Benignitas,
 Vtrâq; nubes it tua Veritas:
 Tus Æquitati dorsa montes,
 Iudiciis mare subdit undas.
 Humana custos agmina sospitas;
 Cunctisq; victum das animantibus:
 O te scientem sponte vastum
 Præsidis recreare Mundum!
 Te gens Adami fessa laboribus
 Respectat vnum, tegmine scilicet
 Velata ut alarum tumultus
 Sollicitos fugiat tuarum.
 Tu Mortis illam Legibus erutam
 Stellantis Aula sedibus inferes;
 Torrentis olim quam bibentem
 Latitiæ satiabis amne.
 Fons vivus illic diffluit aluco
 Vita perenni non variabilis;
 Luménq; fulget, quo videtur
 Lux superi radiofa Templi.

66 PSALM. LIB. I.

Præstende castis mentibus interim

Tua fauorem Munificentia;

Et corde rectis sempiterna

Iustitia monumenta pande.

Ne fastuosum me ferat insolens

In castra ventis foeta Superbia;

Exempla turba ne profana

In scelerum sua regna ducant.

Lethalis author criminis occidit,

Per tuta rerum nescius ingredit;

Oberrat exul, semper albo

Instabilem pauet ore sortem.

PSALM. XXXVII.

Noli æmulari in malignan-
tibus.

NE, licet alta petât, factis imitare malignos;
Ne læta prauis inuide fœlicibus.

Ocyus arescent viridis ceu gramina fœni,

Hortique verna ceu comantis gratia.

Spem committe Deo, molire laboribus aqua;

Diûque terras affluenter incoles.

Sit Pater æthereus tua prima, & summa voluptas,

Quacûmque supplex flagitâris, annuet.

Res omnes Domino si cœperis auspice, firma

Sit spes, secundo prosperabit exitu.

Virtu.

PSALM. XXXVII. 67

Virtutem Aurora similem radiare, tuique
 Dabit equitatem iuris ut meridiem.
 Tempora fer tacitus successibus aspera duris,
 Deumque castis flecte votis interim.
 Prospera, ne prauos, etsi fauet aura, sequaris,
 Nec molientes cuncta per Libidinem.
 Ira ne indulge, franos ne immitte Furori.
 Ne forte Liuor trumat in piaculum.
 Authores scelerum terris procul omnibus errant;
 Iusti paternis immorantur adibus.
 Siste parum, nusquam Sceleratum stare videbis,
 Nec ima cernes turrium vestigia.
 Longa manent homines paccata sacula mentis,
 Aguntq; lati grata pacis ocia.
 Impius Insoni per fraudem reia ponit,
 Fremensque sanis dentibus spirat minas.
 Consilia Insani Deus at furialia ridet,
 In quem parari tela moris imperat.
 Horridus immanem vaginâ liberat ensem,
 Totis abenum lunat arcum viribus.
 Sine truce dirâ mucronem ut cade cruentet,
 Sine ut sagittis corde paros induat.
 Cruclis feriat sed lethifer ilia mucro,
 Nervoque ducto fracta cornus euolet.
 Casta Pij modica melius res limina seruant,
 Opes superba quam Scelestorum domos.
 Effera deficiunt iniusta rotora pubis,
 At semen auget Dominus Infontum: Quibus

68 PSALM. LIB. I.

Consulit, ut uiuant placide, seruéntq; futuris
 Hereditatem patriam Nepotibus.
 Tempora cū fuerint ardente obnubila Bello;
 Ferri nec iras, damna nec famis trement.
 Vni hominum duris è Cœlo in rebus alentur;
 Sed interibit Gens scelestā funditus.
 Tunc quoque tergeminis cū tanget honoribus aras,
 Aruina flammis ut cremata diffluet.
 Fecerat Iniustus, nec donat Egentibus unquam.
 Iusto, unde tribuat Indigenti suppetit.
 Et vir amans iusti natis sua prædia linquet;
 Iustum at perosus stirpe cum totā ruet.
 Ipse viri Dominus vestigia dirigit equi,
 Amatq; vitæ quam probauit orbitam.
 At si fortē cadit, non casu alliditur vllō;
 Manum cadenti quippe supponit Deus.
 Qui fueram inuenis, senui: Nullūmq; recordor
 Pium relictum, vel Picrum liberos
 Ante fores hominum surdas alimenta rogantes.
 Miseretur, imò commodat, donat Pius.
 Quin memor egregium Deus hac pietate fuisse,
 Fœlice prolem ditat eius copiā.
 Quæ documenta dabo vitæ meliora regenda?
 Fuge praua, recta perpetra, viues diu.
 Diligit aqua Deus, sanctos non deserit, qui
 Spatia sequentis viuidi præternolant.
 At qui iussa Dei temerant cœlestia; Pœnam
 Meritam recisi stirpe cum totā ferent.

Cum

PSALM. XXXVII. 69

*Cum sobole aeternum totâ Pius accolet Orbem;
 Dum Sol habenis ducet auratis diem.
 Nobilis ore Pij casto Sapiaientia fatur;
 Eiusque lingua fas, & equum differit.
 Condit a Legis habet diuina in pectore iussas
 Hinc non vacillat lubrico vestigio.
 Impius ut capiat Iustum, mouet omnia; cadis
 Et astuosâ flagrat impotentia,
 Vim prohibet Dominus, gladio seu lethifer instet,
 Seu cogitaris litiam calumniis.
 Fide Deo, Legemq; Dei complectere, sospes,
 Honore clarus, diues, Orbis incola,
 Aspicias obuisse malos. Ego surgere vidi
 Libani ut Cupressos arduas Nefarium;
 Dum redeo, iam nullus erat, quâ sede maneret;
 Dum quæro, vidi prima nec fundamina.
 Infantes aliter, Iustique, age, respice, viuunt,
 Ipsi, Geniisque perfruuntur ocio.
 Iniusti fugiunt, surgens velut aquore nubes,
 Similemque proles sortiatur exitum.
 Alma salus veniet de Coelo attollere Iustos,
 Quos Numen ambit, dum procella detonant.
 Quos leuat auxilio, quos tempestatibus arcet,
 Et à profanis liberat conatibus.
 Quos dabit incolumes tandem contingere Portum,
 Cum spes in illo ritè collocauerint.*

PSALM. XXXVIII.
Domine ne in furore tuo
arguas me.

NE me furoris Arbitr
Dum fumat astas argue;
Ne commorentem pallida
Dum feruet ira, corripe.

Tua sagitta viscera
Ictu profundo sauciant,
Manusque vulnus asperat
Nimis premendo luridum.

Relinquit artus sanitas
Ira fugata turbine,
Bellantur ossa spiculis
Attacta conscientia.

Iniquitates obrutum
Feruntur ultra verticem,
Et molis instar plumbea
Gementis armos opprimunt.

Obducta iam recrudit
Nouo cicatrix ulcere,
Largéque tabo diffluit,
Heu, quod mederi distuli.

Miser, gemensque maceror,
Totus dolendo complicor;
Incurua terga defero,
Merendo soles exigo.

PSALM. XXXVIII. 71

*Contabuerunt ilia
Turpi veneno tabida;
In parte nulla corporis
Apparet agri sanitas.*

*Sic pressus vsque maximis
Et vsque damnis torqueor,
Vt cor Leonum clमित
De more rugientium.*

*Æterne Rector adspicis,
Mens ægra qua desideret;
Non te latent abscondita
Vel vota, vel suspiria.*

*Cor æstuosum fluctuat,
Amissa virtus occi lit,
Offusa nox horrescere
Videtur ante lumina.*

*Omnes amici, & sanguinis
Affinitate proximi
Stetere contra, longius
Ob fœda pulsi vulnera.*

*Vni propinquant, scilicet
Hostes furore perciti;
Dolôsque versant callidi
A Solis ortu ad Hesperum.*

*At ore mutus adfui,
Et aure surdus interim;
Par simplici qui nesciat
Responsa pro se reddere.*

72 PSALM. LIB. I.

*Anhela sed te Vindicem
 Spes orat, ut respondeas;
 Curabis alme Conditor
 Ut ne facessat irrita.*

*Precor meis ne casibus
 Se crudus Hostis efferat;
 Si pes vacillat, lubrico
 Si nuto gressu, gestiet*

*Paratus en ad verbera
 Morsu doloris aspero;
 Corruptus agra surgere
 In terga vires horreo.*

*Agnosco memet, crimina
 Ob perpetrata maceror;
 Et ante vultus excubat
 Imago culpa lurida.*

*Sed vivit Hostis interim,
 Longeq; sit potentior,
 Et me perosa maximis
 Gens gliscit aucta viribus.*

*Loco rependunt gratia
 Qui damna, de me detrahunt,
 Calumniantur, orbitâ
 Quod aquitatis ambulem.*

*Ne me relinque deprecor
 O alme Vindex, aspera
 In hac procellâ temporum
 Abire cessa longius.*

PSALM. XXIX. 73

*Festinus inno conuola,
Opemque fer rogantibus,
Es namque solus Anchora
Mea salutis unica.*

PSALM. XXXIX.

Dixi, Custodiam vias meas, &c.

R *Umpere me tandem licet alta silentia victū,
Hostis proterua cogeret loquacitas:
Os inhibere tamen validis conabar habenis,
Ne lingua verbis insolens offenderet.
Sic tacui patiens, ut ne asperiora referrem,
Amica premerem verba. Sed coercitus
Corde ardente dolor magis aestuat, hic mea voluo
Dum damna, crenit ignis impatiens tegi.
Erupit tandem, & dixi: Pater optime, finem
Quem das laborum? fare quid reliquū est mihi?
Quantum lenta dies aberit, quā tedia vita
Misera iubebis luctuosa soluere?
Viuo dies numero breue quo mortalibus auum
Metiris, idque pene te coram est nihil.
Ille ut imago leuis, volucrisq; simillimus umbra,
Animum fatigat anxium laboribus.
Aestuat infelix, ut inutile congerat aurum,
Ignarus ecquis auferet. Quam spem sequor?*

74 PSALM. LIB. I.

*Quid moror? una tuis ô Anchora Numen amicis,
Te nitari vno Rege, de te pendeam.
Crudeli à sceleris me solue tyrannide vinctum,
Et ne Impiorum dede ridendum gregi.
Ut mutus filii, non ora in verba resolui,
Tui ferebam cuncta iussa Numinis.
Verbera paulisper sed, quæ so, dura quiescant;
Nam te imprimente flagra, vix animã traho.
Tu plagis hominem peccantem ultricibus urges,
Tabescit impar ille; Sicut arida
Aut tinea, aut fragilem quæ ponit aranea telam.
Homo est profecto bulla, vel bulla minus.
Audi, sancte Parens, orantem, hunc adspice fletum,
Ne torua retrò verte quæ so lumina.
Viuo peregrinus, sum terra in sedibus hospes,
Mei fuerunt ut Parentes aduena.
Ergo fer hanc animam blanda ut refrigeret auras,
Vadat priusquam, regredi unde non licet.*

PSAL. XL.

Expectans expectaui Domi-
num.

Sperabam Domini rebus in asperis
Succurrentis opem tristis, ab aureo
Cæli vertice tandem
Oranti bonus annuit.

Aureus

*Aurem sollicitis questibus applicans
Immersum barathro sustulit algida
Enigrante lacuna,
Ac coeni scrobe sordidi.*

*Rupem constituit me super inuiam
Gressus ille regens; Vt canerem suas
Laudes, os animauit,
Inspirans noua carmina.*

*Hæc multi aspicient Numinis inscijs,
Attactiq; sacris Religionibus,
Se committere discent
Æterna Sapientiæ.*

*O fœlix animi, respicit efficax
Cuius spes Dominum; Si neque Vanitas
Fastu lætat inani,
Nec Vecordia decipit.*

*Sunt exempla tuæ munificentia
Quàm miranda Parens! Ecquis amicior
Gratas nutrit amoris
Curas in sua pignora?*

*Conabar patriæ sollicitudinis
Enarrare vices. Innumerabili
At summâ stetit ipso
In cursu labor irritus.*

*Culiris caesa nihil cum iuuet Hostia,
Aurem vellit amans, & docet elui
Nullius scelus arâ
Tinctâ sanguine Victima.*

76 PSALM. L B. II.

*Tum dixi. En venio: Namque prioribus
Arcani tabulis esse voluminis
Inscriptum scio, iussa
Ut primus tua persequar.*

*Huc me vota ferunt, in penetralibus
Legem quippe tuam pectoris osculo:
Et latè cano laudes
Præco Iustitia tua.*

*In magnis Populi coetibus eloquar,
Non claudio labiis ora silentibus,
Nosti, sit tua cura
Vni quàm mihi gloria.*

*Non te præterij fontibus asperum,
Mitem supplicibus: Pacta clientibus
Certum reddere: Opemque
Promptum ferre iacentibus.*

*Per me nec Bonitas, nec tua Veritas
Conduuntur tacitâ nube silentij:
In congressibus ambas
Euulgo popularibus.*

*Ne clemens igitur me Pater exige,
At custos Bonitas, almâque Veritas
Seruent: utrâque pellat
Casus exitiabiles.*

*Circum mille fremunt damna, sonantium
Examen scelerum perstrepat auribus:
Quæ discernere nullo
Possum mentis acumine.*

Nec

*Nec tam densa pili Tempora vestiunt,
Quam mens victa malis ingeminantibus,
Succumbit, vigor unde
Lassi pectoris effugit.*

*His ô me Genitor cladibus eripe,
Et tandem placido Numine respice:
At qui lugubre vita
Optant exitum meæ;*

*Fœdis ora rigent uncta coloribus.
Vertant terga fuga: Nec mihi vocibus
Dicant, Euge, superbis,
En hostem superauimus.*

*Qui te suscipiunt, se, Pater, efferant,
Tranquillis agitent gaudia mentibus:
Acclament Pater omni
Flore laude salutifer.*

*Et si pauperies durior opprimat,
Nunquam consitear me tamen indigum:
Sat sum diues, Olympi
Si me Conditor adspicis.*

*O Spēs, ô dubiis temporibus Salus
Vita dulce mihi Præsidium, veni:
Nosti quàm sit acerba
Speranti mora pectori.*

PSALM. XLI.

Beatus qui intelligit super
egenum, &c.

Humilem beatus pauperem qui pectore
Intelligenti respicit;
Animoque reputat nunc egentem, mox fore
Volente Caelo diuitem,
Deus hunc ab omni liberum periculo,
Iniuriæque temporum,
Diu beatum, sospitem, plenum dabit
Fœlicis affluentia;
Formidolosa nec relinquet Hostium
Immanium Libidini.
Recreabit agrum, sternaci infirmo torum,
Mali dolorem mollit.
Langvoris artus flamma cum depasceret,
Precatus, alme Conditor,
Anima salutem, parce dixi, langueo;
Te nempe quod offenderim.
At sauius Hostis interim me Tartaro
Sic imprecando, destinat.
Hunc ora quando mortis illatibilis,
Eiusque nomen auferet;
Ingressus ut me viseret, suspiriis
Immugiit fallacibus.

*At ex atroce cepit agritudine
Ridente corde gaudium.
Etenim regressus, quam tenebat pectore
Nudauit ore gratiam.
Inimica iungit turba se, clam missitant,
Clam dira de me cogitant.
Hunc ira, dicunt, torquet ultoris Dei:
Habendus est pro mortuo.
Tam surget hic de lectulo, cadauera
Quam de sepulchri sedibus.
Amicus etiam cuius in fide meam
Spem collocaui, particeps
Mensa, larisque, me necessitudinis
Oblitus, urget calcitans.
At tu misericors Rector alme, pristinis
Me redde quaeso viribus.
Dabo qua dederunt. Hoc erit pignus tui
Amoris optatissimum;
De me subacto Perduellis insolens
Si non triumphos egerit.
Tuere, Genitor, propter Innocentiam,
Ac ante pone luminas,
Ut te Nepotes Isaci colunt Deum,
Sic totus Orbis euchar.
Dum nox opacat, Luciferque noctibus
Clarat fugatis Æthera.*

80 PSALM. LIB.II.

IN SECVNDVM

LIBRVM PSAL-
morum.

INTERPRETATIO
Poëtica Latine, &c.

PSALM. XLII.

Quemadmodum desiderat
Cervus, &c.

ICVT *agens animam Cervus*

[*desiderat amnes,*

Sic tua, Rex hominum, cor sitit

[*ora meum.*

Te sitio vinum Deus ô fortissime

[*Numen:*

Sunt tua quando oculis templa videnda meis?
Pro lautis habui lacrymarum pocula mensis,
Sele ferente diem; nocte fugante diem.

Talibus

Talibus insultans dum sapius increpat Hostis:

Dic ubi, quæue tuum detinet ora Deum?

Hæc memorans anima laxabam fræna dolenti,

At desiderijs sic vacat illa suis.

Scilicet arcani quando ô tentoria Templi

Ingrediar, Domini limina quando mei?

Quæ mecum Populus choreis hilaratus adibat,

Et quali trepidat gens epulata sono.

Cur anime ô tristes versus exercite Curas?

Cur mihi solliciti causa timoris ades?

Imple vela Deo, patria nam redditus, illi

Victor adhuc laudes, & tua vota feram.

His licet absentem tristis solabor amorem,

Dum memor exiliij tempora longa tero.

Jordanis scopulos dum vasti inglorius erro;

Dum sequor Hermonium, dorsa minora iugum.

Vna ruens alium tempestas attulit imbrem,

Cen Polus effusis cùm fluit asper aquis.

Me super è Cælo multi cecidère timores,

Aëris irati detonuère mina.

Hæc Pater Eoo sed nubila Sole fugasti:

Et mea te cecinit nocte manente Lyra.

Exul, inops, supplex nunc dicam in rebus egenis,

Præsidium vita dulce, Salusque meas

Cur tam longa mei toleras obliuia? quare

Ire laborantem tot patière malis?

Dum ferit his animum, velut ossa reuelleret Hostis,

Et per ludibrium talia sæpe rogat.

82 PSALM. LIB. II.

*Heus age, si profugus cœlesti à Numine pendes,
Dic ubi, quæ te tuum detinet ora Deum?
Cur anime ô tristes versas exercite Curas?
Cur mihi solliciti causa timoris ades?
Imple vela Deo Patria nam reddiis, illi
Victor adhuc laudes, & tua vota feram.*

PSALM. XLIII.

Iudica me Deus, & discerne, &c.

Arbiter, iurisque Custos
Me querentem vindica,
Et tuo defende causam
Innocentis robore.
Fraudulenti deprecare
Litigantis impetum.
Si mihi munitionis
Instar es tutissima;
Cur repellor? cur dolore
Te ferente differor?
Cur ab Hoste cogor omnes
Ferre contumelias?
O tua iubar refunde
Veritatis aureum.
Æquitatis ora casta
Pande lucidissima.

PSALM. XLIV. 83

Me duces hi montis, alma
 Deferent in culmina.
 In tue diuinitatis
 Templa ducent conscia.
 Et vigentis introibo
 Vsq; ad aram Principis,
 Quo iuuante, quo fouente
 Letus annos exigam.
 Pleetra quem meo loquentur
 Verberata pectine.
 Ergo quare tristis hares
 Mens amica fletibus?
 Cur tuis me defatigas
 Amplius suspirius?
 Spem tuere, namque voti
 Compos olim, gratias
 Debitas agam Tonanti,
 Restitutus Patria.

PSALM. XLIV.

Deus auribus nostris audi-
 uimus.

Vixit adhuc operū Deus inclyta fama tuorū,
 Quam Proani seros nos edocuere Nepotes.
 Scilicet ut quondam tua dextra videntibus ipsis

§4 PSALM. LIB. II.

*Eruerit Populus natali à sede fugatos,
Poneret ut nostra firma incunabula genti.
Non ferro armati, non illi viribus Hostem
Infregere suis, habuere aut pramia Belli.
Urbes, indigena quas fundauere coloni.*

*Sed tua vis, Genitor, tua sola potentia fractos.
Extulit Isacidas, magno quod amore fovebas.
Regnator Numenque mihi, tu semina Custos
Iacobi defendis aui. Te robur in Hostes
Dante giganteos pellemus in Æthera contis,
Ut resupina leuant Taurorum cornua frondes.*

*Nominis auspicio calcabimus effera Regum
Colla tui, nec enim fragilem confidimus arcum,
Aut habiles gladios vitam imperiūmq; daturus.*

*Te duce belligeris seruati è Gentibus, ipsos
Accelerare fugam, & pallentia vidimus ora.
His adeò meritis, ornant dum Sydera Mundum.
O Pater, Isacidum semper memorabere cantu.*

*At nunc deferimur victi, nec bellica ductor
Signa, velut quondam Regni penetralibus effers.
Proiectis ad terram armis en terga fugati.
Vertimus, & spoliis Hostem ditamus ouantem.
Ut timida ingulamur Oues, aut visere capti.
Diuersa exilia, & diuersas cogimur oras.*

*Te verò Populum iuuit posuisse sub hastâ
In capita exiguos pactum seruilia nummos.
Vicina miseri trahimur ludibria Terræ,
Pascitur illa malis, risūq; à cladibus haurit.*

PSALM. XLIV. 85

Nos ignominia tanquam simulacra laceſſunt.
Finitimi, niſtant oculis, & Tempora quaſſant.
En ut continuis mœſti rubuère pudoris
Ora notis, ſignat probroſa iniuria frontem,
Dum clades alius verbis inimicus acerbat;
Reliquiis alius ferrum excidiũmq; minatur.

Tot miſeri damnis, tot tempeſtatibus acti,
Alme tamen Genitor, non te obliuiſcitur vnũ.
Non mutat a fides animi tua fœdera ſoluit;
Ritibus aut aliis, aliis aut callibus imus.
Intercà exulibus non oppida mitia præbes,
Sed malè paccatis habitata Draconibus antra,
Ut viui iam buſta colant. Si nomen auiti
Immortale Dei taciti mandauimus umbris,
Si noua ſuſtulimus geminas ad Numina palmas,
Nonne recognoſces, qui noſti abſcondita mentis?

Barbara te propter Feritas nos deuouet Orco,
Et veluti ſacræ pecudes ſeruamur ad ignes.
Quid ſomno indulges, aut indulgere videris?
Surge, Parens, etenim quid dâna extrema tuorum
Negligiſ? auerſo quid torques lumina vultu?
Nec tibi pauperies, nec ſunt tot vulnera Cura?
Afflicti vitam in tenebris, in puluere buſti
Ducimus, ad terram defecti viribus imus.
Surge, Pater, miſeros, ſi non meruère lenari,
Alme tui ſaltem pro nominis erige famâ.

PSALM. XLV.

Erucltauit cor meum verbum
bonum.

ERuctat cor lata meum, prae cordia magno
Parturiunt facunda bono, mea dicere Regi
Carmina fert animus. Fando volet excita lingua,
Et linguam calamus scribendo celerrimus aquet.

O super eximios hominum pulcherrime natos,
Ipsa tui speciem cum gratia fingeret oris,
Purpureis roseum labiis adflauit honorem.
At Pater aethereus regnum tibi destinat Orbis,
Nec metam factis, nec scepro tempora ponit.

Ergo ingens animis, etiam bellator in armis
Cinge latus gladio, formaq; & robore victor
Alipedes iuncto scande in certamina curru.
Frana tibi Verum, Ius, & Clementia ducent,
Ocyor aurigis, liquidum quibus Aethera tranes.
Tunc noua cadendo rerum tua dextera monstra.
Attonitas pauidâ soluet formidine terras.
Indomitos rigido populos iaculaberis arcu,
Lethales adigens per corda hostilia pennas.

Tu Deus aeterno solio moderabere Mundum,
Iustitia nam scepra geres, Quod scilicet olim
Iuris amans, curuas prauis insectaberis artes,
Nate Deo, super aquanos Pater unget oliuo;
Latitiae aeterna in signum, Regniq; futuri.

Vesti.

PSALM. XLV. 87

*Vestitus aspirans in versicoloribus halat
Myrrha tuus, Stactæ lachryma, Casiaq; rubentes
Exhilarant, oculis quando tibi dantur eburnis.
Astabunt famula clavis à Regibus oris,
Vt tua, cum fuerint iussa, mandata capebant.*

*At Regina tibi vinclo sociata iugali
Dextera erit, flavos auri diademate crines,
Ardentem vario chlamydem circumdata limbo.
O audi me Nata, vide, rem pectore serua:
Connubio tanti sancto decorata mariti
Pone tuos animo patrios oblita Penates.
Ille autem paribus curis aequabit amorem,
Quamvis dignus erat, posito quem poplite Regem
Serua colas, Numenq; iunum mortalis adores.*

*Tunc alia venient famula, tibi munera supplex
Afferet emenso refluvi Tyros aequore Ponti:
Et qui dives arat terram, & qui nauigat undas.
Maior in interno quamvis sit gloria cultu,
En formosa tamen procedit filia Regis,
Errantis varîe redimita laboribus auri.*

*Ille suo fulgens en Sponso adducitur Vxor
Virginibus stipata suis: En sanguinis illam
Eiusdem Nympha sociæ comitantur euntem.
Applaudunt alia manibus, Choreâsque sonantes
Ad numeros alia ducunt, ad Tympana saltant:
Ac Thalami auratis subeunt penetralia velis.
O Regina, tuos ne iam reminiscere Patres,
Nam tibi felici nascetur origine proles,*

88 PSALM. LIB.II.

*Regnatum inbeas quam ponere iura per Orbem.
 Fortunata nimis, quantum mea carmina possunt,
 Te celebrem faciam ventura in secula matrem.
 Te Populi aspiciant, & dum flammantis anhel
 Solis equi rutilum spirarint naribus ignem,
 Semper honos, noménque tuum, laudésq; manebūt.*

PSALM. XLVI.

*Deus noster refugium &
 virtus.*

A Ra mihi, Virtúsq; mea Deus Anchora vitæ,
 Vndique terribiles quam petière minæ:
 Per te nil metuo, quamuis exterrita montes
 In médium videat Terra volare fretum.
 Insonuère Noti, fremuerunt aquora Ponti,
 Culmina montanis exiluère iugis.
 Oppida terrificos timuère hos cætera motus,
 Non timuère tamen Pergama sacra Deo.
 Pergama lætitia qua præterlabitur annis,
 Numine sic aras nobilitante suas.
 Excubat in medio Deus, hinc timor effugit omnis,
 Ante fugat Regum quàm metuantur opes.
 In nos finitimas acuat Discordia Gentes,
 Regna fremant, Domino Regna loquente cadēt.

Qui

PSALM. LXVII. 89

*Qui regit aratas acies, & pralia nutu,
 Isacidum noster Dux tegit ille domum.
 Confluite, æterni miracula cernite Regis,
 Sub quocúmque vagi viuitis axe poli.
 Tristis inhumanas Belli compescuit iras,
 Solis ad extremam cuncta videntis humum.
 Lethiferos arcus, & tela nocentia franget,
 Scuta pij flammis vret aliena rogi.
 Terrigena his signis, atque hæc exempla secuti,
 Cernite Numen ait, meque vocate Deum.
 Magnus ero domitis Princeps in Gentibus olim,
 Et quem nunc refugit, tunc pia Terra colet.
 Qui regit aratas acies, & pralia nutu,
 Isacidum noster Dux tegit ille domum.*

PSALM. XLVII.
 Omnes gentes plaudite
 manibus.

E*ia omnes manibus certatim plaudite Gentes,
 Deumque lato personate cantu.
 Ille premit campos celsissimus Ætheris, ille
 Terras gubernat annuente vultu.
 Imperio Gentes nostro parere cœgit,
 Iugúmque victas ferre nationes.
 Ille colenda sua nobis dedit oppida sortis,
 Hoc lata proles Isaci triumphat.*

90 PSAL. LIB. II.

*En Deus ascendit, quem circum personat Æther
Tubisque, Tympanisque, Vocibusque.*

*Psallite Mortales, magno date carmina plausu,
Vestrum canorâ voce ferte Regem.*

*Quod Deus imperio terras & numine franet,
Parate cantus elegantiores.*

*Iam sua sceptrâ Deus Populos super efferet omnes,
Stellisque sedem flammeam tenebit.*

*Iam Procures alij veniunt ad castra Tonantis,
Quem lecta proles nouit Abrahami.*

*Inclinant alij clypeos, atque arma Deorum,
Nostrum fatentes esse celsiorem.*

PSALM. XLVIII.

Magnus Dominus & laudabilis nimis.

Magnus, & ob nostram nimis es laudabilis
[Vrbem,

*Alme Parens, sancti fundatam in vertice montis,
Quam tua Maiestas, & rerum gloria seruat.*

*Montis amœna sedens nēpe hæc tua Regia dorso;
Vnde bibit tennes puris Aquilonibus auras,
Delicias, Mun'dique decor, pulcherrima tanquam
Nympha serenato tollit fastigia vultu.*

*Huius in auxilio quando furit ira duelli,
Finitimi nouere Deum. Socialibus armis
Huc coniurati Bellum inuexere Tyranni,*

Sed

PSALM. XLVIII. 91

*Sed visâ in trepidos ingens stupor incidit Vrbe.
Turbati inuertas retulere à manibus hastas:
Nutantes acie, tremuli formidine, turpi
Frigore pallentes, illum sensere dolorem
In primo tolerat nitens quem fœmina partu.*

*Ergo fuga memores conuellunt signa, ruiuntque
In Syrtes ut agunt Carthaginis Æquora naues.
A Proavis aiunt quacumque audisse Minores,
Vidimus aeterni fundatâ in Numinis Vrbe.*

*Te, Pater, ex adytis Templi videamus amicum,
Nominis utiq; tui nullis stat gloria metis,
Sic eat in Populos omnes, tibi seruiat Orbis
Per quem Iustitiæ monumenta insignia ponis.*

*Lata Sion trepido se veritice tollet in auras,
Virginæ cœtus antiquo è sanguine Iuda
Applaudent, statues cum premia debita factis.
Ite, Sionæum spatiis circundate collem:
Ite videte domos, ambitaq; mœnia fossis:
Quot turres habeant, quot propugnacula muri.
Mirati moles operum, speciemque domorum,
Vnam venturis narrate Minoribus Urbem,*

*Hinc nostrum coluisse Deum gens postera discet,
Talibus impositum seruat qui montibus arcem,
Quo Duce nos etiam reliquum durabimus aui.*

PSALM. XLIX.

Audite hæc omnes Gentes.

Audite hæc Gentes quæ curribus afflat anhelis
 Sol oriens, aut sera rubens dat lumina Vesper.
 Audite à variis Populi regionibus Orbem
 Qui colitis, qui diues opum, qui paupere vitam
 Sorte regit. Divina meo Sapientia magnum
 Ore canet, meditata diu Prudentia voluet.
 Ipse meam exemplis pandam cœlestibus aurem;
 Et Citharæ fidibus non clara oracula dicam.

Cur inopi metuam vitæ, dum sanus habendi
 Vret amor, studio partis ut rebus iniquo
 Diues ab extrema formidine puniar horæ?

Disce quid eveniat tumidis, aurorque superbis:
 (Seu fidant opibus, seu viribus omnia credant
 Confessura suis) fratrem non eximet Orco
 Frater, ubi è manibus vitæ lora remisit:
 Nec pretio faciet veniat reditu iuvus in auras.

Quin definitum producere longius ævum,
 Quam sinat æterni nunquam lex irrita Patris.
 Nemo potest, auroræ Deum mollire, silentes
 Mortis ut effugiat non evitabilis umbras.

Non hic occiderit, cineres Sapientis humari
 Cum videat? Stultis etiam sua funera restant,
 Tum miseri ignotis heredibus omnia linquent,
 Et sola exanimæ habitabunt busta sepultri.

Quid

*Quid iuvat aëreas fundasse Neptibus arces,
Famæque per vanos nimium quasita labores?
En quo Laudis amor, quo nominis illa Cupido
Impulit ignaros, veniat quo Gloria cursus?
Sicut in umbrosis obeunt animalia sylvis:
Haud aliter reuolant ad nigra cubilia Lethi.*

*En hominis vecordis iter, quo tendit in Orcum.
Æmula posteritas, illos Mors ferrea pascet
Ceu Leo crudus Oves. Contrà dominabitur in sons
Turba, coruscanti cùm fulserit Æthere Iudex.
Impia sed Patria de sedibus exul adempta,
Æterna umbriferum caliginis accolet antrum.
Me verò Deus eripiet, barathròque remissum
Suscipiet, vitæq; dabit melioris honorem.*

*Ne quem Diuitiæ, quæ maxima Nomina iactant:
Horrueris, quem Fama canit, quem Gloria tollit.
Mors etenim quando clauos adamantina figet,
In gelida tumulto spoliatum penet arena.
Dum viuunt, spirantque nimis securus Olympi,
Delicias opibus quarit. Stupet inscia turba,
Et coram attonito foelicem predicat ore.*

*Verum summa dies ut Auorum busta recludet,
Fugisse in cassum lacrymans sua gaudia dicer,
Missus in exilium, lucique imperuia Regna.
En quid habent homines. Quarant sine Numine*

[famam:]

*Illos suscipient tacite Somni hostitis umbra,
Morsna, ceu vasta conduunt animalia sylua.*

PSALM. L.

Deus Deorum Dominus locutus est.

R Ex hominū, Diuinūq; potēs inhibere Superbos,
Terrigenas in iura vocat nascentis ab Ortu
Solis ad Occasum. Speciosa è monte Sionis
Ipse graui Gentes affabatur ore coactas.

Accedet propius Domitor manifestus Olympi,
Nec culpas hominum, temerataq; iura silebit.
Ante illum venient sinuosa volumina flammæ,
Prælia Ventorum, tempestatēque sonora.
Vtique suum Populum ferat in prætoria Iudex,
Este, inquit, Tellus, & Olympi Sydera testes.
Sistite quam docui Gentem mea numina quōdam,
Et positis sacros adolere altaribus ignes.
Iustitiam Domini vulgabit flammæus Æther:
Quippe sedens æquum folio ius dicet ab alto.
Ille, audi Gens lecta mihi, Gens semine creta
Iacobi, nunc pauca loquar. Scio te mihi testem
Esse, quod adfuerim duris in rebus amicus,
Et Genitor, Numenq; tibi. Non arguo Vindex
Rarior ad sacras quod venerit Hostia tadas.
Quin memini quoties flammis Holocausta dedisti.
Non ego te, Vitulis ornes conuiuia, poscam:
Non Hircos de more cremes. Sunt omnia latè
Nam mea quæ densis errant animalia syluis,

Qua montes, vallésque tenent: Mihi libera pectus
 Æthera per liquidum ludunt auararia pennis:
 Mitiâque irriguis frondent Pomaria campis.
 Urgeret si dura Fames; Ego Conditor Orbis
 Ad te confugerem, cui parturit omnia Tellus?
 An pascor Virilis? an sanguine proluar Hirci?
 Disce litare, mihi grates age pectore casto:
 Tum calidas ultro, qua voueris, affer ad aras.
 Ac ubi te circum dederint discrimina signum,
 Auxilium me proscer, feram: Pro munere tanto
 Indefessa meas in laudes ora resolves.

Tum Deus aspiciens reuereri Numina parcum,
 Quid mea iura, inquit, memoras? Et fœdera
 [mendax

Interpres vano nequicquam differis ore?
 Iussa furens odio rumpis cœlestia primus,
 Inque tuum uccors tergum mea dicta relegas.
 Te comitem visis vnum Latronibus addis,
 Et sequeris thalamos ausum violare iugales.
 Irrides alios, intexis callidus omni
 Arte dolos, etiam fratri conuiuia dicis,
 Dedecorâsque tua Matris germanus alumnos.

Has scelerum furias quod non sit poena secuta,
 Me similem rebare tuis? Malefacta luendo
 Agnosces, oculis iam coram singula figam.
 Discite, iustitiam securi Numinis, olim
 Æterna rapiam ne vos in pabula flammæ:
 Tum nemo eripiet, dum nemo obstabit eunti.

96 PSALM. LIB. II.

*Sacra mihi, laudes: & puri nuncia cordis
Vota litant. Hâc ite, Dei reperire salutem
Fas erit, & tandem Cœli requiescere portu.*

PSALM. LI.

*Miserere mei Deus secun-
dum, &c.*

O *Miserere Parens, animi sua crimina flentis,
Hoc petit, & Bonitas hoc tua sola potest.
Tam bonus ut soleas inimici ignoscere culpis,
Elue flagitij tetra venena mei.
Nec semel hanc animam, sed per lue sæpius undâ,
Purus ut à sceleris tabe necantis eam.
Heu scelus adspicio: Factiq; nigerrima semper
Omnibus accurrit criminis umbra locis.
Hoc queror infœlix in te peccasse videntem,
Nec me respectu continuïssæ tui.
Si veniam dederis, tua me Clementia vincet:
Si pœnam statues, tunc quoque victor eris.
Ecce mea labem traxi Genitricis ab aluo,
Natalémque fui iam reus ante diem.
Tu veri, & nimium puri candoris amicus,
Abdita sint quamvis me tua sacra doces.
Si tamen Hysopi felici aspergine lustres,
Dicar Hyperboreas candidus ante Nives.*

Defe-

Deferat ò aliquis iam te mihi nuncius æquum,
Tritâq; restituet pristinus ossa vigor.
Respice ne toruo defleta piacula vultu,
Ablue quas fecit culpa timenda notas.
Finge mihi sceleris cor purum, & viscera magni
Plena novis animæ Flaminis aura modis.
Ne faciem vela, ne longius ejce pulsus,
Ne sine me vacuum Flaminis esse tui.
Sed cùm reddideris sperata gaudia vite,
Spiritus impulsu me regat ille suo.
Tunc ego qui fugiant cœlestia castra reducam,
Et venient positis ad tua signa minis.
Exue patrata me compede cedis alienâ:
Perpetuo Iustum te mea lingua canet.
Conducit alme novis aperi concentibus ora
Nuncia virtutis sæpe futura tua.
Si pecudum fuso placari sanguine velles,
Ara tibi Vitulis staret onusta meis.
Sed non in cineres, quæ vertitur Hostia, placat,
Mens bona, vel sceleris fracta dolore litat.
Humida qua lacrymis, & amoris saucia ferro,
Non erit irato despicienda tibi.
Respice paccato tranquillior ore Sionem,
Ædifica Solyma Pergama clara tua.
Tum patiëre manu curari altaria casta,
Cæsa piis vri tunc Holocausta focis.

98 PSALM. LIB. II.

*Maſtatos etiam flammis ardere Iuuencoſ.
Ac epuliſ aras incaluiffe ſuiſ.*

PSALM. LII.

Quid gloriariſ in malitia?

Quid te potentem fraudiſ, & impia
Crudelitatiſ Barbare prædicaſ?

*Ne ſciſ per omneſ Innocentem
Vt Dominuſ tueatur horaſ.*

Quid lingua prauſ non tua cogitat,
Inſtar minaciſ prompta nouacula,
Haurire caſu, vel maligno
Conſilio iuguli cruorem.

Præponiſ omnem nequitiam Bono,
Et falſa veriſ: Exitiabilem
Ementiendo reſ Piorum
In ſcopulum Sceleratuſ urgeſ.

Te Numen ergo fundituſ eruet,
Aget paterniſ ſedibuſ exulem;
Radice ab ima te, genũſque
Ex hominum patria reuellet.

Iuſti videbunt, nec ſine gaudio,
Metũq; dicent. En homo pectoriſ
Inſanientiſ, qui ſibi olim
Duxit opuſ nihil eſſe Numen.

Sed

PSALM. LII.

99

*Sed fretus auro spes sibi credulus
Fouit caducas, & leue blandula
Qua murmur aure flauit, amens
Vela tulit sinuosa ferri.
Frondens Oliua ramus ut insita,
Ego in beatis Numinis adibus.
Spe nitat alma semper alti
Fertilior bonitate Cœli.
Auctor meorum laudibus efferam
Hinc, te bonorum, Nominis hinc tui.
Vires manebo; Sic Olympi
Nam video placuisse Diuis.*

PSALM. LIII.

**Dixit insipiens in corde
suo.**

I*mpius, ut mentem pœna formidine soluat,
Audaciôrque militet Libidini;
Sic loquitur secum. Nullius Numinis Orbem
Stabili gubernat Lege Providentia.
Hinc ipse, ac ijsdem malè turba furoribus acta
Abominati Cœlium Regi, vitam
Deseruere Boni. Specula despexit ab alta
Ardentis Aethœa conditor rerum Deus,
Cernat ut in superas ecquis sapientior arces
Se vertat, animo Numen ut colat pio.*

100 PSALM. LIB. II.

*Idem præcipites per devia traxerat error,
 Curante recta, vel modesta nemine.
 Tum Pater, ista suo gens usq; addicta furori,
 Sæua ut Leæna, qua meam plebem vorat:
 Agnoscat quando supplex mea Numina? quando
 Opem rogabit clatibus circumdata?
 Hanc habeant pœnam, timidi cum nulla pauoris
 Est inquieti causa, semper horreant.
 Omnia bellator Deus olim conteret ossa,
 Animos superbos ille franget Hostium.
 Ora rubere notis faciet maculosa pudoris,
 Exosos illos, ut merentur, auferet.
 Illa unquam radiis an fulserit hora serenis,
 Quâ de Sionis arce prodibit salus?
 Cum domus Isacidum remearit libera vinclis,
 Deum sonoris læta dicet cantibus.*

PSALM. LIV.

Deus in nomine tuo saluum
 me fac.

O Rex nomine sospitem
 Fac me sancte tuo, robore vindica;
 Orantis querimonias
 Blandis sollicitas auribus accipe.
 En uno ruit agmine
 Gens infesta mihi, viribus impij

Hofses

PSALM. LV.

101

Hostes in caput offeris

*Concurrere meum, nec fore vindicem
Celsorentur ab Æthere.*

*At Rex alme tuo numine prosperam
Vitæ spem mihi fulcies.*

*Et coges eadem, quæ malè fecerant,
Hostes ferre nefarios,*

*Euertet penitus quos tua Veritas.
Tunc sacras ego Victimâs*

*Cadâs spontè Deum vox mea laudibus,
(Quod sanctum reor) efferet*

*Me namq; ille malis eruit omnibus.
Et vidi nimis aspera
Vltor ferre meis quæ dedit Hostibus.*

PSALM. LV.

Exaudi Deus orationem
meam.

S*ancte me rerum Genitor precantem
Ore non durus, neque tristis audi,
Sed veni blandam querulis daturus
Vocibus aurem.*

*Turba me sauis inimica damnis
Cogit orantem grauius dolere;
Dum minax verbis, truculenta factis
Urget iniquis.*

102 PSALM. LIB. II.

*Impetu quali petit hostis hostem,
In meam torui coïcre famam
Et reum magno scelerum tumultu
Esse fremebant.*

*Cor mihi sensu trepidauit acri,
Visa nigrantis fuit umbra Lethi;
Horruï membris gelida pauore
Noctis amictus.*

*Tunc ego dixi. Celeris Columba
Quis mihi pennas dabit, ut per auras
Ales euadem, vel inhospitalis
Denia syluæ?*

*Montium solas vagus inter arces,
Nec repentina sonitum procella,
Nunc tumescentes iterum videbo
Turbinis undas.*

*O Parens labi sine fraudulentos,
Vltor ô linguas penitus recide,
Qua venenatis agitant quietas
Fraudibus vrbes.*

*Siue furetur iubar umbra Cœlo,
Seu diem flamma reuehant Eoa,
Occupant muros Scelus, & mouentes
Omnia lites.*

*Vis, Nefas, Nixa, dolus, & Cupido
Omnibus sedem posuere vicis;
Et sitis flagrat calefacta magno
Fœnoris æstu.*

Si quis

PSALM. LV. 103

*Si quis afferret maledicta coram,
Aut caput ferro peteret, stetissem
Forsan: Aut sauum fugerem latendo*

Territus Hostem.

*Cruda nunc infert homo notus arma,
Particeps mentis, laris, atque mensa;
Sepe qui mecum comes in Tonantis*

Venerat adem.

*Quid pio in mores precor ore tales?
Mors necaturis veniat sagittis,
Et nigro Tellus patefacta viuis*

Sorbeat Orco.

*Ecquid atrocis meruere poena,
Qui dolos omnes aluere tectis,
Dulciter fraudem gremio fouentes*

Instar alumnae?

*At meo supplex ego more Numen,
Siue cum prodit, medioue Cælo
Errat, at currum lauit Occidentis*

Lucifer unda.

*Vt manum fesso mihi det, rogabo.
Annuet, vitam redimet periclis;
Nec trahi victum feret à superbis*

Millibus unum.

*Audiet vocem pia deprecantem,
Mentis elata reprimet tumorem;
Sanxit aternis ita qui gubernat*

Secula franis.

104 PSALM. LIB. II.

*Non enim vitam semel obstinatum
Impij mutant, neque Numen horrent;
Iuris obliti benefacta, rupto*

Fœdere pensant.

*Lacteo blandum nimis ore fantur,
Mente retractant sed acuta Bella;
Vtq; se nudant, inculantur acres*

Spicula Linguis.

*Coalitum fido tua crede Regi,
Ille defensum, dabit, & cauebit,
Ne Pius rerum vario suarum*

Fluctuet astu.

*In scrobem prauos aget astuosam,
Coedis, & fraudis cupidos, senecta
Inscios tollet, mihi sed Tonanti est*

Fidere certum.

PSALM. LVI.

*Miserere mei Deus, quoniam
conculcavit, &c.*

M*iserere Genitor, nam Tyrannus insolens
Me calcat ad fastidium.*

Fatigat armis continenter, oribus

Hostes hiant fremenibus.

Bellantur auctâ virium potentiâ,

Ferociores amuli.

Non

Non exuissem nocte, vel die metum,
 Nisi adfuisses Anchora.
 Per te resisto fortis, & meis tua
 Promissa canto laudibus.
 Te fretus vno nil tremisco virium
 Formidines mortalium.
 Interpretantur dicta nostra pessimè,
 Extrema vitæ cogitant.
 Coëunt in vnum, se cauernis occulunt,
 Notant ferar quò gressibus.
 En vt Libido captat hanc animam ferox?
 Calumnias æquissimâ
 Qui lance pendis Vltor, intactam sines
 Hanc ire Contumeliam?
 At vindicabis, quando Gentes integras
 Ob facta perdis impia.
 Mee recenset tu fuga pericula,
 Tu condis vrnâ lachrymas.
 Et in tabellis damna scribis omnia,
 Ne sis laboris immemor.
 Cum me rogante terga fusi verterint
 Hostes metu pauentia;
 Tunc confitebor esse Præsidium meum,
 Te Numen ô sanctissimum.
 Promissa iure laudorex Diuum tua,
 Tuâq; fido dextera.
 Quâ fretus vnâ, nil tremisco virium
 Formidines mortalium.

106 PSALM. LIB. II.

*Quæ nuncupavi vota reddam, plurimis
Sed auctiora gratiis.
Te liberante sospes, & vestigiis
Te dante firmis integer,
Tuâque faceffam iussa, dum me spiritus
Vitalis aura foucrit.*

PSALM. LVII.
Miserere mei Deus, mise-
re mei.

Sancte Deus miserere, tuo de numine pendet
Animus spe fretus amicâ.
Alarum pennis timidum me absconde tuarum,
Dum detonat ira Tyranni
Regnantem stat clara Deum super astra ciere,
Mea qui bonus acta secundo.
Et Cælo veniens ulior dabit irrita probro
Inimici ut vota ferantur.
Ille Fide insignis, Pietatêque notus ab alto
Qui liberet Æthere mittet.
Vidit ut in media vitam regione Leonum,
Quorum formidine turbor.
Huic hominum soboli sunt arma & spicula dâtes,
Gladius verò impia Lingua.
Erige te Genitor super aurea culmina Cæli,
Lustra tua gloria terras.

Tenta.

*Tentaure meas laqueis inuoluere plantas,
 Sensit mens obruta fraudes.
 Insecuere viam fossis, & hiatibus, ipsi
 Lapsi tamen ante ruerunt.
 Lata mihi trepidis saliant hinc ilia fibris,
 Tibi Vindex carmina dicam.
 O Chelis, unde mihi fuit olim fama canendi,
 O Nablia surgite mecum.
 Ante diem referat tacito quam Lucifer Orbi,
 Montesque Aurora renudet:
 Voce canorus ego, & dulci Testudine Gentes
 Dicam tua facta per omnes.
 Ut tua nempe Fides caput ultra nubila tollat,
 Bonitas trans Aethera surgat.
 Erige te Genitor super aurea Sydera Caeli,
 Lustret tua gloria terras.*

PSAL. LVIII.

*Si verè vtique Iustitiam
 loquimini.*

S*I Ius ab alta sede minoribus
 Legum seueri dicitis arbitri:
 Ne gratiosum, ne potentem,
 Iustitia sed amate causam.
 Iniuriosam pectore callidi
 Iniquitatem quid meditamini?*

Quid Præua Honesti vos amictu
 Induitis, quid Honestæ Præui?
 A lacte Matris iam sedet Improbis
 Syncera Veri castra relinquere:
 At Vanitati militare,
 De tenero meditantur ungue.
 Qui virulenta cuspide sauciant
 Lingua cruentâ, ceu fera Vipera:
 Ceu mordet, ambas, quæ Magorum
 Carminibus negat Aspis aures.
 O frena Mundi qui regis, impio
 In ore dentes contere linidos:
 Horum voraces & Leonum
 Frange manu validâ molares.
 Labentis amnis ceu liquor effluant,
 Mittant sagittas, at sine vulnere,
 Pennatæ coram tela fracto
 Ante pedes iaculentur arcu.
 Limacis instar Solibus æstuent;
 Ut partus aluo mortuus occidant;
 Prius sepulti quàm coruscosc
 Aspiciant Orientis ignes.
 Spina priusquam brachia roborent
 Vestra, ite cæsi noxia semina:
 In flore primo vos Tonantis
 Ceu rapidis cremet ira flammis.
 In cæde latus vir Pius Impij
 Annem videbit sanguis, aspera

PSAL. LIX.

109

*Testem ultionis, ceu rapacem
Sub pedibus celerare riuum.
Fandi, & nefandi conscius asseret,
Sic est, Honestis premia diuidit,
Pœnas Iniquis, Rex Olympi:
Qui meritis sua iura librat.*

PSALM. LIX.

Eripe me de inimicis meis.

ME Rex alme feris Hostibus eripe,
Crudeles inhibe fortiter amulos:
Hoc sumptis caput armis
Qui certant dare funeri.
Illorum è rabidis unguibus assere,
Quos assueta malo pascit Iniquitas:
Cadis quos amor urit
Promptos fundere sanguinem.
Me circumpositis retibus ambiunt,
Vno terribiles agmine sæuiunt:
Insontem Deus urgent
Vt nosti, sine crimine.
Pro me surge Parens Hostibus obuins,
Nutu Bella tuo qui regis Arbitr:
Et res mente bonorum
Æquâ prouidus adspicis.

110 PSALM. LIB. II.

Gentes vise grauis, nèue nocentibus
Indulge scelerum debita mitior:

Culpas exitiales

Iusto supplicio luant.

Ad feri redeant lumina Vesperis,

Impastiq; Canum more vagantium

Latrantes, & hiantes

Vicos Urbis obambulent:

Ferrum terribiles, praelia sanguinem,

Ignem voce tonant: Esse nec auribus

Quenquam rentur aperis,

Ipsos testis ut audiat.

Tu qui cuncta vides altius ab Æthere,

Eludes ratiem desipientium:

Vertens in nihil Vltor

Gentes ocyus impias.

Te murum sed ego non penetrabilem

Opponam validis viribus Hostium:

Arcis nam mihi solus

Restas instar abenes.

Defensor venies ante pericula,

Euersisque frui me dabis amulis:

Sed ne funditus vnâ

Omnes clade reuellito.

Rem tantam Populus ne meus obrui

Obrepente ferat nube silentij.

Illos omnia tantùm

Per Terra sola dissipa.

PSALM. LIX.

III

O nostra Clypeum gentis aheneum,
 Ob lingua tumidum pestifera scelus,
 Ac elata furentis
 Passim verba superbia:
 Sacramenta dolis irrita callidis.
 Veri rupta malis vincula fraudibus:
 Captos feruidus irâ
 A radicibus erue
 Clare tunc Oriens noscet, & Occidens,
 Proles ritè Deum, quem colit Isaci,
 Franis esse potentem
 Iustis omnia flectere.
 Ad feri veniant lumina Vesperî
 Impasti, rabidi ceu redeunt Canes:
 Latrantes, & hiantes
 Vicos Urbis obambulent.
 Quarant unde famem viscera moribus
 Torquentem satient, inueniant nihil:
 Insomnes ut agendò
 Noctis tempora, murmurent.
 Latis interea vocibus efferam
 Ora à principio lucis ad Hesperum.
 Te firmam Deus arcem,
 Et Patrem facilem Bonis.
 Duris temporibus Perfugium mea
 Vita dulce canam: Namque Benignitas
 Prasens me tua fouit
 Rebus semper in asperis.

PSALM. LX.

Deus repulisti nos, & destru-
xisti nos.

Expulsos, fractosq; Deus, torrentibus ultor
Exercuisti nos malorum flustibus.
Sed tandem posita redeas o blandior ira,
Sanctiq; tactu nostra blando vulnera.
Te quotiente solum subsilit hiatibus, exple
Terra profundos excavata gurgites.
Dura tua coram statuisti Gente, paucioris
Cui hauriendum praeuisti pharmacum.
Signa tamen Genitor diuina celerimus effer,
Qua te colentes insecuti subleuent.
Deiectos animos, visq; ad lumina veri
Ipsi fugatis sospitentur Hostibus.
Eripe nos, olim quos es dignatus, amicos,
Et aure blandus annue inuocantibus.
En Deus e sancta fatur penetralibus aula,
En lata vultu iam serenus annuit.
Faelicem Sichimam tibi pariar vberis arui,
Vallem Socothi nobilem demetiar.
Est Galadea mihi, Manassae est subdita tellus,
Mei Ephraïna est verticis custodia.
At Iude de stirpe mei gens regia sceptri,
Nostris Moabi terra seruit balneis.

Victor

PSALM. XLI.

113

Victor Idumeam pedibus dimetiar oram;
 Obtemperabit gens Palestina mihi.
 Ardua turritis quis ducet in oppida muris?
 Quis usq; Idumen? Alme tu duces Parens.
 Nuper agi, ferrique tu os ob crimina passus,
 Ad prima non iam signa Dux, ut antea.
 At nunc asser opem, fugiamus ut aspera rerum;
 Spes est caduca freta nostris viribus.
 Fortia te Belli tentabimus auspice facta,
 Et qui minantur sana nobis, conteres.

PSALM. LXI.

Exaudi Deus deprecationem
 meam.

ATerne Parens accipe blandus
 Quas fundo preces: Questibus aures
 Non difficiles aduerte meis.
 Te namque soli finibus exul
 Appello Deum, dum timor egram
 Animam curis turbidus urget.
 In sublimi vertice rupis
 Me pone tuum. Spes mihi solus
 Unica restas, & firma graues
 Turris in Hostes. Quam vela tua
 Maiestatis conscia tendis,

H

114 PSALM. LIB. II.

*Omnia presta secula viuam:
Totûsque tuis protegar alis.*

*Cum tua supplex Numina posco
Benus attentam porrigis aur. m:
Téque timentis gentis habenas
Pollente facis tractare manu.*

*Regis ad annos adiciis annos,
Ac noua metis secula nullis.
Vt perpetuum te ritè colar.
Illum Bonitas, ac alma Fides
Semper habebunt. Sic ego dicam
Te carminibus, dum frana regit
Sôl purpureus lucis, & umbra:
Et vota feram gratus ad aras.*

PSALM. LVII.

Nonne Deo subiecta erit
Anima mea?

Nonne Dei validâ sp̃ Mens fundata quiescet,
Alma salus rebus si venit inde meis?
Est mihi si Numen, si Robur, & aenea Turris:
Nullus erit, moueat qui mea corda Timor.
Vos hominem totis quo viribus usq; Tyranni
Pergitis in stygie mittere iura domus?

Perga-

PSALM. LXII. 115

*Pergama vos senio velut inclinata rueris,
 Aut fragili moles ædificata Luto.
 Surgere vidistis, sed non tulit amulus ardor:
 Dæq; gradu Infontem pellere Cura fuit.
 Coram vana meis implestis laudibus ora,
 Damna sed orastis pessima corde mihi.
 Tu tamen in Domino Mens ô fundata quiesce;
 Alma Salus rebus nam venit inde tuis.
 Ille Salus vita nota est & Gloria famæ:
 Et nunquam exilij Spes obitura mei.
 Hunc sperate Deum, qui Cœli pascitis auras,
 Nubila seu fuerit, candida siue dies.
 Illi animi Curas, illi memorate Labores,
 Qui iuuet in duro tempore solus erit.
 Ac vires hominum, cœant licet omnia Regna,
 Nomina ventosis sunt leuiora Notis.
 Hæc Zephyros, illâ mortalia robora lance
 Pone, suâ Zephyri robora mole prement.
 Fidite ne sceleri, neue indulgete rapinis,
 Quin animo paræ ne dominantur opes.
 Est semel omnipotens sacro Pater ore locutus,
 Quod tamen acceptum non semel aure, canam.
 Se facilem miseris, Numen tamen omnibus æquum:
 Ut, bene qui fecit, qui male, iusta ferat.*

PSALM. LXIII.
Deus Deus meus ad te de
Luce vigilo.

Prima rubet orto cum manè crepuscula, surgo.
 Ut fruax alloquius ô Pater alme tuis.
 Te desiderius Mens ieta fidelibus ardet,
 Millèq; te sitiunt viscera nostra modis.
 Quâ deserta sui regio caret inuia Lymphis,
 Exul amo sancti limina diua loci.
 Quæ tua Maiestas, quæ sacra Potentia seruat,
 Quæ decorat factis Gloria magna tuis.
 Non tam Vita mihi est, tuâ quæ Clementia dulcis.
 O mea te meritis laudibus ora sonent.
 Te dum spiro canam, tollensq; ad sydera palmas,
 Præco tui semper nominis vnus eam.
 Non tam lauta iuuant defectas prandia vires:
 Est tua quàm Menti laus alimenta mea.
 Te memor in noctem recolo, Portumq; salutis
 Dico, renascentem peruigilante diem.
 O quàm dulcè mihi trepido latuisse sub alis,
 Et foto plumis intepuisse tuis.
 Hic Mens hæret amans, Curarum nescia viuit,
 Quippe tuâ fultus sto gradiorque manu.
 Insidias vani ponunt conatibus Hostes,
 Ipsi Regna petent inferiora soli.

PSALM. XLIV. 117

*Accipient rigidos casis cervicibus enses,
Membra feris linquent trunca voranda Lupis.
Rex Domino grates aget exhilaratus amico,
Et quicumq; Deum religiosus amat.
Mendaces tacitis inuita silentia Linguis
Quod sua despiciant irrita vota, prement.*

PSALM. LXIV.

*Exaudi Deus orationem
meam.*

*S*upplices audi Pater alme voces,
Hostium duras trepidantis Iras:
Ne manus sana timeam cruentas
Effice Turba.

*Arma conuentus fremuere magni,
Quos iuuant cedes, & iniqua facta:
O Deus, quando potes, Innocentem
Protege Vindex.*

*Ceu feros enses acuere Linguas,
Verba tendendo veluti Sagittas:
Mentis ut pura tacito necarent
Vulnere Iustum.*

*Nec manus, nec Mens scelus horruissent,
Efferi postquam stygio furore
Impia secum statuere dextras
Tingere cade.*

118 PSALM. LIB. II.

*Iamque metati loca destinatis
Retium nodis sinuosa dicunt.
Perspicax ecquis latitare fraudis
Arma videbit?*

*Quicquid inuentis potuere prauis,
Conferunt acres studijs in unum:
Quisque de fundo nociturus artes
Pectoris haurit.*

*Sed potens arcu Deus, & sagittis,
Figet hos, tanquam pueros, nec armis
Vim repellentes, neque deprecantes
Vulnera Linguis.*

*Magnus innadet metus intuentes,
Vt cadent vulgo iaculis perempti:
Nec laceffendas animis putabunt
Numinis iras.*

*At Deum cauti sapienter ore
Efferent, iuste tumidis iniquum:
Semper infranes minimè ferentem
Ire Superbos.*

*Hâc Dei gaudens Probus Æquitate,
Spes alet certas, & amica Curis
Turba synceris, aget alta lata
Ocia Pacis.*

PSALM. LXV.

Te decet hymnus deus in Sion.

TE Parens rerum sacer alme cantet
 Qui Sionem decet hymnus urbem,
 Dum tibi votis Solymi obligatas

Ponimus aras.

Supplicum voces quia blandus audis,
 Quâ vagi Mundum rota Solis ambit,
 Hâc tuum castâ prece Numen ibunt

Flectere Gentes.

Criminum tortis agitamur undis.
 Et superfusum tumulasset Aequor,
 Ni serenasses venia fauenti

Sydere fluctus.

Quem tibi carum legis, ô Beatum!
 Nam loco iunctum propiore pones,
 Et tui fœlix habitabit aulam

Accola Templi.

Nos tua ingressos recreabit ades,
 Nempe caelestis domus illa forma:
 AEQUITAS factis ubi sancta miris

Limina seruat.

Nos Salus rerum miseratus, audi:
 Spēsque terrarum Deus ultimarum,
 Et maris, longè tumidum sonorâ

Quâ fremit undâ.

120 PSALM. LIB. II.

*Tu potens alios stabilire montes,
Sana compefcis freta, si tumescunt:
Aut sono contrâ requieta magno
Æquora tollis.*

*Se suâ Gentes feritate turbent,
Signa cùm Cœlo dederis, quiescent:
Solis Occasum recreabis, idem
Luminis Ortum.*

*Cùm Solum findit calor æstuosum,
Humida gratiâ vice Nubis implet:
Et iubet latis noua pariturire
Semina fundis.*

*Labitur ripis tibi plenus annis,
Vt sinus Terræ penetrante Lymphâ,
Rideat mater soboli datura
Pabula viuæ.*

*Tu soles undâ satiare sulcos:
Tu satas glebis animare fruges:
Tu laborantem refouere molli
Imbre Colonum.*

*Floribus picta similem corona
Annu ducis spatij Laborem:
Et tuo campos speciosa dono
Copia vestit.*

*Vberem fundunt loca sola pastum,
Gestiunt Colles riguaq; Valles:
Hic greges altas auidi per herbas
Pascua tondent.*

PSALM. LXVI. 121

*Vota flauentes segetes coloni
Messibus vincunt trepidantis Euros;
Vnde te cantat, cumulatâ postquam
Horrea claudit.*

PSALM. LXVI.
Iubilate Deo omnis terra.

Qui Terra incolitis fines, Dominôq; Deoque,
Age, dicite carmina lati.
Eius in astriferum concentibus Æthera laudes,
Ferte vltra Sydera nomen.
Dicite, Sancte Parens, quantum formidinis Orbis
Pauido tua facta tulerunt.
Attonitos Hostes mendacibus hiscere Linguis
Tua magna Potentia fecit.
Machina te curua supplex Telluris adoret,
Noménq; attollat in auras.
Facta venite Dei perpendere maxima Gentes,
Nostræ quibus ille saluti
Prospiciens fecit Pelago vada sicca remoto,
Et apertas fluminis undas
Miratum pedibus tranare arentibus agmen.
Æternum temperat Orbis.
Luminibus curas hominum metitur acutis.
Prohibet ne credula somnis

122 PSALM. LIB. II.

Gens oblita Poli, votorum lata triumphet.

Age, nostrum dicite Numen

O Populi, quantum numeris, & voce potestis,

Resonnet præconia laudum.

Nos Lethi eripuit miseros crudelibus umbris,

Gressu stabiliuit euntes.

Nos explorasti per saua pericula rerum,

Ceu flamma examinat Aurum.

Duxisti in laqueos, onerasti dorsa cateni :

Humeralis equitare dedisti

Impositos homines. Infanda per Ignis, & Unda

Tandem discrimina vecti

Te Duce frugifera campis requieuiumus ora.

Idèò tua templa reuissam.

Incendam pecudes, voti reus omnia sanctis

Promissa altaribus addam.

Illa meo nuper quæ voui scilicet ore,

Tot circumuentus ab undis.

Pinguis alet sacras Aries tibi victima flammæ,

Hirci, cum Thure Iuenci.

Qui Dominum colitis properate, en aurea dicam

Mihi quæ bonus oia fecit.

Illum quo potui venerans clamore vocauì.

Et laudans ora resolui.

Mentem, sponte malæ fuerit si conscia fraudis,

Non audiet ille querentem.

Me tamen orantem facili Pater adspicit ore,

Aduertens blandior aurem.

PSALM. LXVII. 123

Laus tibi sit Genitor, prece qui lenitus in arcto

Nunquam me tempore linquis.

PSALM. LXVII.

Deus misereatur nostri.

O *Rbis alme Fabricator*
Nos serenus adspice.

Prospera videntis anni

Fructuosam copiam.

Sparge latiora vultus

Gratiosi lumina.

Nota sit ad te Parentem

Quâ venit semita.

Expetita Gens salutis

Vadat omnis particeps.

Efferant te prædicantes

Orbis omnes Incolæ.

Gaudio pleni triumphant,

Te videntes Arbitrum,

Iuris æqua qui silentem

Lance Mundum ponderas.

Efferant te prædicantes

Orbis omnes Incolæ.

Terra quondam parca, fructus

En suo iam germinat.

124 PSALM. LIB. II.

*Sit Deus, Deus sit ille
Noster exorabilis.
Sit Deus benignus anni
Vilitate fertilis.
Et tremiscant Numen eius
Orbis omnes Incola.*

PSALM. LXVIII.

*Exurgat Deus, & dissipentur
inimici.*

S Anctæ Parens exurge, vagos fuga dissipet Hostes,
Formidôq; tui pauidos agat amula vultus,
Qui rerum Dominum te mente odere malignâ.
Fumus ut afflatu spirantis deficit aura,
Ceraq; supposito tepefacta ut liquitur Igne:
Irradiante Deo sic gens scelerata fatiscat.

*Iusti autem veluti celebrent convivia, coram
Numine lata fremant. Age, puri carmina magnæ
Pangite grata Deo, cantûque attollite nomen.
Vos illi munite vias, qui Solis ab Ortus
Occiduo versat celerem super Æthere currum,
Et nomen Dominantis habet. Gaudete frementes
Eia Pij, è Cælo quoniam mortalia curat.
Ille fouet gremio pueros Genitoribus orbos,
In Viduâque animo iustus sedet Arbiter æquo.
Ille tenens solium stellis radiantibus aptum,*
Maeren-

PSALM. LXVIII. 125

Moerentes sine prole, facit sobolescere tadas:
Vincula captiuis cernicibus aenea demit:
Et Populis Vindex habitata rebellibus arua,
Mutat in arentes glebas sitientis arena.

Alme tui castris Populi cum Signifer ibas,
Per deserta siti, & nullis cultoribus arua:
Terra nouo tremuit penitus conterrita motu,
Sudauit pavidus formidine Numinis Æther,
Et iuga fumantis trepidarunt algida Sina.

Ille soli faciem pluuiialibus irrigat undis,
Defessos iterum renouans ad semina campos:
Hinc alit irrigui pratis animalia fœni,
Hinc miseris inopum tot sufficit horrea turbis.

Cum trepidat Gentes, cum Bella minacia tractat,
Ille regens acies, & tristitia nutibus arma,
Ad Cantum & Choreas dabit argumenta Puellis.
Scilicet ut fugiunt Reges, ut castra relinquunt,
Ut pauci sfoliant multos, & saepe quieti
Lata donum referunt Bellorum pramia Ciues.

Vos tripodas quamuis inter iaceatis ahenos
Ferte Py. Veniet tempus, quo lucis honorem
Splendentem late dabitis; ceu Soles, olumba
Aduerso niueis argentea visitur alis,
Et dorso rutilans auri volat amula fului;
Quando triuphator Deus arcta in vincla Tyrannos
Misit, in alta suos tunc Sydera vexit amicos.
Et prius in tenebris positi, nituere micantes,
Aëreus Selmon niuco ceu vertice candet.

126 PSALM. LIB. II.

Sit Bassan mons ille ferax, stellisque minetur
 Arduus, & riguo lactis fluat vuidus amnes.
 Quam tamen inuidiam monti contendere montes
 Audetis, quem Numen amat? certamque futurum
 Quem sibi delegit ventura in tempora sedem?

Ille tot alatis Equitum se millibus effert,
 Tot currus, aciesque trahit. Nunc ardua Si. &
 Nunc sua Tepla subit iam victor in Aethera tēdis,
 Captivosque greges tecum per inania ducis,
 E Coeloque foveas Populos, donisque secundas:
 Ignarosque Dei, Pietatis ad arma reducis:
 Unde habitare domos, hominumque videberis orbes.

Nos ideo, quoties aperit Sol flammeus Orbem,
 Te Dominum canimus, qui nobis equore tutum
 Lato pandis iter, donasque salutifer auras.
 Tu potes exanimos animare, & ferrea diri
 Ostia defunctis iterum recludere Lethi.
 Cuiuscumque tamen franges caput, asper in Hostes,
 Pascentis vacuas animis infrenibus auras.

At Genitor dixit. Bassanis saltibus Hostem
 Eripiam, & Pelagi renouabo exempla rubentis.
 Ut tuus effuso rubeat pes sanguinis amne,
 (O animi Gens pura vide) Canibusque Malorum
 Per medios iaceant lambenda cadavera vicos.

Hac olim videre Pij, cum clarus habebas
 Rex idem, Numenque mihi, tot rebus honorem,
 Cumque triumphalis cepisti insignia pompa.
 Ibant arguta primi qui voce canebant,

Quique

PSALM. LXVIII. 127

Quique dabant Calamis, Citharisque, Tubisque
sonorem.

Tunc circumfusa plausu, fremituq; Puella
Intermistâ canis addebant Tympana Sistris.

Hunc celebrate Deum Iacobi è sanguine creti,
Scilicet egregia primæno in flore iuuenta,
Qui placido fruitur somni Beniaminus æstu.
Tum Iuda de stirpe duces, primiq; virorum
Quos Zabulon misit, quos Nephtalius in auras.

Rex, tibi constituit Genitor Deus addere robur.
Hoc agat, & donum promissum Numine firmet.
Sic vigeat maior Solymæi gloria Templi,
Certatimque ferant alij donaria Reges

Tu Populos agita pharetra, iaculisque minaces,
Quique ruunt veluti fortes in prælia Tauri,
Ære paciscentes quicquid fert alea Belli.
Fûde manu Populos, quorum fremit arma Cupido.
Oratum veniet Pharij gens accola Nili,
Hæthiopèsq; ferent manibus tibi dona supinis.

Regna per humentes terrarum condita fines
Voce, Lyrâq; Deum cantate in sydæa vectum,
Surgentemque super stellas Orientis ab ora.
Ille sua imperio, quæ vult, facit omnia vocis;
Vos illum Citharis, vos tollite laudibus illum;
Cuius in Isacicum Maiestas stirpe resulget
Nubibus, & Cælo toties manifesti sereno.
Sancti dira loci quàm sit venerabile Numen
Religio factis aperit coelestibus. Ille

128 PSALM. LIB. II.

Nam Deus Isacidis vires, animamq; ministrat,
Ora cui æternas dicant vocalia laudes.

PSALM. LXIX.

Saluum me fac Deus.

ERipe sancte Patres, tempestas fluctibus undat,
Et mihi lathea penè bibuntur aqua.
Hæreo fixus humi, nimius quam diluit humor,
Est ubi durati copia nulla Soli.
Veni equidem Pelagi delatus ima profundi,
Nam fera ventosi sorbuit ira freti.
Dum miser auxilium magnis clamoribus oro,
Debilis in rauco constitit ore sonus.
Lumina deficiunt dum spectant ardua Cælum,
An Deus oratam ferret amicus opem.
Casaries capitis non est tam densa capillis,
Quam mouet hostiles emula turba minas.
Immeritoq; calens odijs furialibus instat,
Et quæ non rapuit soluere furtæ iubet.
Scis, Pater, ut vitæ fuerit mihi candor amori,
Effugiunt oculos non mea facta tuos.
Quare age, ne rubeant, tua querere iussa volentes,
Res ita despiciant cum cecidisse meas.
Aspera te propter toleravi opprobria mutus,
Tristitia signauit decolor ora pudor.

*Erubuerè suo genitum me sanguine Fratres,
Et miser in patria versor ut exul humo.
Hæc fero, quòd rerum succendor amore tuarum,
Probraque te contra, me quoque iacta reor.
Sine dolens habui vacua ieiunia mensæ,
Id fuit opprobrio, ludibriòque mihi.
Hispidà seu rigidis sumpsi velamina setis,
Hæc etià Populo fabula veste fui.
Illudere Senes portarum ad limina, risit
Me calices inter turba iocosa suos.
Quid faciam? tristes animi tibi defero Curas,
Et precor auxiliij tempus adesse tui.
O Bonitas audi, quæ sine coërcita nullo es,
Alme tuâ dextram nunc mihi tende Fide.
Eripe ne mergat luto niger Æquore turbe,
Ne ferat arbitrio Gens inimica suo.
Nubila turbati ne differat ira profundi,
Ne glomeret tortos me super unda sinus.
O Pater ingenio pronus miserescere fessum
De supero tantis Axe tuere malis.
Ne Bonus à seruo vultum implorante retorque,
Quam peto cum lacrynis ocyor affer opem.
Respice, & hanc animâ mucronibus eripe Gentis,
Ante sit interitu quàm sa iata meo.
Alme tui Genitor quàm fœda opprobria, nosti;
Et tremula quoties erubuerè gene.
Ante tuos oculos Hostes, Iniuria, Probrum,
Est Ignominia plaga dolenda mea.*

130 PSALM. LIB. II.

Qui mea deflendo sentiret vulnera mecum,
 Solando nemo quivae leuaret, erat.
 At qui felle dapes scirent medicare, fuerunt:
 Quicquid darent acidi pocula dira Meri.
 Ergo ubi crediderint conuiuia, funera cernant,
 Accipiant quales apposuerunt cibos.
 Exitiale sibi videant consurgere Bellum,
 Conuiuientis ubi foedera Pacis erant.
 Aeterna amittant oculos caliginis umbram,
 Incuruo adspiciant corpore semper humum.
 Funde super meritos tua quae bene fulminat ira,
 Deprensos agili concremet igne furor.
 Nec deserta colant hominis tentoria viui,
 Alta ruinosas sed tegat herba domos.
 Nam tua percussit quem dextera sauius urgent,
 Et probris augent vulnera facta suis.
 O sine, criminibus factis noua crimina iungant,
 Iustitia possint nil ut habere tua.
 Exime de tabulis illorum nomina, seruant
 Quae bona post obitum non obitura, Piis.
 Aeger, Inopsque tua video si dona salutis,
 Te Cithara fidibus, te Pater Ore canam.
 Hac Virulo fuerit iucundior Hostia, cornu
 Qui feriat, pedibus presubigatque solum.
 Hac videant Mites, pandantque in gaudia pectus,
 Nam iucunda Deum vita colentis erit.
 Ille suos Inopes audit, Bonus adspicit illos,
 Vincula pro causa qui Pietatis habent,

Ergo

PSALM. LXX. 131

*Ergo canant illi Tellus, Polus, Aequora laudem,
Qua Calo, & Terrâ, quæq; vagantur Aquis.
Incolunt tutam fruunt pace Sionem,
Et noua per Iudæ mœnia tollet humum.
Hic dabit Isaciam letos habitare colonos,
Culiq; pignorum tradere rura suis.
Et Nati accipient ab Auorum stirpe minores,
Ritè colunt verâ qui Pietate Deum.*

PSAL. LXX.

Deus in adiutorium meum
intende.

H*Uc ades rerum Pater, à malis
Vindica tractum violenter undis:*

Vt tua serues ope, curre sumptis

Ocyor alis.

Qui mea quarunt Anima ruinam,

His rubor turpi linat ora fūco:

Palpitent caci tremefacta neruo

Corda timoris.

Sena qui fesso mihi moluntur,

Irritum mœsti doceant Laborem,

Et metu plantas celerante, raptim

Signa reuellant.

Terga confusi iaculanda vertant,

132 PSALM. LIB. II.

Qui fremunt lati, quoties meorum
Temporum magno subeunda sensu
Vulnera cernunt.

Gaudio Iusti potius triumphent,
Qui tuam sperant cupide salutem,
Ritè clamantes, tibi sit perenni
Gloria cursu.

Scis opes huius tenues Egeni,
Pauperis nosti leue robur huius:
Diues ô rerum, validûsque fractum
Viribus auge.

Es meum Numen mihi hospitale,
Es mea certus Clypeus salutis:
Te Parens unâ mora ne retentum
Differat horâ.

PSALM. LXXI.

In te Domine speraui, non
confundar, &c.

Tibi credidisse ssem beate Cœlitum
Rex ne pudori sit, vide.
Memor Æquitatis at tua me vindica,
Aurêmq; tende questibus.
Mihies to rupes euolanti peruia,
Et portus in quo liberer.
Nam tu salutis Ara, tu vite es meum
O Alme propugnaculum,

Eripe

PSALM. LXXI. 133

Eripe nocentis à manu, grauiſſima

Ex legis à Tyrannide.

O Spes ab annis primulis, Fiducia

Ab ungulis infantia.

A Matris aluo nitor in te, nam mihi

Es inde Tutor vnicus.

Te laude ſemper efferam, oftentum licet

Appaream quàm plurimis.

Et ad ferenda damna vi mirabili,

Sed te iuuante praditus.

Ideò tuarum voce plena gloriam

Laudum perenne concinam.

Diſq; totos Præco magnitudinem

Tui ſonabo Numinis.

Ne me relinque ſub ſenectâ languidum,

Marcente vi ne deſere.

Sic namque ſecum deſtinauit factio

Meum coacta in verticem.

Ope deſtitutum Numinis prehendite,

Nullo tuente vindice.

Tu ne recede longius, ſed impetum

Depelle, quando fecerint.

Pudor retentet, frangat Imbecillitas

Enerue corpus Hoſtium.

Malâq; parentes oblinat coloribus

Aſuſa Contumelia.

Hanc ſpem fouebo ſemper, antiquis nouam

Addendo laudem laudibus.

134 PSALM. LIB. II.

Semperq; dicam iuris aequi Principem,
 Fontem salutis unicum.
 Illamque nullis comprehensam litteris,
 Aut terminis Clementiam:
 Et vim potentem iusta factis premia
 Bonis, Malisque soluere.
 Ab inchoata me Iuuenta limine
 Cantare facta Gentibus
 Tua docuisti, nunc senecta in ultimo
 Ne da silere termino:
 Donec futuris seculis narrauero
 Robur tuae Potentiae;
 Et Acquitatem, qua vagi prateruolat
 Arces Olympi flammeas.
 Quis Alme tecum conferet Mortalium
 Numen profanus alterum?
 Sic te volente dura vidi, viderim
 Vt erigente prospera.
 Haustum profundo gurgite, in Cali iubar
 Eursus tulisti amabile.
 Tua addidisti munera Indulgentia,
 Placatus ad solatia.
 Mihi ergo dulci iam canêris Nablio,
 Fidem tueri nobilis:
 Abramidarum Numen, & sanctissimum
 Dicêris usq; Barbitio.
 Te vox canendo, spiritus te gaudio
 A morte raptius efferet.

PSALM. LXXII. 135

Diésque totos Lingua contestabitur

Veriq; & aq̃i Vindicem.

Meos quòd Hostes irritos dimiseris

Nota pudoris oblitos.

PSALM. LXXII.

Deus iudicium tuum

Regi da.

R *Ex Æquitatem, quâ regis omnia,*
Hanc sancte Regis sensibus imprime:

Tuq; proles Regis alium

Iustitia decus amuletur.

Vt plebis Aequus pectora temperet;

Causas Egeni protegat integer:

Ac anteponat iustiozem

Diuitiis Inopem superbis.

Frondente montes vertice nobiles

Pacis ministrent dona Minoribus:

Exempla colles Æquitatis

In Populo generosa figant.

Cùm iudicari, Pauperis erigat

Stirpem iacentis, legibus eruat

Idem seueris, molientes

Iudicium temerare fraudes.

Hunc gens timeat postera vindicem,

Dum nota viset sydera Lucifer:

136 PSALM LIB. II.

Et multiformi Luna curru
 Noctiuagos moderatur ignes.
 Ceu flagitatus vellera molliter
 Humectat Imber, gemmea recreat
 Vt gutta blandi roris æstum
 Puluerem sitientis arui.
 Terris amicum proferet Æquitas
 Sic orta vultum: Pacis amabile
 Sic immorantis curret auum,
 Dum properat vaga Luna menses.
 Rex hic habenis imperij reget
 Hinc inde quantum cingitur Æquore:
 Quantumque decurrunt ab Ortu
 Ad tumidi maris arua riuu,
 Illum ante pronus concidet Æthiops,
 Hostes in ipso puluere sordidi
 Vultum refigent, osculantes
 Quam pedibus premit ille terram.
 Reges profundum qui trabe nauigant,
 Frangantq; vasti Marmoris insulas,
 Aurum rependent, sacra Thuris
 Dona ferent Arabes Sabæi.
 Et qui coronant se diademate,
 Curuato honorem poplite deferent:
 Illiq; gentes vniuersæ
 Subijcient famulare collum.
 A vè potentum namque tuebitur
 Inferiores, ac opis indigos

Clemens

PSALM. LXXII. 137

*Clemens leuabit, ne malorum
 Imparibus rapiantur undis.
 Soluet ligatos compede fœnoris:
 Cedi vetabit per violentiam
 Trahiq; Egenos, quos honorum
 Nominibus decorabit amplis.
 Rex quippe secum viuere Pauperes
 Auri Sabæi torquibus inclutos
 Donabit: illi laude Regem
 Afficient, humerisq; tollent.
 Messes optimæ per iuga montium
 Crescent in altum, flaribus Aëris
 Quæ verberata tam sonabunt,
 Quàm Libani crepuere frondes.
 Terraq; surgent vberis Incole,
 Vt gramen agris nascitur herbidis;
 Quos fontis humor, vel cadentis
 Vrna rigat pluuiosa nubis.
 Sit Nomen eius nobile cantibus,
 Quod est parentis Filius Optimi:
 Et iam vigeat Solis antè
 Quàm nitida micuere flammæ.
 Gentes beabit Gentibus inuicem
 Ex vniuersis aurea faustitas;
 Ad eius immortale Regnum
 Purpureis celerabit alis.*

138 PSALM. IB. II.

*Abrami larum quem domus unicum
Deum fateatur, laudibus efferat:
Quacunque rerum mira solum
Nutu oculi fieri iubentem,
Sanctumque nomen Numinis euehant
AEterna magni sacula, gloria
Cuius per Orbem Fama pennis
Latiuagum spatiosa curret.*

I N T E R T I V M

L I B R V M P S A L -

morum.

I N T E R P R E T A T I O

Poëtica Latine.

P S A L M. LXXIII.

Quam bonus Israël Deus iis , qui &c.

VR *A tua seruas quicumque sa-*
*craria Mentis,**Aduersis ne cede malis: Qui saepe*
*nigrantes**Depulit afflictâ Iacobi à naue*
*procellas,**Te Bonus incolumem dabit à torrentibus undis.*
Gressibus incautis abeuntem, & penè ruentem
Me Domini tenuit Bonitas, cum flamma medullas
Æmula decoqueret, fontes quod Pacis honore,
Muneribus, que dies lutos agitare viderem.

140 PSALM. LIB. III.

*Impia Gens ergo successibus ebria, dixi,
Nec curant obitum, nec lethi vinctula, Morbos:
Sed mansura suis heredibus atria ponunt.
Non hominum Curas, non experiuntur acuta
Verbera, qua reliquis Mortalibus ossa renudant.*

*Hinc tremulis illos afflata Superbia ventis
Abstulit, oblitos penitus calique, suisque:
Nequitia spoliis ac Impietatis amictos.
Postquam vota super tectis opulencia crevit,
Indomiti venis quemcūque Cupidinis ignem
Accipiunt Animo, linguisque nefaria voluunt.
Astra super volitant, nunc verbis Numina dānant:
Nunc quemcūque volunt per terras figere, figunt:*

*Hæc Domini Populus secum tristissima voluit,
Ceu diluta bibat liquidis Absynthia lymphis.
Tunc ait. Humana gentis num Cura fatigat
Vlla Deum? Genitor num prouidus adspicit Orbē?
Improbis en summis aequat laquearibus aurum,
Securusque poli mollissima tempora vivit.
Tristis, egenus ego formidine pallidus Orci,
Incaustum vi deor me Religione piasse:
Continuisse manus, asperrima quæq; tulisse,
Necdum Lucifero rumpente silentia noctis
Obiecisse mihi commissa piacula stendo.*

*Sic dicam res ire? Pios ego dicere cogar
Extremos hominum, quos tu tua pignora ducis.
Insequor hinc causas aliter penetrare latentes,
Irrita sed vacuum responsi Cura reliquit.*

Aurea

*Aurea cùm veniam, Pater, in sacraria, dixi:
Cur sit vita Mælo iucunda, miserrima iusto;
Amborum fuerit cùm meta nouissima, cernam.*

*Hæc ubi vidi equidem, vidi quàm perfida lætæ
Prosperitas fontes Animos. Sitis ire volantes
Alius, unde trahant casu grauiore ruinam.*

*Miror ut è magnâ tantorum mole virorum
Astra laceissentur vestigia nulla supersint.
Quid loquar extinctos propter sua facta Superbos?
Et vacua similes nebula, spectrisque fuisse,
Quæ dubia sub nocte meum, sub lumine risum
Visa ferunt scines ergo timere minores,
Nunc iidem veluti semini ludibria rident.*

*Intreâ cæco dum pectore lucis eget am,
Arst felle dolor, Mentem Cura anxiosa torfit:
Inscius obstupui, pecudisque simillimus hæsi.*

*Sed tua deserior miles non castra reliqui,
Quippe manum Rector tenuisti ô optime dextram,
Et dux te scopulos cum laude, & nomine fugi.
Quid sine te Cælum, Tellus quid inhospita prodest?
Deferat ossa Vigor, lacerent præordia Morti,
Tu vires, animamque mihi, tu lumina reddes:
O mihi sola mei vitalia robora cordis.*

Hæc qui te fugiunt, qui marmora Numina sin-

[guunt;

*Et tecum viuunt, cœu qui connubia rumpunt,
Quando tuis fixi iaculis extrema videbunt.
Sat mihi te fœlix vino, sat diues amico.*

Cam

142 PSALM. LIB. III.

*Commiffas spes Alme fove, tua dicere facta
Patribus accingar lectis, Populôque Sionis.*

PSALM. LXXIV.

Vt quid Deus repulisti.

Hosti Paſtor oves cur negligis alme relictas?
Greg. è neque vaſtat flamma cur furoris?
O potius fracta blandus reminſcere gentis,
Tuo tibi quam iure vindicaſti.
Servitio demptam Rex illam vt ſolus haberes,
Et è Sionis arce temperares.
Oppida diſiectis fumantia reſpice muris,
Contaminata ſacra viſe Templi.
Ecce tui lituis Hoſtes cecinère canoris,
Solemnitates vt tuas profanent.
Signaque murorum fixerunt barbara pinnis,
Futura Templi ceu trophæa victi.
Sacra palam multis tonat icta ſecuribus Aedes,
Vt Sylva ferro caſa duriore.
Diuina inſolitis perfectâ laboribus artis,
Velluntur ictu fracta malleorum.
Qua coluère tuum nomen penetralia, fumant
Polluta ſcelere barbari furoris.
Conuenère Hoſtes, placuit ſuccidere cuncta,
Deiq; feſtias amouere lucas

Signa

PSALM. LXXIV. 143

Signa tacent, nemo divina Oracula pandit,
 Nec nouit huius exitum procella.
 Quo tamen usque ferox in te bacchabitur Hostis?
 Impunè verbis usq; quò laceffet?
 Cur in sacrilegos adeo tua fulmina cessant,
 Sinuque condis dexteram fouenti?
 O Rex omnipotens, nobisq; salutifer olim,
 His mira terris solus edidisti.
 Fluctibus assurgens Virtus tua diffudit Aequor,
 Capita Draconum fregit inter undas.
 AEthiopum Coruis in se redeunte profundo
 Dedit epulandum naufragum Tyrannum.
 Protulit è viuo manantia flumina saxo,
 Siccauit undas amrium perennes.
 Nóxque, diésque tuis ol eunt sua munera iussis,
 Aurora predit. Sol coruscat Orbem.
 Tu vaga fundasti stabilem super Aequora Terrã:
 AEstate foetam, Vere germinantem.
 Impia verba Hostis, tantũ hoc reminiscere, dixit:
 Populúsque vecors Numen ore lasit.
 Pasce feras, Rex alme, tuã ne Turture crudas,
 Oblitus animas Pauperum tuorum.
 Quod fuit antiquis cum Patribus aspice fœdus:
 Et nos opacis abditos cauernis.
 Regnat ubi in miseros Feritas scelerata per umbras
 Iniurijs conscias doloris.
 Ne miser attonito spretus ferat ore pudorem,
 Da Pauper unde te leuante cantet.

144 PSALM. LIB. III.

*Surge, tuam Genitor, quando potes, adspice causam,
Opprobriorum vel memor tuorum.
Impia quæ Populus iactat ludibria vecors
Attende, iustâ vindices ut irâ.
Ne secûra ferant tumidas obliuia voces,
Tumultuando quas loquuntur Hostes.
Sed qui despiciunt stulto tua Numina fastu,
Domiti superbos exuant tumores.*

PSALM. LXXV.

Confitebimur tibi Deus,
confitebimur, &c.

TE Rex canemus maxime Calitum,
Tuûmque nomen carmina patrio
De more tollent, quod saluti
In dubijs solet esse rebus.
Miranda seris facta Nepotibus
Et persequemur nos tua cantibus,
At tempore Iniquis destinato
Adueniens dabo iura Mundo.
Tunc laxa Terra fabrica diffluet,
Omnes tremiscent partibus incoba
Orbis reuulsis, solus altis
Quem posui stabilem columnis.

Infanti-

PSALM. LXXV. 145

Insanientes stulta capeſſite
Ne facta dixi: Tollite cornua
Ne vos Profani, quos in Aſtra
Impietas furioſa mittit.
Ceſſate vanis motibus Impij
Calo minari, parcite vocibus
Iniurioſis, qua laceſſunt
Iam Domini patientis iras.
Non Ortus ultor, non erit Occidens,
Non ſolitudo frondea montium:
Nam ius Olympi Fabricator
Iudicio grauiore dicit.
Hunc ille ponet, ſi volet, inſimum.
Illum per auras tollet honoribus:
Cratere pleno nam miniſtrat
Face merum vitiante vinum.
Semper bibenda diuite poculo
Ad fecis imum proluet Impios:
Inebriato donec omnem
Artiſci ſclerum propinet.
Docebo Gentes hæc ego poſteras,
Inſiſque Numen laudibus efferam:
Gens Abrahami, cui fidelis
Legitimis operatur aris.
Dixiſſe dicam te bone Conditor,
Frangam Malorum cornua, verticem
Tollam Bonorum ſic, ut illos
Exanimi vereantur Hoſtes.

PSALM. LXXVI
Notus in Iudæa Deus, &c.

S Petra vos Gentes prece fabulosa,
Thuris & fumo colitis Sabai:

At Deum Iuda venerantur unum

Oppida verum.

Illius sanctum domus una nomen

Isaci castis numeris amicat:

Patrij cantus meditatur illi

Moris auitos.

Ardue colles habitat Sionis,

Pace florentem Solymam quietâ

Fundat, & tanta colit urbis intrâ

Pergama sedem.

Fregit hic vires animosiores,

Æneos Arcus, Clypeos, & Enses:

Asperi Belli nimis efferatas

Contudit iras.

Alta prædantium iuga quam ferarum

Celsior vultum Pater extulisti:

Vnde turbatis fera palpiarunt

Corda Superbis.

Namq; sopiti grauitate Somni,

Arma vecordes fremuere Dites;

Sed nihil dextris potuere vinctis

Tendere contrâ:

PSALM. LXXVI. 147

*Vt tua vocis tremefecit aures
Impetus, fluxis equites habenis
Victa frigenti posuere victi*

Lumina Somno.

*Tu potes mentes agitare fontes,
Sed quis occurreret tibi cum minaci
Igneo tortos glomerarit aestu*

Ira vapores

*Arbitrum moto quoties Olympo
Te doces Orbi fore iudicando,
Incola Terrâ metuente, clauso*

Ore silescunt.

*Talis inuadet metus Insolentes,
Cum tuâ mites ope liberatos:
Aureo Vindex hilarabis alma*

Pacis honore.

*Ira mortalis violenta cordis
Cedet in laudem tibi vindicanti:
Et coërcenti reliquum minace est*

Quicquid ab irâ.

*Conscium votis caput obligate,
Rite soluendo tamen expedite:
Et Deo casti properate Cives*

Dona timendo.

*Ius habet solus necis, atq; vitæ,
Vt Duces Lethi per opaca mittat:
Et reluctantes humili Tyrannos*

Pulvere condant.

PSALM. LXXVII.

Voce mea ad Dominum clamaui, &c.

Inuocaui Conditorum
 Voce lamentabili:
 Conditor voci benignus
 Inuocantis annuit.
 In periculis adiui
 Fessus illum maximis,
 Nocte palmas alleuavi,
 Æstuante pectore.
 Mens amica respuebat
 Auribus solatia.
 At Dei memor fremebam
 Fluctuante spiritus.
 Luminum fuere somno
 Non plicata palpebra.
 Hesitans ut impedito
 Vocis usui constiti.
 Cogitabam mutus aui
 Anteaſti ſacula.
 Et tibi ſonare noctes
 Quas ſolebam Barbito.
 Corde ſic loquebar, Angens
 Hiſce Curis ſpiritum.

PSALM. LXXVII. 149

Me Deus reliquit annos
In futuri temporis?
Nec meis aduertet aurem
Questibus placabilem?
Sistet an perennis amnem
Refluum Clementia,
Moris oblitus paterni
Cum solebat parcere?
Et benignatis ira
Saua cursum reprimet?
Quid laboras egra, dixi,
Mens, quid urges inscia?
Ipse Mundi rector affert.
Has vicissitudines.
Ergo cautè mente voluam
Facta magni Principis:
Adfuit suis ut olim
Nempe tot miraculis.
Templa coeli picta claris
Syderum fulgoribus.
Sicca temperata Lymphis,
Frigidis ardentia.
Tot benigna facta cernam
Arte Prouidentia.
Semper idem, verus autor
Es via sanctissima,
Quis Deus tibi Deorum
Conferetur omnium?

150 PSALM. LIB. III.

*Alme tu rerum Creator
 Mira solus efficis.
 Nosse Gentibus dedisti
 Vim tua Potentia.
 Cum Iacobi à seruitute
 Vindicasti Posteror.
 Equoris te conspicata
 Sunt ut unda turgidi,
 Horruerunt à profundâ
 Pensiles voragine.
 Te iubente deciderunt
 Imbre plena nubila.
 Rupta Cali fulminavit
 Obstreptis ianua.
 Tunc tua pennâ sagitta
 Transierunt alite,
 Vox tonitrui globosum
 Terrefecit Aethera.
 Creber incendit corusci
 Fulgor orbem Fulguris:
 Et solutis agra Tellus
 Palluit compagibus.
 Te per Vndas ambulaisti
 Detegentes alueum.
 Institit tuis Tyrannus
 Non tamen vestigiis.
 Pastor ut gregi, tuorum
 Hâc praisti semitâ.*

Mosé

PSALM. LXXVIII. 151

*Mose facti tam stupendi,
Ac Arone prauio.*

PSALM. LXXVIII.

Attendite Popule meus Le-
gem meam.

I Sacida monitis aperite fidelibus aurem,
Et memori penitus mea pectore figite dicta.
Vera, sed arcanis mysteria condita rebus
Eloquar, & prisca fidei monumenta reuoluam.
Anobis audita quidem sed visa Parentum
Omnia luminibus, nos qui docuere Minores:
Tempora ne gentis sera ventura laterent.
Narrarunt idè laudes, et cinèrèq; latis
Plausibus alma Dei qua mira Potentia fecit.

Nam cùm iura daret profugis Genitoribus olim
Omnipotens, pepigit facta immortalia Natis
Differerem, ut Posteritas oritura teneret:
Atq; aliis eadem miracula proderet annis.
Scilicet ut veterum tam rara exempla secuti,
Credere se Domino properent in rebus egenis:
Et fido memores tantarum pectore rerum
Iussa, Pij, sacris à Legibus eruta discant.

Ne Patrū similis gens dura atque aspera surgat
Denia sponte sequens, monitis incredula veris.

152 PSALM. LIB. III.

*En genus Ephremi doctum pugnare sagittis
Cum pharetrâ amisso certamina deserit arcu,
Quod Domini Leges, audax quod fœdera soluit,
Menteq; Niliacas aboleuit facta per oras.*

*Scilicet ut coram Proavis Deus oppida Nili
Prodigiis turbauit agens, Maris aquora rupit,
Hinc atque hinc instar gemini pendentia muri,
Isacida fugerent ut per vada sicca Nepotes.
Nube regebat iter, Sol quando errabat Olympos:
Igne polum tenebris. Nox quando obscura tenebat.*

*Arentem silicem desertas inter arenas
Diffidit, & Populum venis satiauit aquarum:
Ceu fluere scatebris large fluminalibus unda.
Ergo per incisi terebrata foramina saxi
Misit aquas, plenis irent ceu flumina ripis.*

*At nihil in melius versi, noua crimina texunt,
Vnde lacessiti saeuiret Numinis ira,
Nam deserta soli cum sicci iniussa tenerent,
Tentauere Deum, ventrisq; Cupidine cœci
His adeo fœdis epulas petiere querelis.
Inter saxa Deus nullo squalentia cultus
Instruſtas dapibus poterit ne apponere mensas?
Ille rigens saxum tetigit, tactumq; securo
Flumine, torrentes exundauere liquores:
Dona laborata propere nunc mollia frugis,
Et mensis epulas dulces genialibus addat.*

*Auduit, & iustâ Pater inflammatus ab ira
Castra super misit trifidas ardentia tadas,*

Isaci-

PSALM. LXXVIII. 153

Isacidumque rogo domuit populante furorem.

*Tot factis non usq; Deum posse omnia norunt,
In rebus nec opem sperarunt affore duris.*

*Nec minus interea donis epularibus aluos
Ut cupidas satiet, liquidam iubet aëre nubem
Stare serenato, & celestia limina pandi.*

*Tum primum aethereas Caeli pluit area fruges,
Oraque triuerunt panem mortalia Diuum,
Indulgente Deo largè venerabile donum.*

*Hic animas calidi flantes compefcuit Euri,
Et iussit spirare Notum, quò decidit imber
Insolitus volucrum, ceu pulueris arida nubes.
Quàm multæ Oceani fluctu glomerantur arena,
Alituum cecidère super tentoria turma.*

*His saturos epulis (nondū tamen ora quierant
Ingluue stimulatâ) Dei quatit Ira minacis:
Sternit humi Proceres, & corpora lecta Iuuenta.
Sed nec suppliciis fracti, nec amore retenti,
Aut scelus oderunt, aut impietate relicta
Agnouere Deum per tot miracula notum.
Ante diem raptos ergo sine laude necabat,
Succidens vita pauidos ignobilis annos.
Cum passim ruerent, subitâ Pietate redibant:
Maneq; supplicibus, flentes admissa, querelis
Orabant veniam: Dominum sua Tela vocabant,
Auxilium, Clypeumq; : Deli sed conscia lingua
Hoc adeo Patrem studio lætabat inani,
Quippe animis stabant veteris periuria moris*

154 PSALM. LIB. III.

*Fixa, nec ad pactas flectebant pectora Leges.
 Ipse autem facilis peccantium ignoscere culpa,
 Sape laceffitas Ira reuocauit habenas,
 Nec sauire dedit, quantum meruere, furori.
 Quin homines meminit quã noxia corpora tardet,
 Ventorum similes, qui quando turbine perflant
 Conuersi renuunt alis remeare sonoris.*

*O quoties illi deserta per auia questi
 Exacuere Deum? quoties per inhospita siccis
 Arua locis Domini mouere immobilis Iras?
 Rursus ad ingenium ambiguum, morésq; reuersi
 Tentauere Deum, circumscripsere vigorem.
 Nec meminere diem quo sauo ex Hoste redemptos
 Eripuit, cum prodigiis ultricibus actam
 Terruit Aegyptum, & Taneos lacrymabilis arua.*

*Ille cruentauit, biberent ne pocula, riuos:
 Moribús infestas per regia limina Muscas
 Egit, & immissam squalenti à flumine Ranam.
 Fructibus aucta nouis Brucho dedit arua, Locustis
 Quicquid humo credunt homines, sperantq; Coloni,
 Pampineas strauit Boreali grandine Vites:
 Arboreos glacie foetus, lapidumque sonoro
 Abstulit umbre Greges, animalia cetera flammis.*

*Irarum in Pharios Populos laxauit habenas
 Cuncta ruens, furias inimica per oppida soluit,
 Tum morti reclusit iter, lateq; vagante
 Peste, hominum turbas, etiam lumenta peremit,
 Natorum primas animas, generisq; domúsq;*

Spem

PSAL. LXXVIII. 155

*Spem tulit, Aegypti campos quâ Nilus inundat,
Et vaga progenies figit tentoria Chammi.*

*At Bonus Isacidum post tot miracula gentem
Commisissas ut Oves per tesqua horrentia duxit.
Nec trepidi casus rerum timore minaces,
Vnda Parethonios postquam bibit obuia currus.
Et tandem patriæ ductos in sinibus ora
Constituuit, dextra inuicta quam robore cepit,
Indigenis omni Bellorum clade sepultis,
Sortitisque domos, & fertilis oppida gleba
Inuertenda dedit, quos vexerat, arua Colonis,
Et domita gentis captos habitare Penates.
Nec tentare minus, Dominumque lacescere factis
Gura fuit, pactas aut foedere soluere Leges.
Sed procul auersi ruperunt Iura, Fidemque,
Et Patrum similes mores didicere suorum.
Ut redeunt in se laxati à funibus arcus,
Sic prauis in faciem vitæ redire prioris:
Flagitiisque nouis acuerunt Numinis Iram,
Impia per virides fecere altaria colles:
Inq; Deum varias constarunt æra figuras.
Audiit Omnipotens, & detestabilis odit
Facta profana domus, fastidit amq; reliquit.
Tunc non fatidica placuit Corina Siloës,
Vnde dabat quondam trepidis Oracula rebus:
At tulit à sauo, fufis legionibus, arcem
Hoste capi, decorisq; sui prætoria ferri.
Isacidæ ferro ingulari, & prædia sortis*

156 PSALM. LIB. III.

*Cara sua flammis populata sequacibus vri.
In cendi Iuuenis, sine virginitatis honore
Indeploratas mortem subiisse Puellas.*

*Ense Sacerdotes mactari, ad funera nullas
Curanda occisis viduas superesse Maritis.*

*Et tandem veluti somno euigilasset ab alto,
Post crapulam Miles, vel sauius in arma ruisset,
Increpuit, telisque suos petit obuius Hostes,
Spicula secretis inficiens lurida plagis:
Spicula dedecoris monumenta aeterna futuri.*

*Non tamē Ephremi, Iosephi aut sanguine cretū
Regificā sacri phialā clarauit Oliui:
Sed Iudæ de stirpe genus, montemq; Sionis,
Quem voluit terris semper magis omnibus unum,
In sedem Regni, & Templi fundamina legit,
Duratura, soli dum pendula machina durat.*

*A patriis famulum caulis ad regna Dauidem
Extulit, ut Populum regeret quem gentibus unum
E reliquis vult esse suum. Nec segnior ille
Pauit, & egregiā Ductor mentisq; manúsq;
Arte suos fouit, Pellisque exterruit Hostem.*

PSALM. LXXIX.

Deus venerunt gentes in
hæreditatem.

IN tua venerunt Genitor patrimonia Gentes;
Et tua quæ fuerant, barbarus Hostis habet.
Sancta profanati fumant oracula Templi:
E Solimis lapidum vasta ruina manet.
Heu tua iura feri Populi tua iussa colentes,
Vulturis avidos apposuisse cibos.
Heu nimium diro exemplo lanianda Piorum
Corpora montanis trunca dedere feris.
Instar aqua Solymis rivi undauere cruoris:
Nec fuit extinctos qui sepeliret humo.
Quàm sumus opprobrium vicina per oppida vecti?
Fabula finitimis quàm memoranda locis?
Quo tamen usque tua populabitur impetus Ira,
Æmulus ardentis vel furor ignis erit?
Sana tui in Gentes ignaras fulmina mitte,
Inscia vel nomen Regna vocare tuum.
Vt fera Iacobi sobolem quæ cruda vorarunt,
Solâq; de cultis arua dedere locis.
Ne veteres Vltior scelcrum reminiscere labes,
Ante sed euersos verte benignus ope.
Alme faue, miseris ades auxiliaribus armis,
Nominis ut redeat gloria prisca tui.

158 PSALM. LIB. III.

*Hac admissa tenus pœnis damnaueris ultor:
 Nominis est ingens parcere fama tui.
 Verba laceffentes Populi cur impia dicent,
 Scilicet ille Deus vester amicus, ubi est?
 Sacrilegos utinam videamus soluere pœnas.
 Et videant Gentes se sua damna pati.
 Innocui fusos ulciscere sanguinis amnes,
 Accipe quàm vincti compede dura gemant.
 Incute vim Genitor, tenebrosa ergastula pande,
 Eripe quos vitrix deuouet Ira neci.
 Finitimi nostras habeant cum fœnore clades,
 Qui tibi dixerunt impia verba, luant.
 Nos iuuas alme tuo Grex olim inclusus Ouili,
 Carmina dicemus lata futura tibi.
 Nec canet vnius tantùm gens postera sacli:
 Quæ fuerit Mundo sospes eunte, canet.*

PSALM. LXXX.

Qui regis Israël intende.

A Bramidarum Rector, ô Iosephidas
 Qui ducis ut Pastor gregem.
 Premis sedendo qui rubentes Alites,
 O qua precamur, accipe.
 In Ephraimi, Beniamini, & ultimi
 Frairis Manassæ gratiam:

Oris coruscant fulminantis lampada

Ostende te vocantibus.

Tua tremenda signa da Potentia,

Et nos amicos sospita.

Collige repulso, ore blandus adspice,

Et liberi seruabimur.

Deus arma cuius imperata nutibus

Ponit et minaces imperis.

Quoniam usque plebis vota chara differes

Auersus iracundiâ

Largo genarum fonte deplorantium

Ingrata roras f. r. culo.

Auges aquarum de genis cadentium

Amara riuus pocula.

Viri priores spolia de nobis ferant,

Te dante, certant Accole,

Ridentque nostris letiores cladibus.

O qui gubernas praelia,

Collige repulso, ore Blandus adspice,

Et liberi seruabimur.

Tu transtulisti vineam Aegypti è solo,

Tuis serendam ferili

Manibus in aruo barbara propaginis

Vnde eruisti semina.

Via fuisti ductor. Ut radicibus

Hæsi, per arua pampinos

Sparsit comantes. Eius alta vertices

Vestiuit umbra collium.

160 PSALM. LIB. III.

Cedros flagella prenderant repentina,

Ad rauca Ponti littora.

Euphratis undas usque famâ nobiles

Se palmites effuderant.

Cur nunc aperta sæpe transeuntium

Relinquis in vindemiam?

Aper cruentus vastat, omnis undiq;

Depascit agri bellua.

Reuerte, nutu Bella qui regis tuo,

Hanc cerne ab alto vineam.

Ramum tuere quem tua cultum manu

Hâsisse Terra videras.

Saltem rogatus annues ob Filium,

Quem nobilem clarissimis

Factis dedisti. Nam quod arsit ignibus,

Sectumq; ferro marcuit:

Periit, acerba dum tui vultus faces

Emisit indignatio.

Sed nunc Misericors dexterâ virum leua,

Illumque firma viribus

Quo fundis Hostem. Deseremus unicam

Non te salutis Anchoram.

Auris amicum redditi vitalibus,

Sed Numen inuocabimus.

Qui praliorum nutibus potens regis

Formidolosos exitus:

Huc oris alma verte clari lumina,

Mox liberi seruabimur.

PSALM. LXXXI.

Exultate Deo adiutori nostro.

IN Dei laudem memores auiti
Eia plaudendo resonate Ciues:

Isaci proles duce quo per omne
Spenduit auum.

Carmen adiuncto crepitu sonori
Tympani fas est recitare festum:

Nabliis grata Cithara iocosos
Addere nervos.

Luna cum primos nouat orta Menses,
Plena vocalem tuba det canorem,

Cum diem festis agimus Calendis
Buccina clangat.

Sic, Deo quondam statuente, Patres
Rite sanxerunt fieri per annum:

Sic Aus olim fuit approbato
Foedere cautum.

Namq; Iosephi voluit Minores
Hunc diem testem memorare fastis:

Quo reliquerunt Phariis soluti
Legibus oram.

Barbara voces ubi nationis
Hospites muti prius audierunt:

Postea seruis humeris coacti
Tollere moles.

162 PSALM. LIB. III.

At Deus vindex onerata, dixit,

Dorsa curuanti cophino leuauit;

Isaci proles superante vires

Fessa labore,

Cum meam dextram gemitu rogares,

Annui clara sonitu procella:

Et tui feci Meribæ periculum

Fontis ad undas.

Ergo Gens lecta modo sortis, audi,

Namq; testabor fore te beatam;

Ni Deum vanis aliena fingis

Numina sacris.

Ipse sim numen tibi solus unum,

Qui potens rupi Pharias catenas:

Plura quam votis bona flagitabis

Tunc ego reddam.

Restitit durus Populus monenti,

Nec suam vecors patefecit aurem:

Irrita in Ventos bene dicta solui

Passus inanes.

Tum suo ut sensu furerent, reliqui:

Quæ sequi vellent, sequerentur ultro:

Et Deum inuentis agerent profani

Ritibus æuum.

Si meis aurem monitis dedissent,

Et meum proles iter ambulasset

Isaci, quondam meditata pactas

Fœdere Leges;

Versus

PSALM. LXXXII. 163

*Versus in sauos ego totus Hostes
Clade triuisssem populis loquenda:
Quaq; nunc vexant, mea perdidisset*

Dextera Gentes.

*Viq; victorum fugerent duella,
Verba mendaci loquerentur ore:
Isaci contra fruerentur altâ*

Pace Nepotes.

*Prodigo Tellus quibus alma partu
Tritici spicas grauidas tulisset:
Mella sudassent v' icumq; dura*

Rosci la cantes.

PSALM. LXXXII.

Deus stetit in Synagogâ
Deorum.

I*nter potentes Conditor astitit,
Qui fixa reddunt iura Minoribus:
Illôsq; Index Aequitatis
Admonuit temerare Leges.
Formidolosâ voce coarguens,
Quonam usque, dixit, insta reuellit?
Damnatis a quos cur Egentes,
Propter opes Sceleratiorum?*

164 PSALM. LIB. III.

Quin vos Egenum tollitis imparem
 Diti superbo: quin miserabiles
 Fulciis Orbos, & leuatis
 Pauperiem sine dote victam?
 Arcete fractos à violentia
 Iniuriosæ turbine Pauperes:
 Ne ferte Egenos esse pradam
 Diuitibus male gratiosis.
 Hac cùm monerem, nil sapientius
 Vidère, fraudum nubibus obruti:
 Nec exulanti iure Legum
 Precipiti ruitura casu,
 Quacùmque Terræ fabrica sustinet.
 Verum est: Creavi vos necis arbitros
 Vitæque, celsi nempe diuos
 Arbitrij dirione feci.
 Sed plebis instar funere sordido
 Olim cadetis: Sedeq; regiâ
 Pulsos, Tyranni vos silentes
 Accipient Erebi lacuna.
 Tu Legum habenas ô Deus accipe,
 Tu iura terris redde volentibus:
 Hæreditatis iure, rerum
 Imperium tibi tradet Orbis,

PSALM. LXXXIII.

Deus quis similis erit tibi?

NE Genitor fileas, inhibe ne tela quietus:
Adesse néue differ inuocantibus.

Ecce tui verbis fremuere minacibus Hostes:

In te perosi sustulere verticem.

Iurato Isacidas decrerunt tollere Bello:

Tuoque Sanctos pectori gratissimos.

Ferte citi ferrum, penitus quin cadimus, aiunt,

Stirpis odiosa nequa sint vestigia?

Vnanimes etiam statuere euertere ritus,

Tuque iura sacro sancta fœderis.

Iungit Idumæis sociis tentoria, prisci

Ab Hismaëlis orta Gens origine.

Iuncto conveniunt Agareni in castra Moabo.

Geballus, Ammon, Ammalechus additur.

Quique Palestina vastos arat Accola fines:

Tyrique vivit urbis intra moenia.

Coniurata simul Syris capit arma Iuventus,

Merendo Loti posteros ut adiuvet.

Hos Pater, vi Sisaram, Madianâq; pralia redde,

Cissonta propter ut Iabini copias.

Flumen apud Dorium iacuere cadauera, campis

Iucunda messes in futuras pabula.

Horum pone duces quales Cretus in armis,

Euere Zebulus, Zebeas, & Salmana.

66 PSALM. LIB. III.

Ausi omnes Animis hac dicere verba superbis:

Pulchra occupemus Numinis sacraria.

Verte rota similes, Genitor, stipulaq; volantis,

Spirantis aura sicut est arbitrium.

Vt rapiunt auida syluestria robora flamma,

Igniq; montes incidente concrepant.

Hos inuolue tua sic tempestatibus Ira.

Æstu furoris inquietos arripe.

Fac Ignominia maculosâ labe rubescant:

Orare discant Numen ut pressi tuum.

Hinc Pudor, inde Metus nutantia pectora turbei:

Lethi perennis urgeat necessitas.

Esse tibi nomen tuæ maiestate verendum

Scient, idemq; Terra confitebitur.

PSALM. LXXXIV.

*Quam dilecta tabernacula
tua, &c.*

Conspicienda tui quàm sunt tentoria Templi,

○ Deus arbitrio qui regis arma tuos?

Atria cùm repeto viuis me vrentia flammis:

Æthereas alacri vix fero Mente faces.

Córq;, & membra micant hilari xuliantia motu:

Quâ possunt Dominum singula voce canunt.

Atri: (sic memoro, latebras ubi Passer amicas

Inuenit, & pullos nutrit Hirundo suos.

Ab

PSAL. LXXXIV. 167

*Ah Rex armipotens ego Templi altaria solus,
 Quod modo non possum corpore, mente colo.
 Fœlices habitant tua qui sacraria, nullis
 Temporibus claudent laudibus ora tuis.
 Is quoq; præcipuo quem cingis robore, fœlix:
 Ingreditur sanctas corde regente vias.
 Quâ lacryma gelidâ stillant in valle sonantes,
 Hic noua de largo pocula fonte bibet.
 Monstrat Olympiaci qui iura capeßere regni,
 Cœlestis liquidas hauriet amnis aquas.
 Hos alia ex aliis dites opulentia reddet,
 Donec conspiciant vrbe Sione Deum.
 O Deus armipotens qua nunc precor accipe lenis,
 Respue difficili ne mea vota manu.
 O Clypeus, Statio nostra ô fidissima vite,
 In Christi facie lumina fige tui.
 Ad tua Tempia dies fuerit iucundior vnus,
 Addita quàm vite secula plura mea.
 Asseruare domus hic clauiger ostia malle:
 Sceptrafer in scelerum quàm ditione coli.
 Sol, Clypeusq; (Bonos etenim tua gratia munit,
 Gloria clarabit cum super Astra feres)
 Non tu parcus eris Casto indulgere fauorem.
 Qui se ne maculet nocte dieq; videt.
 O Genitor, sistis qui Bella sonantia, fœlix
 Omnia qui validâ Spe tibi nixus obit.*

PSALM. LXXXV.

Benedixisti Domine Terram
tuam.

Iam tua vindicta ponit Clementia vultum
Sancte Parēs; Etenim Populū miserata iacentē,
Quem tibi conciliat, dominis crudelibus aufert.
Quippe Bonus, Facilisq; nefas, & crimina tollens,
Alta suis condant tenebris obliuia mandas.
Irāq; ne penitus tua desaniret, habenis
Vsus es, & meritum vetuisti ardere furorem.
Vita, Salūsque tuum conuerie in mitia pectus,
Nōsque fatigatis ex Hostibus effice Amicos.
Sempérne Isacidum stirpi indignabere Vindex?
Propter Auos ultrix torquebit pœna Nepotes?
Consilium refer in melius: Vita halitus errat,
Si quis adhuc Animis illum ô vitalibus auge:
Et Populus Domino letabitur ager amico

Os Pater ergo tua Bonitatis amabile nuda,
Signāq; ventura profer cœlestia vita.
Auribus attentis seruaabo ex Æthere vocem,
Quæ Popula veniet sperata nuntia Pacis:
Exorata Bonis, ne Dissidentia vīstos
Torqueat, & Curis iterum mendacibus umbret.

Nec procul alma salus Iustorum à limine rēdit,
Gloriāq; ut nostras semper colat hospita sedes,
Quin etiam posito tandem certamine diuæ

Prisca

PSALM. LXXXVI. 169

*Prisca Fides, Bonitâsq; manus in fœdera iungent,
Et Pax Iustitiæ dabit oscula fida sorori.
Dêq; solo Virtus orietur conscia Veri,
Latior aspiciet quam Cœlo Astræa relicto.
Annuet Omnipotens, rorem pluet Aethere blandû,
Vnde suum Tellus pariet iustissima fructum.
Nec serpent adèò veteris contagia morbi,
Quippe sui Domini gressus comitabitur Equum,
Paccatûmq; reget patriis virtutibus Orbem:
Et fraudum miseras soluet formidine Terras.*

PSALM. LXXXVI.

Inclina Domine aurem tuam.

Aduerte blandus aurem
Tuam Pater roganti:
Quem Solitudo vocat,
Et contumax Egestas.
Serui tuere vitam
Iuc Aetheris colentem:
Me sospita vocantem
Te Spem suæ salutis
Succurre, nam per omnes
Solis vocaris horas:
Fer lata gestienti
Ad te levare Mentem.

170 PSALM. LIB. III.

Nam Mitis, & Benignus
 Clementiâ paternâ,
 Soles opem rogatam
 Afferre postulanti.
 Nunc ore quaso blando
 Me sancte Rector audi:
 Ad æqua vota flecte
 Tuam parumper aurem.
 Cum detonat procella
 Eormidolosa rerum,
 Te quaro, nec recusâs
 Præbere te serenum.
 Nemo tibi Deorum,
 Par extat, aut secundus:
 Tuâq; facta dextra
 Molitur alma nemo.
 Quacûmq; Gens Olympo
 Subiecta permeanti
 Accedet ut te adoret
 Suum precatâ Numen.
 Nam magnus es, potensq;
 Patrare mira solus:
 Deusque vivis unus
 Nec occidens, nec oriens.
 O alme Veritatis
 Me da tenere calles:
 Cor expia, iremiscat
 Ut tu, cuiûmq; Numen.

PSALM. LXXXVI. 171

*Mens omne cantet auum
Te facibus piata,
Tuumque lata condat
Laudando nomen Astris.*

*Expertus ergo blandum
Clementia fauorem:
Me testor ex Auerni
Per te redisse portis.*

*Iniqua Gens coactis
Me viribus petiuit:
Nec vindicem Tonantem
Sperauit affuturum.*

*At Lenis, & Benignus,
Duraq; parcus Ira,
Qua polliceris, omni
Integritate reddis.*

*Misertus intuere,
Potentiâque firma
Hunc, quem tibi dicauit
Ancilla facta vernam.*

*Da signa me perosi
Qua palpitent vidende:
Tuoque ut crubescant
Me sospitem fauore.*

PSALM. LXXXVII.

Fundamenta eius in monti-
bus sanctis.

VRbis amat supra Iacobi cetera Patris
Deus ostia clara Sionis.

Hanc in conspicuis fundauit montibus arcem,
Valido quam robore munit.

Magna tua venient olim praeconia fame,
O regia Numinis alma.

An tibi certarit riguo Pharos humida Nilo,
Altis Babylonia muris?

Quin Pharos & Babylon supplex te agnouerit
[olim,

Tyros, & Nabathæia regna.
Scilicet ille suo te nobilitauerit ortu,

Quod Rex super Æthera notus,
Rex qui te impositam fundauit colibus urbem,
Et seruat mœnia Custos.

Omnia cum referet Populorum nomina census,
Dominus dabit Aethere signum:

Hic genitum claris testabitur argumentis,
Quem Regem in secula fecit.

At Citharis in te, Choreis, & Carmine ludent.
O lata Patria gentis

PSALM.

PSALM. LXXXVIII.

Domine Deus salutis meæ.

Sive Oriens retegat, seu Vesperus occulat Orbem,
 Inuocote, vitæ Spēsque Salusque mea.
 Supplicibus Genitor pande o tua limina votis:
 Aure preces tolera non renuente meas.
 Mens satiata malis iam non fert tædia vitæ;
 Ipsęq; lethæis quàm propè mergor aquis?
 Iam feror è numero quorum fugit halius auras.
 Respiciens cineris busta futura mei.
 Liber at effugerem clades, si mortuus essem:
 Et tamen à multis mortuus esse feror.
 Ceu gladio cæsi, quorum obliuiscitur Orbis,
 Quos tua visa fuit destituisse manus:
 Me caua præcipitem Barabri in spelæa dedisti:
 Mortis ubi gelida tristior umbra silet.
 Et super immensum calidi iacis arma furoris.
 Et tua me rapidis fluctibus ira vorat.
 Diffugère omnes, voluisti hoc tu quoque, noti:
 Esset in aspectu ceu rata pœna meo.
 Tum graui incubuit duri violentia morbi,
 Ex oculis acies fugit adempta meis.
 Hic voco te manibus clamando in sydera iunctis.
 Siue dies umbram, seu fugat umbra diem.

174 PSALM. LIB. III.

*Visne potens Lethi reuocando extincta videri
Membra, tibi laudes ut rediuiua canant?
Téne Bonum dicent tumultati ex aggere busti?
Vel seruare datam qui periére fidem?
An tenebra noscent tua facta, an regna silentium
Iustitiam, ater æum iussa silere, canent?
Te voco, te memoro, nec dum fruor Aethere viuus,
Mane feram laudes anteuenire meas.
Sed quid adhuc durâ placari Mente resistis?
Auersoque meas despicias ore preces?
En ego quem primis penuria vexat ab annis,
Quem Labor, ablatâ quem timor angit ope.
Me tua saepe suo deterruit Ira tumultu,
Et super afflictum detonuère Metus.
Agmine nâmq; vno cuncti incubuère dolores,
In sata cen pluuiâ funditur Imber aqua.
Ah tibi sic placitum, me diffugère sodales,
Cladibus offensi nec doluère meis.*

PSALM. LXXXIX.
Misericordias Domini in
æternum, &c.

D*Um curru æthereum Sol aureus ambit O-*
[lympum,
Flamma nitet, spirant Aura, ciet Aequora Ventus:
Terra

PSAL. LXXXIX. 175

Terra noui croceis pubescit floribus anni:
Te largum donare canam Pater optime, dicam
Alma tua fidei Populis exempla futuris.
Dicam equidem, quando figebas Sydera Mundo,
Tunc placuisse tibi nostra miserescere gentis.
Et prius in nihilum cœlestia posse resolui,
Quã tua sancta Fides cursum Bonitãsq; retardet.

Fœdera selecto iurasti immota Dauidi,
Scilicet æternũ venturam in regia Prolem
Sceptra, nec amissi variandum limina Regni.

At polus auratis quoties argentea Signa
Explicat ordinibus, manuum monumenta tuarum
Admiranda canit: Cœtusque, & sacra Piorum
Templa tua fidei durare immobile pactum.

Se quis Olympiã tecum componet in aulã,
Dicere vel similem Deserter penniger audet?
Concilio in magno tua sola potentia diuũ
Fulget, & exanimã pauidos formidine terret,
An tibi bellipotens Numen par induit arma?
Maiestas, & sancta Fides, & conscia Veri
Te circum figit vestigia candida Virtus.

Tu Mare conturbas, conturbatũq; serenas,
Et sternis Pelagi missas in Sydera moles.
Tu Pharon inuisam, ceu ferro armatus adisses,
Et cùm Niliã iugulasti stirpe Tyrannum.
Te vocat authorem Calum, te pendula Tellus,
Orbis, & in triplici quicquid viget ordine rerum:
Nam totidem fulcis solido fundamine moles.

176 PSALM. LIB. III.

*Tu gelidum pennis Boream glacialibus armas:
Tu piceis animas humentem nubibus Austrum:
Te iuga verticibus surgentia Thabor, & Hermon
Ambo canunt, tollis solus quod in Aethera montes.*

*Omnipotens tu robur habes, tua dextera vires
Ostendat generosa suas. Tibi conscia Iusti
Componit solium Virtus: It proxima vultu
Ridenti Bonitas, & quae reuocare negando
Ignorat promissa Fides. Qui talia nouit
O Populus, Dominóq; sacras operatus ad Aras
Exultat patrio Litui: de more canoris.*

*Tales alme tui radiatum à lumine vultus
Ingrediuntur iter, scuto se nominis umbrant:
Iustitia valido circum tutamine cingunt.
Hinc illos decorat quaecúmque est gloria factis,
Et nos Imperij sceptris dominamur auiti.
Tu Deus Isacidum Clypeus, tu Numine Regem
Protegis, Abramidum cui Ius, Regnúmque dedisti.*

*Tu quondam arcano pandens oracula visu
Sanctis alma tuis, es talia voce locutus,
Egregium Virtute Virum, cui robur, & ingens
Pectus in arma dedi, è medio sine nomine plebis
Extuli, ut imposito faciam diademate Regem.
Inueni famulum Iesseâ è stirpe Dauidem,
Hunc stillare super phialam dignabor Oliui:
Huic meaterrificis manus auxiliabitur armis:
Contra Hostes unum reddent mea robora firmum.*

Non eius spoliis, non vectigalibus Hostes
 Proficient, fraudum nec tendere callidus artes.
 Quin ego terribilem vultu contra agmina sistam,
 Victor ut hos sternat, plantisq; fugacibus illos
 Iam deploratam cogat sperare salutem.
 Sancta Fides illum, Bonitas comitabitur illum,
 Auspiciisq; mei tollet sua nominis arma.

Hinc Tyrio partum definiet Aequore Regnum,
 Inde per Euphratis liquidas metabitur undas.
 Me Patrem, Numénq; suum, Clypeúmq; salutis,
 Supplice quando preces effuderit ore, vocabit.
 Illum ego regnantum veluti sit origine primus,
 Ante alios iubeo radiis fulgere Corona,
 AEterno amplectar carum Bonitatis amore:
 Qua pepigi nec erunt venturis irrita sacris,
 At prolem, & solium totidem durare per annos
 Largiar, Ætherei moles quot habebit Olympi.
 Si tamen exleges frangent mea iura Nepotes;
 Auerténtq; suos à recti tramite gressus,
 Sacra nouis etiam conuellere ritibus ausi;
 Verberibus, pœnisque ultor commissa piabo.
 At mea nec Bonitas se Regi offensa negabit,
 Nec variata Fides pactis iurata reuellet:
 Fœdera nec soluam, mea nec promissa resigam,
 Iuratúmq; semel manet altâ mente repostum.
 Per me sceptrum geret soboles aeterna Davidis:

178 PSALM. LIB. III.

*Et stabit solum mansuri immobile Regni.
Sol, & Luna mihi praesentia lumina Mundum
Qua radiant, maneant dictorum in sacula testes.*

*Nunc autē irarum Pater astu accensus anhelō
Negligis, & Regem mandas procul ire repulsum.
Foedera dissoluis, capiti diadema reuellis,
Versatūmque soli squalenti in puluere fixas,
Mœnia ponis humi, firma, immunita relinquis.
Ergo illum spoliat quicūq; sit obuius Hostis,
Finitima pulsum Terra ferus accola rider.
Quique premunt illum vires te ad lente Superbi
Accipiunt animos, & gestis gaudia rebus.
At nostros acie gladios feriente retundis,
Auxiliū Populum medio in certamine priuas.
Tu decus antiquum Belli, tu Pacis honorem,
Et solij percuntis humas miserabile nomen.
Ante diem cogis trepidam cecidisse Iuuentam,
Dedecori reliquos, Ignominiaque reseruas.*

*Sed quis erit finis? qua tanto meta Labori?
Quā prece, quo voto flammata piabitur Ira?
Quā brevis, & nihili quā sit mihi vita reuolue
Sancte Parens. Iubar incassum spirabile Cali,
Indulges hominum generi? Quis limina tanget
Lucis, & extinctos Lethi non hauriet ignes,
Debita frigentis nec soluet Legibus Orci?
Hec Bonitas, heu sancta Fides! quo pulsa recessit*

Gratia,

PSALM. LXXXIX. 179

*Gratia, quo toties pactis iurata Dauidi?
 Respice dedecorent, Genitor, quæ opprobria seruas
 Alme tuos. En fundo sinum, viden impia circum
 Gens quantum potuit verbis audere malignis!
 Illa tibi, nobisque ferox, ait, irrita Christo
 Ex vestro sperate, Deus tamen omnia contra
 Annuet, in seros venient promissa Nepotes.*

M 2

IN Q V A R T V M

LIBRVM PSAL-

morum.

INTERPRETATIO

Poëtica Latine.

PSALM. XC.

Domine refugium factus
es nobis.

*Ex qui gubernas omnia mollibus
Æterne frœnis: Tu Domus aenea
Nobis fuisti semper, orsis
A teneris orientis aui.*

*Montes priusquam culmina tolle-
rent,*

*Tellus vireret: Se Globus aureis
Versaret Astris, sempiternum
Sclus eras, es, erisque Numen.*

Augu-

PSALM. XC. 181

Augusta nobis tempora digeris.
Sed luctuosas foeta laboribus:
Dicéſque tandem; Gens Adami
In cinerem reſoluta vade.
Aeuum per annos mille quod effluit,
Hefterna tanquam lux tibi tranſuolat;
Et noctis hora quas ſopore
Excubitor breuiore dormit.
Nos herba tanquam roſcida viuimus,
Sub manè primò qua viret eruta:
Meridiana languet, aret
Occidua ſtatione flamma.
Accedit Ira vis tua feruida,
Quâ vita preſſo diffugit halitus:
Furorq; pennas inquietus
Terrifico iaculatur arcu.
Vindex tueris crimina perſpicax,
Ocultis nobis reſpicias acrior,
Quàm res micantem per calorem
Luciferi reteguntur Aſtri.
Dum perpetratis aqua reuoluimus
Soluendo factis præmia noxijs,
Sua fugacem ſponte vitam
Mole tua celeramus Ira.
Nos ſila molles ſicut Aranei,
Denos in annos tendere ſepties
Speremus, ante Mors obuncâ
Falſe rapax riſi ſoluit orſa.

182 PSALM. LIB. IV.

*Denos in annos firmior octies
 Procurret atas, hîc Labor, hîc Dolor
 Maior, volandum quippe tandem,
 Ceu volucres habeamus alas.*

*Quis deinde nouit, crimina puniet
 Vt insta flagris Ira sonantibus?
 Pro mole culparum seueras
 Iustitiâ repetente poenas?*

*Ergo dierum nos numerum breuem
 Da Mente Rector voluere prouidâ.
 Vitâ fugaci dum manemus
 Vt liceat sapienter uti.*

*Nos ore tandem mitius adspice,
 Nostrisque flecti te precibus sine:
 Tum recreabis verberatos
 AEthereâ bonitate seruos.*

*Nos alma primo manè Benignitas
 Suis abundè fructibuse xpleat:
 Vi gaudiorum dona lati
 In reliquum capiamus auum.*

*Quantum doloris pectora flebilis
 Hausêre, tantum latitia ferant:
 Metire tempus gestiendi
 Prateriti spatio Laboris.*

*O Alme seruos respice supplices,
 Et facta priscis edita sæculis:
 In Posterorum liberatam
 Perueniat tua fama Gentem.*

PSALM. XCI. 183

*Benignitatis nos iubar aureum
Ridentis afflet: Qua manus egerit
Olim tuorum, prosperare
Fine velis Genitor secundo.*

PSALM. XCI.
Qui habitat in adiutorio
Altissimi.

Quisquis aeterni penetralis umbrâ,
Quam Deus circum posuit, latebit:
Ne reformidet, licet innotatis
Fluctibus crebra resonent procella.

Dicet. E sacris etenim latebris
Spes mihi, & certum Pater est Asylum,
Quisquis es tali Pietate, fide.
Namque venantum laqueis teneri,
I' estis aut tangi prohibebit arcu.
Te suas Custos teget inter alas,
Vnde sperabis meliora tutus.
Veritas parma tibi fulgurantem
Alma pretendet radiantis orbem;
Ne metum ceca vereare noctis,
Ne die missas temerè sagittas,
Ne luem pennis temerè vagantem;
Luce nec pestem mediâ furentem.
Mille adhaerebunt lateri sinistro

184 PSALM. LIB. IV.

*Pestis, aut Belli iaculis peremptis
 Millia in dextro cecidisse denas,
 Te Dei cernes ope liberatum;
 Interim foelix meditare quali
 Exitu Praui studiis ferantur.*

*Ergo dic nostræ Columen salutis
 Cœlitum Rector bone, quam remotam
 Apræcellosâ rabie, & tumultu
 Te tuis iuuit posuisse sedem.*

*Vive diuinâ Bonitate foelix,
 Nec mala casus patiêre fortis,
 Nec tuas Hostis populabit ades.
 Namq; mandauit fidei Angelorum
 Te, tuos gressus, iter, & Labores:
 Ac ferent vectum manibus per auras,
 Ne pedes ledant præacuta saxa.
 Aspidum squammas super ambulabis,
 Reguli visus hebetabis acres,
 Terga Mæsily subiges Leonis,
 Et super vastos equitabis Angues.
 Sic enim rerum Sator est locutus:
 Spes suas in me quoniam locauit,
 Cultior æterna studiosus arcis,
 Corruat virtus dato ne periclis,
 Et meum castè quia nomen ornat,
 Notus in Cœlum volitabit Heros.
 Audiam quando prece me rogaris:
 Eruam, quando Labor imminet illi.*

PSALM. XCII. 185

*Eueham claris titulis honorum:
Conferam laudem senioris aui,
Et mea tandem speciosa cernet
Ora salutis.*

PSALM. XCII.

Bonum est confiteri Domino.

L Audibus athereum fas est mihi dicere Regem,
Citharisq; nomen tollere augustum meis.
Mane sub aurorâ dicam miserescere prouum:
Sub nocte amicum Veritatis unicum.
Illi nota decem feriam discrimina vocum:
Animabo ventis, & canora Nablia.
Argumenta mei, tua facta ingentia, cantus,
Quibus huius Anima spiritum mulces, erunt.
O monumenta tuæ quàm sunt insignia dextra!
Consilia tecti quàm profunda pectoris!
Non hæc insipiens animo penetrabit acuto:
Non hæc alumnus accipit Vecordie.
Non videt halantes frondere ut graminis herbas,
Nunc irrigatas, nunc reuulsas, Impios.
Tu namq; exanimos æterna in sæcula mittes,
Fœlicitate vivas immutabili.
Ecce tui pereunt subitis incurſit us Hostes:
Et dissipantur qui seclæſta perpetrant.

186 PSALM. LIB. IV.

*At mihi sic valido solidabis robore nervos,
 Ut Monoceroti robur in cornu venit.
 Et senij vires fusso instaurabis Oliui
 Fragrantioris debiles liquamine.
 Aut Hostes ego luminibus cecidisse videbo,
 Aut interisse me perosos, audiam.
 Sicut palma virens, Iustus noua germina fundet:
 Libanique Cedrus fluctuantis ardua.
 Et quicumque Dei mediâ plantabitur ade,
 Diuina lato flore pinget atria.
 Non ille ob vitium trepida glaciale Senecta
 Minus vigebit, quàm Iuuentâ floruit.
 Scilicet vt plenus succo vegetabilis aui
 Dei aquitatem gentibus denunciet.
 Est Bonus ille suis, mihi quàm tutissima Rupes:
 Pii secundus, surgit asper Impiis.*

PSALM. XCIII.

Dominus regnauit; decorem
 indutus est.

Qui pollente manu Sydera concutit,
 Iam regni Dominus frœna tenet sui:
 Regalis trabeam nominis induit,
 Accinctos humeros viribus extulit.
 Qui terram posuit virrea pendulam
 Fundamenta super, quæ variabiles

Nec

*Nec tentare vices; Omnibus omnia
 Nec sacris poterunt vellere sacula.
 Sedes Imperij sed tua maximi,
 Est aeterna, Parens, ante volubile
 Quàm Caelum radios funderet igneos,
 Iam tunc Numen eras sufficiens tibi.
 Voluunt se rapido flumina murmure,
 Indignata gemunt murmura fluminum,
 Seuis alta minis Aequora fluctuant,
 Raucis terrificant Aethera vocibus.
 Almus sistit aquas at Pater amnium,
 Torrentes inhibet ne graue murmurent:
 Ponant saua minas Aequora precipit,
 Et sternit placido muta silentio.
 O Rex caeliuum condita laminis
 Oris verba tui stant adamantinis:
 Sacra namq; domus in penetralibus
 Aeternum veniet degere Sanctitas.*

PSALM. XCIV.

*Deus ultionum Dominus,
 Deus, &c.*

*Q*ui facies scelerum poenis ultatricibus arcet,
 Pater alme o exere vultum.
*Qui utinam pendis Terras o Arbitr aquarum,
 Sua premia redde Superbis.*

188 PSALM. LIB. IV.

Quo lenis Impietas impunè vagabitur vsque,
 Et Turbâ nefaria plaudet?
 Dedita gens sceleri cur vano turgida fastu,
 Facta atq; infecta loquetur?
 Illa tuum Populum calcat, tua pradia latè
 Ferro populatur, & igne.
 Non illam Vidua lacrymis, non Aduena placat,
 Vnâq; occiditur Orbis.
 Hæc illi, aspicient non lumina Numinis, aiunt,
 Cùm nil mortalia curet.
 O Gens cæca vide, nebulis quid inanibus umbrat
 Insania barbara Mentēs?
 Aures bina dedit qui circum tempora binas,
 Non audiet impia dicta?
 Orbibus inclusit qui binis lumina bina,
 Non facta indigna videbit?
 Qui docet errantes Populos, non arguet idem,
 Hominiûq; piacula plectet?
 Nouit inaccessam quæ Mentem Cura fatiget,
 Quæ pectora torqueat aura.
 Fœlicem quem sacra doces, cui tradere Cœli
 Almas dignabere Leges.
 Illum blanda quies duris in rebus habebit,
 Dum Præno aperitur hiatus.
 Nec Dominus Populum, sua nec bona deseret heres,
 Inimicæ in pabula flamma.
 Tempus erit, quo Iustitia sociabitur Æquum,
 Ad quorum lumina causas

Aspicient

PSAL. XICIV. 189

Adspicient recto qui pectore iusta ministrant.

Mecum quis perdere Sontes

Audet, & in Prænos sumptis quis iustior armis

Sanctissima Bella ciebit?

At nisi me Dominus iunisset ab Aethere, forsan

Tumulo nunc conditus essem.

Nam quoties dixi vestigia lubrica nutant:

Tua me Clementia fulcit.

Alme Parens animum tam solabare iacentem,

Quam Cura, Dolorque premebant.

An tibi dicebam, solio commune Tyranni

Aliquid fingentis adheret?

Respectu Legum se nuntiat esset minacem,

Populisque afferre Laborem.

Attamen armato retinere satellite Iustum,

Pergitq; addicere Letho

Innocuum. Secura mea bonus Anchora vita

Deus, & fuit aënea Rupes.

In caput authorum vertet qui ignobile fraudes,

Et qualia ferre dederunt

Innocuis, eadem noster Deus omnia coget]

Damnatos tollere Sontes.

PSAL. XCV.

Venite exultemus Domino.

H*vc chorum Ciues date, gratulemur
Inuicem lati, Dominum canamus,
Cuius est nobis Ponitas amica
Ara salutis.*

*Voce laudantes adeamus illum,
Tinnulo coram resonemus are:
Eia vocales feriamus acri
Pectine Conchas.*

*Maximus Regum Dominus potentum,
Omnium solus Deus est Deorum:
Qui solum firmat, stabiliq; ponit
Vertice montes.*

*Ille, quod fecit, regit Aquor vnus,
Obrutam Lymphis prius ille Terram
Iussit arentem super enatare
AEquoris undas.*

*Supplices ergo manibus, genuq;
Ite, adoremus, timidi cadamus
Ante diuinum, faciem rigante
Imbre, Parentem.*

*Noster est idem Dominus, Deusque,
Diues illius sata Grex tenemus:
Cuius auditam modo ne rebelles
Spernite voc m.*

*En ait. Ne Gens fera me laceſſe,
Sicut ad ſaltus Arabum Parentes:
Qui parum fidis mea prouocarunt
Robora dictis.*

*Poſſet experti mea dextra quantum,
Vt fidem magnis habuère factis,
Mox ad antiquæ rediére lapſi
Iurgia culpæ.*

*Hanc quater denos ſobolem per annos,
Lite certarem ueluti, morabar,
Semper, at dixi, malè ſana Mente
Capta laborat.*

*Ergo iurauì ſtimulatus Irâ
Deuos calles generi ſeuto;
Arua promiſſa minimè uidelis
Accola Terra.*

PSALM. XCVI.

**Cantate Domino canticum
nouum.**

F*Erte numen uſitatis
Ante nunquam Canticis.
Terra Patrem dic ſonoro
Vniuerſa Carmine.
Eia Numen, atque nomen,
Perſonate Numinis.*

192 PSALM. LIB. IV.

Nunciate semper eius
 Sospites Clementiam.
 Prædicate quàm potente
 Sit per Orbem dexterâ.
 Eius omnibus referte
 Gentibus miracula.
 Ille magnus Imperator,
 Laude maior omnium:
 Dîsq; cæteris tremendâ
 Sanctitate maximus.
 Gentium Dei Deaq;
 Sunt inanes fabula.
 Noster at Deus micantem
 Fabricavit Æthera:
 Ante quem laus, & decora
 Pulchritudo visitur.
 Eius incolunt Penates
 Sanctitas, & Gloria.
 Vniuersa ferte Gentes
 Illi honorem Principi.
 Nomen eius prædicando
 Gloriosum reddite.
 Sacro sanctis ferte lati
 Atriis donaria.
 Supplicate procidentes
 Eius in sacrario.
 Vniuersa Terra sanctum
 Numen eius horreat.

Eia

PSAL. XCVII. 193

Eia personate, regnat
 Ille cunctis Gentibus.
 Qui Globum Terra capacem
 Fixit immutabilem.
 Iusque dicit Aequitate
 Sanctiore præditum.
 Terra, Cælum, Pontus, vdo
 Quæ vagantur Æquore,
 Gaudeant, & Arua latis
 Se coronent frugibus.
 Efferant Sylva comantem
 Saluosa verticem.
 Ante Regem præpotentem
 Qui venit ius dicere,
 AEquitate iustus Orbem
 Temperabit integrâ.
 Gentiumq; facta pendet
 Veritatis lancibus.

PSALM. XCVII.
 Dominus regnauit, exul-
 tet terra.

Iam fræna regni Conditor accipit,
 Latentur altis fluctibus Insula
 Diuerberata, quæ refusi
 Oceani cohibentur undâ,

194 PSALM. LIB. IV.

Nigrantis illum nubis opacitas
 Vmbraq; celant: Blandior Aequitas
 Illi tribunal, cum sorore
 Iustitiâ grauiore ponunt.
 Vis antecedit fulminis ignea
 Vrentis Hostes: Intonat horrido
 Fragore Cœlum, Terra crebris
 Fulminibus quatefacta nutat.
 Fluxêre Montes Numine territi,
 Vt cera flammis tabida liquitur:
 Ipsôq; ab aspectu Tonantis
 Diriguit tremefactus Orbis.
 Stellata Cœli fabrica nuntiat
 Ius, quo gubernat: Gloria Naminis
 It nota ab Aurora cubili
 Solis ad hospitium cadentis.
 Vultum probrosus deiciat Pudor
 Casa in figuras saxa colentium:
 Iactantissimq; Barbarorum
 Exanima simulacra rapis.
 Errore facti Dî nimis impio
 Vnum hunc adorent, aspiciet Sion
 Latata cum Iudæ puellis
 Sacrilegos obijss' ritus,
 Insidente rerum Præsede machinam
 Terra iacentem qui premit altior:
 Ostendit alium qui Deorum
 Spectra super ruitura, Numen.

Qui-

PSAL. XCVIII. 195

*Quicumque puri diligitis Deum,
Odisse fraudes Cura sit improbas:
Vitam suorum nam tuetur,
E manibus rapiens Tyranni.*

*Ex ore Iusti discutit aureo
Splendore nubes: Pectora sordida
Ignara culpa, Spe, Fautore,
Latitiâ recreare nouit.*

*Gaudete Iusti maxima Principis
O Cura nostri: Tollite laudibus
Diuinitatem, Sanctitatem
Carminibus memores sonate.*

PSAL. XCVIII.

Cantate Domino canticum
nouum.

C*Arminis noui sonore
Eia Patrem dicite.*

*Molientem mira dextra
Præpotentis robore,
Se salutis esse fontem
Sospitando retulit;
Gentibus monstrauit acrem
Vindicando Iudicem.*

*Consciens Benignitatis
Qui si item Nepotibus*

196 PSALM. LIB. IV.

Israëlis obligatam
Soluit integerrimè.
Vidit Orbis quam salutem
Liberator attulit.
Terra iubila canendo
Æris arte concaui.
Incola patientis Orbis,
Gestientes psallite.
Barbitum ferite, vocis
Flexiones addite.
Tibias inflate dulces,
Cum sonorâ Buccinâ.
Rege coram iubilare
Cuncta. Pontus vitreas
Crispet undas, saltet undis
Quidquid usquam permeat.
Terra ludat, & capaci
Quicquid aluo parturit.
Concitata Lympha plaudat
Amnium perennium.
Perstrepant decora sylvis
Montium cacumina.
Orbis author namque sanctè
Dicat ut ius, aduenit.
Assidebunt iudicanti
Veritas, & Æquitas.

PSALM.

PSALM. XCIX.

Dominus regnauit: Irascantur populi.

Iam Dominus regnat, pennis quē flāmeus Ales
 Tenet sedentem lene remigantibus.
 Immanes trepidā Populi formidine turbent,
 Et Terra fractis palpitet compagibus.
 Magnum Numen habet, non solum teste Sione,
 Sed Orbe, vectus axe quem Sol adspicit.
 Ergo tuum Gentes cantent venerabile nomen,
 Quando Aequitate temperas potentiam.
 Tu bona dispensas, aequissima iura ministras,
 Litēsq; iudex inter Isacidas regis.
 Laudibus eia Deum memorate ingentibus omnes,
 Et scamna colite (sanctus est enim) pedum.
 Sic Moses, & Aron fecit cum fratre Sacerdos,
 Samuēlq; Dominum primus inuocantium:
 Sancta petiuerunt dubiis oracula rebus,
 Dominiūsq; nubis ē columnā reddidit.
 Seruauēre tamen percussi fœdera pacti,
 Et iura sanctis explicata Legibus.
 Hinc, Pater, audisti sepe exorabilis illos,
 Cum vindicabas plebis ultor crimina.
 Laudibus eia Deum memorate ingentibus, illum
 Fontem perennem sanctitatis tollite.

198 PSALM. LIB. IV.

Adspicite hunc Montem, sibi quem Deus ipse di-
[cauit,
Ille, ille Numen scilicet sanctissimum.

PSALM. C.

Iubilate Deo omnis Terra.

Iubilate qui parentis
Arua Terra finditis.
Numini servite laetis
Imperanti Mentibus.
Vocibus laetum frementes,
Templa sancta visite.
Qui dat esse rebus, illum
Numen esse dicite.
Ipse fecit nos, nec ipsi
Nosmet ipsos fecimus.
Grex sumus, quem Pastor arvis
Ille nutrit herbida.
Illius fores adite
Occinentes carmina.
Ferte laudes, ferte cantus,
Sacrosancta ad atria.
Numen eius personate,
Cuius Indulgentia
Contineri nescit ullis
Saculorum terminis.

Vcri-

*Veritas at semper una
 Vultu eodem concolor,
 Ex Auorum tendit annis
 Ad Nepotum tempora.*

PSALM. CI.
 Misericordiam, & iudicium
 cantabo.

TE facilem, Genitor, Misericordiam ignoscere dicam:
 Sæua grauem tumidis at dare iura Reis.
 Voce utrūmq; canam, factis imitabor utrūmq;
 Si tua per castas me regit aura vias.
 Dum Spiro incedam male ficta nescius artis,
 Fraus erit in tectis hospita nulla meis.
 Non ego consiliis pandam fallacibus aurem,
 Qui fauet iniustis litibus, Hostis erit.
 Me fugiant, pectus quicūque in deuia torquent,
 Crimina detestor turpia quisquis amat.
 Clam socijs rabido qui detrahit ore, lacessam,
 Donec inhumanus frigida busta petat.
 Elatos oculi fastus, animiq; tumores
 Nec socios Mensa, nec Laris esse feram.
 Amplectar facilis quacūque videre tuebor
 Incolumen niueā simplicitate Fidem.
 Hic mecum sedeat, puris hic moribus aulam
 Incolat, hic rerum ducere fræna inuuet.

² 00 PSALM. LIB. IV.

*Mentis homo tumida nunquam mea limina tæget,
 Me non aspiciet qui dare verba solet.
 Cùm primum radius stellas Aurora fugarit;
 Impia facta meum tollere munus erit.
 Nequis in urbe Dei uiuat sceleratus auiti:
 Fas est à sanctis mœnia sancta coli.*

PSALM. CII.

Domine exaudi orationem
 meam.

S Ancte Parës audi, subeat meus æthera clamor,
 Nec faciem timidis iratam auerte querelis.
 Me super aduersa cùm detonat Ira procella,
 Leniter inclina miseratus questibus aurem.
 O quacùmq; die supplex te in vota vocarim
 Pone moras. En Alme, vides quàm deficit ætas:
 Quàm fugiunt celeres nebula cœu flatibus anni,
 Ossaq; sopitas referunt exucca fauillas:
 Dum lacrymis humecto sinus, potiusque, cibiq;
 Improvisa diu subiere obliuia Mentem;
 Vnde vigor periit, Cor tonsi exaruit instar
 Graminis, æstiuo quod discidit aëre Messor.
 Dum gemo, dũ querulis turbatus vocibus hisco,
 Sicca renudatis penitus cutis ossibus hæsit,
 Qualis inaccessas mœret Pelicanus ad arces,
 Quicq;

PSALM. CII. 201

*Quia, solet voces in fletum ducere Bubo:
Talis ego lacrymas, longa aut suspiria fundo.
Et volucris similis vigilo, qua culmine tecti
Per noctem queritur desertum à coniuge nidum.*

*Interea dum Solis obit rota flammea Mundum,
Insultat misero, raptis coit amulus armis,
Iuratúmque minax ciet in mea funera Bellum.
Tunc epulas cinerem duxi, tum pocula fletu
Miscuit atra Dolor. Nec me minus Ira, tuíque
Oris agit grauitas, námque erexisse videris,
Vt casu ruerem maiore elapsus ab alio.
Non aliter mea vita fugit, quàm Vesper Olympo
Præcipitat, seraque cadunt de montibus umbra,
Et macie tenuior ceu torrida Solibus herba.*

*At Pater æternum duras, nec sacula famam
Delebunt oblita tuam, fati inscius auro
A Proauum venies in tempora saua Nepotum.
Surge, Sionæ tandem misereberis arcis,
Et iam tempus adest, quo te miserescere fas est.
En recidiua tui lapides in moenia serui
Depereunt, & adhuc lacrymant dissecta videndo.
Pergama restitues, at tunc ferus accola nomen
Diuinum metuet, Maiestatemque tremiscent
Qui regna imperiis frænant inimica Tyranni.
Ergo suam Genitor placabilis eriget Urbem,
Æternum ostendet cum Maiestatis honorem:
Tum facie vertet blandâ se in vota Piorum,
Luctifonas Inopum nec respuet ore querelas.*

202 PSALM. LIB. IV.

*Hæc tabulis habeant fidis inarata Minores,
 Proferet orta Deo Soboles inde altera laudes.
 Quippe Bonus rutilo despexit ab Aethere Terras,
 Audiat ut gemitus, quos vincti è carcere fundunt,
 Damnatosq; neci, rumpens ergastula, soluat.
 Iustaurata Sion, Solymaâq; mœnia nomen
 Tunc Domini, laudésq; canent: Tunc arua, domosq;
 Externi linquent Populi, tunc regna Tyranni,
 Ut promissa ferant almo donaria Templo.*

*In medio quamuis vita mihi robora cursu
 Frangat, & angustis includat tempora metis,
 Alme rogabo tamen, ceptis ne desce rebus,
 Ne medio in cursu lege fila nouissima vita.
 Nos etiam si sera ruant mortalia condent
 Fata solo, tu semper ages immunia Lethi
 Sacula, qui rerum partus Deus ante fuisti.*

*Fundasti ô Opifex stabiles ab origine Terras,
 Et Cali radiantis opus: Chaos occupet Astra,
 Et latam dissoluat humum, tu funeris expers
 Idem semper eris, cum cetera deterit ætas,
 Ac attrita nouis homines ut pallia mutat.
 Sed tua Gens refluui tecum non Legibus æui
 Eruta durabit, quæq; exorietur ab illâ
 Sacula Posteritas, Duce te, felicia vinet.*

PSALM.

PSALM. CIII.

Benedic Anima mea Domino:
& omnia, &c.

Mens cane grata Deū, præcordia dicite nomen
Hilarata magni Regis augustissimum.
Mens grates age lata, dedit quæ maxima, velo
Obliviosi conde ne silentij.
Ille tibi facilis venia, scelus omne remittit,
Omnes amicus sanat ægritudines.
Mortis ab imperio te vendicat ille superbo,
Suaq; donis implet Indulgentia.
Vota super cumulat, quæ voce, animoq; reposcis,
Aquila iuventam servat ut novæ tuam.
Iustitiæ, Rectiq; tenax quàm liberat ultro
Calumniarum præpeditos retibus!
Iura Bonus docuit fidum celestia Mosem,
Sua Israël's sacra præsci Liberos.
Ad veniam largus Deus est, mortalia facta
Ad vindicandum parcus Iracundia.
Non semper tumidas vindictæ immittit habenas,
Nutræve semper terret implacabili.
Non scelerum vindex pœnas æquavit aceruo,
Magis pepercit ille, quàm peccavimus.
Altior it Bonitas Domini miserata iacentes,
Quàm Terra Cœlo distat: & piacula

204 PSALM. LIB. IV.

Tàm procul à nobis Iram metuentibus egit,
 A Solis Ortu quàm recedit Occidens.
 Quem soboli nudat Pater exoratus amorem,
 Siue hoc amicat restitutos gratia,
 Qui Calum violasse timent: Non immemor esse
 Coacta molli vasa nos è puluere.
 Nascimur balantis ceu roscida graminis herba,
 Tum, cum Iuuenta vernat, efflorescimus.
 Ad Senij tristes hinc spiritus euolat horas,
 Et quarat ultra nemo quo simus loco.
 Sed Domini Bonitas illos aeterna coronat,
 Diuina metuunt iussa qui dissoluere.
 Et Genitor natos natorum respicit æquus,
 Curi tuentur pacta qui fidelibus.
 Qui memores Animo celeri mandata capeffunt,
 Obtemperantes ritè sanctis Legibus,
 Ille sibi posito solium fundauit Olympo,
 Rex unde Mando sempiternus imperat.
 Vos celebrate Deum, qui iussa faceffitis alis,
 Pueri Tonanti militate nobiles.
 Vos acies Iuuenum pulchra, vos agmina Cali
 Sacra ministri iussionis Alites.
 Voce, Lyrisq; simul rerum memorate Parentem,
 Et quicquid usquam fabricauit Artifex.
 Tu quoq; Mens illum quantum potes amula tolle,
 Tot obligata rebus effer laudibus.

PSALM. CIV.

Benedic anima mea Dominum:
Dominus Deus, &c.

Mens age grata suo Dominum cane Numine
magnum,

Euehit humanas ultra quem Gloria metas.

Pro trabeâ laudem, Tyriâ pro veste decorem

Induit, æternum pro diuine lumen amictu.

Pensilis in morem coriina extendit Olympum:

Æthera suspensa vestit restudine Lympha.

Nube vehens equitat, curru ceu prapete, Ventos,

Ad iuga compositos iubet ire volucris alis,

Anteuolant aura, flammaq; ad iussa ministra.

Imperio molem Terra fundauit inertem;

Sacula quam nullis impulsibus vlla mouebunt.

Cumq; superiecto Ponto redimita lateret,

Voce Dei r. fugas aliò mare depulit undas:

Inde nouo Tellus apparuit arida vultu.

Tum montes creuère iugis, mediaq; reducto

Descendère sinu latera inter frigida valles,

Et lato aquati nituerunt margine campi.

Quã ne rursus aquis tegetet redeuntibus Acquor,

Litora signasti Genitor. Decliuia fontes

Per iuga laxasti, riguis conuallibus amnes

Vnde cadunt, purasq; bibunt animantia Lymphas.

206 PSALM. LIB. IV.

*Hinc Onagri capiunt latices, syluamq; sonantem
Desuper infixis habitant auaria nidis.*

*In scopulis nemorum Volucres, in frondibus altis
Tàm varia pennis, quàm vocibus Æthera mulcent.
Sufficis humorem pluuiæ tu Montibus undæ;
Inq; nouos saturas inarata noualia partus.
Hinc pecori faciunt verni fœnilia Soles:
Hinc ager humanas mensas olitorius implet:
Hinc segetes veniunt campis, hinc collibus vna,
Hinc tenues umbrat radix oleagina cliuos.*

*Scilicet ut vires homini seges afferat, Hortus
Pinguis olus, Curas vindemia lata releget,
Aëreo mœrens facies hilaretur Oliuo.
Nec minus interea sterilis plantaria syluæ
Cultor alis. Cedris Libanum frondentibus umbras,
Gaudet auis caras ubi plurima figere sedes:
Enodèsq; legit peregrina Ciconia Fagos,
Nidorum præses longis inimica Colubris.
Dorsa tuo accipiunt Cerui montana fugaces
Munere, saxa cauas Lepori sinuosa minori.*

*Tu Pater umbriferam fecisti in tempora Lunã;
Et qui luce micans Sol detegit omnia, fesso
Terminat axe diem, & sero lauat Æquore currum.
Tum placuit Cœlo tenebras posuisse, quietem
Nox daret ut vigiles oculos furata Labori.*

*Tum vaga desertis errant animalia lustris;
Excitiq; fame querunt alimenta Leones,
Tèq; suam magnis orant rugitibus escam.*

PSALM. CIV. 207

*At cū primus equis Oriens afflauit anhelis,
In latebras abeunt, Humana Penutibus exit
Gens ad opus, seros donec ferat Hesperus ignes.*

*Argumenta Parens rerū mne ingentia mirer?
Quā sapiens an cūcta regas? Si plena redundat
Terra? quid immensum spātiis, & flexibus Aequor,
Vnde per erratas allabitur aestus in oras?
Innumeros generat per stagna liquentia Pisces,
Immanes alij dorso Salis arua reuellunt,
Exiguus alij ludunt ad littora pinnis.
At cū vela rates tendunt Aquilonibus, ausa
Credere se Pelago, quæ monstra natantia cernunt?
Ceta innare vident, & aquarum tollere moles.*

*Siue Solum teneant, seu regna humentia Ponti,
Tempore cūcta suo sperant alimenta daturum.
Lata futura, manu si diuite pabula fundis.
Si tamen aduerso renuisse videberis ore,
Sensibus attonitis animam turbata relinquunt,
Inq; leuem tandem veniunt resoluta fauillam.
At simulatq; tuus vitæ spiritus auras
Impulerit, sument iterum rediuiua colorem,
Et Tellus alio recreata nouabitur ore.*

*Laus tua, perpetuum duret tua Gloria tempus;
Et fabricata volens operum monumenta secunda.
Cuius in aspectu Tellus exterrita nutat,
Et pauidā fumant tacti formidine Montes.
Dum iubar hoc nitidi video genitabile Cœli,
Dum viuo, Spiróq; Deo mea carmina dicam.*

208 PSAL. LIB. IV.

*Vocibus ille meis tantum bonus annuat, illo
 Sat foelix, sat vita mihi splendeat amico.
 Extirpata Solum Scelus, Impietasq; relinquunt,
 Te mea, sancte Parens, Mens nunquam ingrata,
 [sonabit.*

PSALM. CV.
 Confitemini Domino, &
 inuocate.

Æternum cantate Deum, noménq; vocate
 Numinis Isacida. Populos hunc esse docete,
 Cuius habet nullos a terra Potentia fines.
 Voce, Lyrâ, plausu, concentibus inclyta leti
 Dicite quæ validâ fecit miracula dextrâ;
 Illius augustum sit Gloria tollere nomen:
 Querere, quæsitum vera inuenisse Voluptas.
 Quarite nec dubium venient in pectora vires
 Illius. O Curis ardet perennibus ora.
 Facta memor recolat Mens illa ingentia, quando
 Prodigiiis Pharios egit, quando inter arenas
 Incultas Arabum docuit sua iura Parentes.
 Vos genus Abrami lectâ de stirpe Minores
 Alloquor Isacidas, noster Deus omnia frenat,
 Et trutina Mundum non falso examine pendit.
 Ille memor Fidei pacta rata fœdera seruat,
 Mille fluant quamvis ab Auorum sæcula sacris.

Quæ

PSALM. CV. 209

*Qua semel Abramo, & soboli iuravit Abrami.
Iacobum statuit mansura immota Nepotem,
Huius & aeternum nos posteritatis alumnos.
Scilicet arua tibi dixit Cananaia seruo,
Certa futura tua tanquam patrimonium sortis.
Tunc autem nostrâ pauci de stirpe colebant,
Et profugi ignotis mutabant Gentibus agros.
Non tamen indigenis Populus fuit aduena ludo:
Quin pronos in eum moliri hostilia Reges
Corripuit, ne tange meos Gens effera Christos
Dixit, & in sanctos sit nulla iniuria Vates.*

*Cumq; famem terra laxis inferret habenis,
Vt victum miseris mortalibus arua negarent:
Ante Paretonia legauit in oppida gentis
Æmula Iosephum quem vendidit Ira suorum.
Hic falso indicio non aqua in vincula missus
Sana tulit, donec Iuueni lux aurea fulsit,
De Cælo afflatam soluit qua in somnia linguam,
Educto vinculis, qui latè antiqua Tyrannus
Ægypto tum iura dabat, mandauit habenas;
Vt Pharon atq; aulam regeret primarius Heros.
Et Proceres ignota, senes meliora doceret.
Hinc Pater undantem petijt nouus accola Nilum
Iacobus cum stirpe. Chami regionibus hospes.
Quem Deus ingenti numero increuisse Nepotum
Fecit, & ardentem furijs superextulit Hostem.
At Metus unanimes, & conscius vrere liuor,
Consilia Ægypti mutauit in impia Regem.
Hinc odijs Populum sauis, hinc arte malignâ*

210 PSALM. LIB. IV.

Cura fuit duro Miseros abolere Tyranno
 Sed Genitor Mosen, & fratrem misit Aronem,
 Qui Pharias agerent magnis terroribus urbes.
 Continuo iussis parent caelestibus ambo,
 Et Deus inuoluit piceâ caligine Calum:
 Vertit aquâ fluuiis in nigrum sanguinis amnem:
 Occidit tremulos per stagna liquentia Pisces.
 Terra dabat querulas pro fragibus humida Ranas,
 Attonitis etiam lauta in Penetralibus Aule.
 Aster acerba sonans Muscarum exercitus alis
 Increpuit; Pharias texerunt Cyniphes oras;
 Decidit inuisa lapidosus grandinis imber,
 Flammâq; nec viti frondes, nec sicubus umbras
 Nec poma arboribus, nec sylua arbusta reliquit,
 Mox in reliquias impasta Locusta volauit,
 Et diros acuit morsus in gramina Bruchus.
 Nec Pharos hic cessit, nec Numinis Ira quicuit.
 Corpora nox thalami quando intempesta fonebat,
 Primitias pecorum Vindex hominumq; peremit.
 Tum fracti cecidit feritas animosa Tyranni,
 Et Gens sancta Deo tandem Pharon auspice liquit,
 Diues opum, tacto morborum nemine telis.
 At Pelusiaci gaudent aluisse coloni
 Isacidas, si fortè Metus, Diraq; recedant,
 Et Pax compositis redeat tranquillior auris.
 Nube Deus profugis Solem remouebat opacâ:
 Fulgentem castris in noctem pratulit ignem.
 Indulsi gratas auium poscentibus escas,

Æthereis

PSALM. CVI. 211

*Æthereis querulas satiauit frugibus aluos.
Flumina percusso dedit exundantia saxo,
Et laticum fluuiis bibulas impleuit arenas. (icti.
Hæc Pater omnipotens hæud fœderis immemor
Quo sibi perpetuum fidum sociauit Abramum.
Sic Domus Isacidum Pharios duce Numine læta
Fugit, & eiectis antiquâ è sede colonis,
Ædificata velut patria colit oppida sortis.
Scilicet ut Domini teneant immobile fœdus,
Et leges adeant, sancitâq; iura capeffant.
Aeternum ô omnis quem laudibus efferrat ætas.*

PSALM. CVI.

Confitemini Domino, quoniam bonus.

Eia Deum laudate bonum, Clementia cuius
Spatiis non clauditur eui.
Facta quis eloqui fœlix ingentia dicet,
Laudumq; equabit honorem?
O qui iura Poli memores diuina reuolunt,
Et semper iussa capeffunt.
Respice me, carum Populum quo lumine cernis,
Placidusque impende salutem.
Ut videam Genitor bona, qua largiris amicis,
Ut latus gaudia Gentis
Alme tua capiam, sociusq; ad carmina tendam,
Tibi qua tua prædia dicunt.

212 PSALM. LIB. VI.

Nos & Aui scelerum poenis obnoxia turba
 Immania fecimus olim.
 Non Pelusiacas illi tua facta per urbes
 Animo sapiente notarunt.
 Nec meminere tua quanto Bonitatis amore
 Vincla effugere Tyranni.
 Inuia te propter Pelagi caua littora rubri
 Irritauere frementes.
 Seruasti tamen immeritos, ut nosceret Orbis
 Cali, Pelagiq; potentem.
 Nam simul increpuit tua vox. Salis alueus imas
 Ostendit siccus arenas.
 Inter aquas Populum duxisti in tuta, per aqua
 Strati velut aquora campi.
 Et vindex odij, poena armorumq; locasti
 Aduerso in litore saluum.
 Vnda sed oppressos glomerata resorbuit Hostes,
 Nullo fugiente procellam.
 Tunc habuere fidem verbis, tum voce canora
 Domino cecinere Triumphum.
 Attamen obliui rerum, sanctissima Patrem
 Non sustinuere monentem.
 Et cupida flammâ torrente libidinis acti
 Per inhospita saxa quietum
 Tentauere Deum: Sceleratis annuit ille
 Vsq; ad fastidia votis.
 In trepidis Mosen castris furor amulus egit,
 Et sacrum Arona Tonanti

Terra

PSALM. CVI. 213

*Terra sed immani gremium patefecit hiatu,
 Raptúmque Dathana vorauit.
 Et coniuratos Abironis ut hausit, aperti
 Commisit Gurgitis oras.
 Arsit flamma rapax, turpem populata Senatum,
 Capita impia detulit Orco.
 Nec pœnis domiti solitum posuere furorem:
 Sed conflauere Iuencum.
 Horebi ad montes, & fusilis ante metalli
 Proni cecidere figuram,
 Mutauere sui decoris præconia, Tauri
 Carpentis imagine scœnum.
 Numinis immemores, quo solo impunè volarunt
 Ad Libertatis honorem.
 Territa prodigijs Ægyptus cessit, & arua
 Chammi treme facta coloni.
 Cuius ab imperio suspensis horruit undis
 Mare, cum vada vidit, apertum.
 At genus ingratum stirpe euertisset ab imâ,
 Ni Moses lenia fando
 Orasset veniam, Lethúmque inferre parantem
 Dominum reuocasset ab Ira.
 Quid memorem? toties questi fugientia longè
 Optati limitis arua.
 Ut propriis venere, Soli nihil uberis æquor
 Animis duxere superbis.
 Hortantisque Dei certi non credere dictis
 Castra inuoluere quereitis.*

214 PSALM. LIB. IV.

Extulit ergo manum deserta per auiā gentem
 Vt sterneret ense rebellem,
 Reliquias variis profugas erroribus oras
 Populorum ferret in omnes.
 Interea Phegoris ritus didicere Baalis,
 Et Diis libata sepultis
 Extā vorauerunt: Pro talibus at Pater ausis
 Contagia lurida misit.
 Sed bonus egregiā Phinees ut cade litauit,
 Pestis fugere sagitta.
 Idq; viro factum decus immortale Nepotum
 In seros attulit annos.
 Propter aquas Meriba gens seditiosa Tonantem
 Iterum commouit: Et ipsum
 His adeo furis Mosē popularibus agrum
 Iurgante coarguit irā.
 Quid mandata sequar? populis, occidere iussi,
 Vitā pro morte dederunt.
 Gentibus immisti, quarum cum ritibus ultro
 Sunt Numina vana secuti.
 Et seruire Deū pictis voluere figuris:
 Vnde omnis causa malorum.
 O scelus: Horrendis sua pignora Manibus Orci
 Ipsi occidere Parentes.
 Fumantem pateris ipsi effudere suorum
 Spectra ad Cananaa cruorem.
 Innocuo maduit tunc hospita sanguine Tellus.
 Patrum maculata furore.

PSALM. CVI. 215

Caleſtiſq; tori Gens aſpernata pudorem,
 Sibi legit adultera ſordes.
 Hiſ Deus auerſus, ſtirpem, quam legerat, odit,
 Deſtatámq; reliquit.
 Inq; poteſtatem Gentis veniſſe ſuperba,
 Dedit & ſeruire Tyrannis.
 Tum grauiſ imperij faſtus experta minaces,
 Criſtas, animóſque remiſit.
 Sed Pater adſpiciēs quàm dura, atq; aſpera ferret,
 Captiuam ſæpe redemit.
 Nec tamen ingenio vidit meliora relicto,
 Sed propter crimina ruruſ
 Occidit, & Cali Patrem miſeranda rogauit:
 Pater annuit, & memor iſti
 Fœderis, Irarum laxas compreſſit habenas
 Iam lenis: Et anea quondam
 Gentis inhumana molliuit pectora, cuiuſ
 Faſces captiua ferebat.
 Eripe noſ Genitor, tótq; è regionibus actóſ
 Ad patria collige tecta.
 Nomen vt alme tuũ tollamus in Aethera plauſu,
 Tua lati vt facta canamus.
 Sit Deus Iſacidum celebris, dum ſacula voluit
 Stellis redeuntibus Aether.
 Vocibuſ, & fremitu plebeſ hilarata ſecundo,
 Domino ſit gloria, clamet:
 Amen, Amen.

IN QVINTVM

LIBRVM PSAL-
morum.INTERPRETATIO
Poëtica Latinè.

PSALM. CVII.

Confitemini Domino, quo-
niam bonus.Ia bonum laudate Deum, quem
[*secula mitem*Omnia nascentis sensere ab origine
[*Mundi.*Vos memorate Bonum, quos duro ex
[*hoste receptos**Amisse antiquas patriæ reuocauit in oras:**Exilium seu terra fuit, quâ Lucifer exit,**Seu quâ purpureos sero lauat Equore crines,**Humida*

PSALM. CVII. 217

Humida siue Noto, Borea seu torrida flatu.

*Errarunt profugi deserta per ania quondam,
Qua sedes hominum nulli posuere coloni.
Non fuit unda siti, non esurientibus esca:
Inq; malis animus duris stupefactus inhaesit.
Alma Dei afflictis orarunt numina rebus,
Et Pater auxilio miseros praesente leuauit,
Reclusitq; viam, qua tandem in culta venirent.
Ergo bonum miseris Dominum succurere dicant,
Et quibus humanum factis genus erigat ultro.
Ille animam rerum penitus satiauit inanem,
Membrâq; restituit iam deficientia, vita.*

*Cum vincti in tenebris, & Leih horrore iaceret,
Afflictq; famem gement, ferrumq; timerent:
(Scilicet æthereis fuerint quod Legibus olim,
Consiliisq; Dei tranquilla in Pace rebelles)
Tot damnis humiles, & mille doloribus agri,
Auxilio vacui, Dominum sibi adesse rogarunt;
Qui miseris facilem clamoribus appulit aurem:
Dannâq; placatus repulit quacumq; tremebant.
Ergo bonum miseris illum succurrere dicant,
Et quibus humanum factis genus erigat ultro:
Ostia tot fractis qui vectibus aenea rupit.*

*Nescia Mens hominum, poena secura futura
Indulget vitijs; Languor tamen undiq; missus
Sequit, & ingrati torquent fastidia victus.
Interea macies agros, & lethifer æstus,
Ducit in attoniti frigentia limina busti,*

218 PSALM. LIB. V.

*At votis Dominum fracti, precibusq; fatigant,
 Et timidos facilis vicinâ à morte reducit:
 Immisso curans lethalia vulnera verbo.
 Ergo Bonum Miseris illum succurrere dicant,
 Et quibus humanum factis genus erigat ultro.
 Laudum sacra ferant, dempto se à funere vulgent.*

*Qui tumidum pandis latè mare nauibus errât,
 Mutantes alio vectas à littore merces,
 Numinis in medio cernunt miracula Ponto.
 Cùm iubet, emissâ crepitans sonat halitus aura,
 Et mare nunc Cœlo, stygiis nunc manibus infert.
 Mens nautis, animûsq; cadit, fumantia vini
 Largius hausissent veteris ceu pocula, nutant.
 Rector in incerto positus, nec remige nauem,
 Nec velo Zephyros, nec sustinet Aequora clauo.
 Vna salus orare Deum, si fortè remittit
 Tempestas, & opem Bonus implorantibus affert.
 Stare iubet Ventos, tempestatémq; silere.
 Et pigri in morem stagni tumida Aequora placat.
 Mirantur posuisse Notos, latiq; secundis
 Flatibus adueniunt patrios duce Numine portus.
 Ergo bonum miseris Dominum succurrere dicant,
 Et quibus humanum factis genus erigat ultro,
 Illum in conciliis Populi, Patrûmq; senatu
 Ingeminant, referant illi euasisse profundum.*

*Flumina desertis arentia mutat arenis,
 Reddit sicca vagis humentia fontibus arua:
 Et pingues sterili vitiat salsugine campos,*

Scili-

PSALM. CVII. 219

*Scilicet indigni quoniam meruere coloni.
 At contra arentes in stagna liquentia glebas
 Vertit, & irriguis inducit flexibus amnes.
 Has Genitor sedes turba largitur egena,
 Illa sibi Leges concors, & moenia ponit.
 Sulcat humum ferro, lectas serit ordine vites,
 Et noua respondent cultorum semina cura.
 At Pater indulgens operi, nunc temperat æstum
 Imbribus, aëreos arcet nunc Solibus imbres.
 Prole domos, foetis agros animantibus implet.
 Quod si nequities profugos agit æmula mores,
 Contrahit effusas largæ Pietatis habenas.
 Hinc abit in nihilum magna Respublica Gentis,
 Pars obeunt morbis, pars Belli iure Tyrannis
 Succumbunt, laceram pars seditionibus urbem
 Effugiunt, ipsi Procures in montibus errant.
 Innocuos Genitor, sed non patietur anhelam
 Deplorare famem, gregibus sed ouilia latis
 Plena dabit, referant ut tecta antiqua bonorum.
 Hæc Iusti adspiciunt hilares, at muta silescit
 Improbitas. Sapiens ô qui hæc sub pectore voluit,
 Quem Domini Bonitas seruat sciet alma tenorem.*

PSALM. CVIII.
Paratum cor meum Deus.

COr est paratum, Vox, Lyra, Nablia,
Ad te canendum Rex bone coelitum:
Hoc Mens anhelat, tinnulaq;
Huc Cithara mea fama tendit,
Vos iuncta dulci Nablia Barbita,
Cœlum priusquam lux noua detegat,
Proferte cantum: Manè surgam
Ante vagos Orientis ignes.
Te sancte dicam Rex habitabiles
Mundi per oras: Audiet accola
Me, qui calentem potat Indum;
Aut Tanais glacialis undas.
Benignitatis laude micantium
Ascendis ultra lumina Syderum:
Fidēque trans inquietas
Aërea regionis arces.
Stellante fulge clarior Aethere,
Tuaq; profer lampada gloria:
Vt innocentes liberentur,
Quos animo resoues amico.
Dextra inuocantem me tua sospitet,
Has aure voces lenior accipe:
De monte Cœli te loquentem
En video mihi grata Regem.

Placet

PSALM. CVIII. 221

Placet quod optas. Iam tibi partiar
 Aruum Sichemes nobile messibus:
 Demetiar vallem Sochoti
 Planitie viridantis vda.
 Biffena proles est mea, scilicet
 Ortus vetusto sanguis ab Isaco:
 Galad, Manasses, Ephraïmus,
 Præsidium, Clypeusq; regni.
 Iudas paterni sceptrifer Imperi
 Det iura lectis regia fratribus:
 At sit Moabi stirps, alienum
 Quo gelidâ lauer amnis undâ.
 Vexilla Idumes finibus inferam.
 Aut victa subdet se mihi Principi,
 Aut gens Palestina rogatum
 Accipiet cohibenda fœdus.
 Munita quis me ducet in oppida?
 Arces Idumes ecquis in arduas
 Mecum profectus militando
 Per trepidas equitabit vrbes?
 Quis ducet? ibis tu Pater agminum
 Ductor meorum, qui prius impios
 Nos repulisti, non gerendo
 Signiferi velut ante munus.
 Sed nunc in arctis alme periculis
 Te siste primum: Spes alit irritas
 Quicumq; mortalem futuram
 Auxilio sibi credit hastam.

222 PSALM. LIB. V.

*Te praliantes fortiiter auspice
 Caso in, Penates Hoste redibimus:
 Aduersa castra, & perduelles
 In nihilum tua dextra vertet.*

PSALM. CIX.

Deus laudē meam ne tacueris.

Pater colende, laudis ô Author mea
 Ne finge nunc silentium.

*Sceleratus, & Dolosus en hiscit, sui
 Vt virus oris euomat.*

Odiōsa notis verba texunt fraudibus.

Et immerentem praliis

Vltro fatigant. Alia quorum gratia

Votis adiui Sydera:

Reddunt amanti mille contumelias,

Pro commodis incommoda,

Hunc sub Tyranno pone, diris urgeat

Hunc laeuus atris Angelus,

Reus citetur. & seuerō prodeat

Damnatus à Pratorio.

Oratione quando facta diluet,

Acerbet in se Iudicem.

Æui ante metas funeretur: & locum

Honoris alter auferat.

Sit orba proles, vxor at solatiis

Defecta coniugalibus.

Soboles

Soboles oberret. mœsta, victus indiga
Ab ade patris exulet.

Bona fœnerator exigat, laboribus

Quasita multis occupet

Alienus hares. Nemo presidio leuet

Miserus orbos Liberos.

Cadat propago tota, prima sanguinis

Origo, sit nouissima.

Vltoris ante Numini: vuluum, patris

Iniquitas obambulet.

Incesta matris acta ne fugacibus

Obliterentur sæculis.

Hæc fixa menti Rector sternus gerat,

Vt vindicet; Sed incola

Terra hunc filescant. Non misertus Pauperis;

Nulli sit unquam flebilis.

Nam persecutus Indignum, Leitho dare

Conatus est Innoxium.

Maledictionem fouit, ipsi eat comes

Amara Detestatio.

Benedicta fugit, nemo comprecabitur

Illi secundos exitus.

Maledictionem vestis instar induit,

At repit in præcordia,

Vt hausta siccas unda per venas meat,

Et ossa Olium funditur.

Hoc clarius humeros cuius ornet pallio,

Accingat hoc se balteo,

224 PSALM. LIB. V.

Remuneretur pramio hoc illos Deus,
 Qui detrakunt, qui fabricant,
 Mihi unde peream. Sancte me Parens tui
 Ob nominis Clementiam:
 Defende Egenum, Pauperem, cor anxium
 Grauiſſimis doloribus.
 Recedo, qualis umbra ſera deſicit
 Sub noctium crepuſculo.
 Locuſta ſicut excido, virentibus
 Decuſſa ramis arborum.
 Genua vacillant, languidos ieiuniis
 Exuccus artus deſero.
 Illudit Hoſtis, in meum quaſſat caput
 Niſtando contumeliā.
 Opem fer alme Conditor, ſerua tua
 De more me Clementia.
 Vt te volente me flagellarum ſciant:
 At ſoſpitante ſoſpitem.
 Illi impotentes euomant conuicia,
 Tu me beabis interim.
 Cadant pudoris obliti coloribus,
 Seruus tuus latabitur.
 Notis operi luridis infamia
 Qui me petunt opprobriis
 Tegantur, humeris veſtis ad pedes fluens
 Vt omne corpus induit:
 Ego coacta plebis in frequentia
 Deum ſonabo laudibus.

Fuerit

PSALM. CX. 225

*Fuerit Egeno quod Patronus, vindicans
Ipsum feris ab Hostibus.*

PSALM. CX.

Dixit Dominus Domino meo.

GRata meo Dominus Domino sic ore locutus
Dixit. Parenti Nate dexter asside;
Donec sacra pedum deuoluo ad scamna tuorum,
Fractis rebelles amulos cernicibus.
Imperiosa geram domitum tua sceptrata per Orbem,
Clara Sionis è nivali vertice.
Scilicet ut tumidos vnus domineris in Hostes,
Mediusq; cunctis imperes Mortalibus.
Quando triumphabis, Populus tuus aurea tecum
Latis adibit Templa cantionibus.
Vt ros ille tua gemmauit originis, ante
Quàm purpuraret ore nubes Lucifer!
Iurauit Dominus, quæ non iurasse pigebit,
Melchisedecis te Sacerdotem fore.
Scilicet antiquo ventura in sacula more,
Dum pulcher, Astra ducet Aether ignea.
Ipse tibi dexter fusa populabitur irâ,
Vulgôq; Reges sternet aduersarios.
Attonitis etiam Populis ad iura coactis,
Ingesta passim congeret cadauera,

226 PSALM. LIB. V.

*Qui tibi ne quicquam steterit contrarius armis,
Luet insolentem tritus Impotentiam.
Tūq; sitim pelles undante à sanguinis amne,
Capūtq; victor inseres Astris tuum.*

PSALM. CXI.

Confitebor tibi Domine in
in toto corde meo.

ME sue Patrum Curia detinet,
Catus virorum seu popularium;
Ex corde primum, tum sonoro
In Domini feror ore laudes.
O facta veri Numinis inclyta!
Sic esse norunt qui cupientibus
Ardent medullis, & Tonantis
Artificis monumenta quarunt.
Laus, Pulchritudo, Gloria fabricam
Illius ornant, sancta volatile
Decreta Legum tempus ultra,
Quod volucris fuit axe, tendunt.
Hac summa rerum, limes hic omnium
Miraculorum qua Bonus edidit;
Suum colentes Numen, olim
Æthereâ satiauit escâ.
Non ille pacti fœderis immemor,
Formidolosa robora dextera

Ostendit

PSALM. CXI. 227

Ostendit olim, Bella caro
 Pro Populo generosa pugnans.
 Ut lata nobis scilicet oppida
 Pulsis colonis traderet. O manum
 Quam Veritatis, nec mouendi
 Integritas comitatur Aequi!
 Quacūq; sanctis Legibus imperat,
 Sunt pura curis iussa fidelibus
 Mansura semper, non fugacis
 Caniciem patientur aui.
 E Barbarorum finibus, Isaci
 Stirpem recepit, cui rata fœdera
 Promisit æternum futura,
 Si coleret studiosa Leges.
 Sanctum, & tremendum nomen amabilis
 Est Conditoris: Sed Sapia,ia,
 Addisce Tellus, esse verum
 Principium metuisse Numen.
 Hac una mentes regula dirigit,
 Quæ laude pollent perspicientia:
 Hinc fama nullis sæculorum
 Exoritur fugitura pennis.

PSALM. CXII.

Beatus Vir, qui timet Dominum.

O Fœlix animi, qui religiosus honorat
 Numen, piusque iussa casto Numinis
 Ardet amore sequi. Semen dominabitur eius:
 Deus Piorum nam beat propaginem.
 Illius innocuos gaudent habitare Penates,
 Opes, & alma vera fama gloria.
 Indèq; letheum generans obliuia tempus,
 Non Æquitatis auferet repagula.
 Offendent alij propter caliginis umbras,
 Iusto, Bonoque lux prabit Ætheris.
 Qui misera Clemens Inopum fert commoda sorti,
 Grauis auctor equi, iudices affabitur.
 Machina nec trepidi quamuis ruat eruta Mundi,
 Loco vacillans de suo mouebitur.
 Æterna accipient illum præconia fama:
 Nihil timentem fraudis humana vices.
 Quin Domino fretus manet imperterritus Hostes,
 Visurus illos ut ruentes occident.
 Dat sua pauperibus, decora immortalia cantus
 Opum superbo præferens ludibrio.
 Hinc illum roseis attollet Gloria pennis,
 Quam non vetustas delet, aut obliuio.

Impius

PSALM. CXIII. 229

*Impius hæc oculis animi tormenta videbit
Horrenda frendet intuens quod oderit.
Se cruciet, donec pallens cutis ossa renudet,
Votis abibit ad sepultos irritis.*

PSALM. CXIII.

Laudate pueri Dominum.

V*ocibus lati pueri ô canoris
Omnium parem memorate rerum:
Eius augustum super Astra cantu
Tollite nomen.*

*Verba diuinum benedicta nomen,
Huius à cursu fugientis aui,
Ad futurorum vaga sæculorum
Sæcula tollant.
Solis à primo radiantis ortu,
Ad plagam vasti maris occidentem,
Principis sanctum resonent mouentis
Omnia nomen.*

*Altior Terra Populis, corusca
Syderum multo colit igne Tempia,
Cuius ardentem radius Olympum
Gloria tranat.*

*Qui Deos cocto facitis metallo,
Aut laborato simulacra trunco:
Cui vaporantes simili dicatis
Thuris acerras?*

230 PSALM. LIB. V.

*Noster aternas habet vnus arces,
Pérq; terrarum latebras, & ultra
Nubium tractus nihil occultentes*

Lumina ducit.

*Ille deductos Inopes ab umbrâ,
Publici lucem vocat in Theatri:
Oblitis coeno Tyrios Egenis*

Vestit amictus.

*Et toro Claros locat inuolendo,
Quo sedent Reges, Procerésue Regum:
Iussa dicturi, vel amica Pacis*

Iura daturi.

*Ille mœrentes sine prole matres
Implet oratus sobolis: Paternas
Liberûm fœlix noua mater vnde*

Incolit ades.

PSALM. CXIV.

In exitu Israël de Ægypto.

A *Bramidarum cùm domus exitu
Fœlice Memphim liquit inhospitam,
Quam Nilus hybernâ per astum
Alluue peregrinus undat.*

*Iuda propago tunc fuit Aetheris
Sacrata Regi: Tunc genus Isaci
Vnum recepit, cuius omni
Imperiis regeretur quo.*

PSALM. CXIV.

231

*Vidit rubenti Pontus ab Aequore,
 Scissôq; fugit territus alueo:
 Iordanis in fontes reduxit
 Attonitas fugitiuus undas:
 Sese extulerunt culmina Montium,
 Sicut minoris dux gregis exilit:
 Lusere colles, ut per arui
 Planiciem viridantis Agni.
 Quid est apertis cur mare fluctibus
 Reclusa nunquam per vada fugeris?
 Iordanis ecquid te coëgit
 In pauidos remeare fontes?
 Cur extulistis culmina verticem,
 Ut dux Ouilis se gregis erigit?
 Vestraq; moti sede colles
 Ut teneri salijstis Agni?
 Os Terra pallens scilicet inclytum
 Formidolosi Numinis horruit:
 Sub cuius aeterna propago
 Isacidum ditione viuit.
 In stagna cautes hic Deus algida
 Vertit rigentes, & sitientium
 Leniuit ardorem, fluenta
 Eliciens ab hianse saxo.*

PSALM. CXV.

Non nobis Domine, non nobis.

Non nos meremur pramia nobiles
Victoriarum: Sed Pater optime

Tuum per Orbem fama nomen

Præpetibus ferat acta pennis.

Tua hunc honorem Munificentia,

Et Veritati confer, ab efferis

Ne Gentibus victi rogemur,

Vester ubi Deus est? Olympi

Nam noster artes incolit igneas,

Franare Mundum legibus efficax;

Non vi parata, sed volentis

Arbitrij moderante nutu.

At caterarum Numina Gentium

Argenti, & Auri sunt opus impium:

Inuenta lymphati furoris,

Barbarica Labor officina.

Siant signa rubris oribus aurea,

Nistant oculis æmula viuidis:

Sed nec profari, nec tueri

Ars hominum dedit vlla truncis!

Tornantur aures, sed nihil audiunt:

Nares forantur, quas nec amœnitas

Vercantium oblectat Rosarum,

Aut Arabum pia thura malcent.

Tactura

PSALM. CXV. 233

*Tactura numquam brachia porrigunt,
Locove motis gressibus ambulant:
Non Ora pandunt in sonoras
Perpetuum tacitura voces.*

*Qui spectra fingunt talia Barbari,
Ac inde vanas spes sibi colligunt:
(Contingat hoc tantum) suorum
Se videant similes Deorum.*

*Spem gens Abrami Numine collocat
In sempiterno, quo duce prosperas
Pugnas obimus, quo tegente
Arma trucid fugimus duelli.*

*Hunc in procellis sperat Aronia
Proles futurum praesidium sibi:
Casus ut omnes, & frementes
Prætereant sine clade motus.*

*Hunc qui tremiscunt, tempora nesciunt
Horrere Curis tristibus aspera:
Se protegendos namque parmâ
A Domini radiante fidunt.*

*Ille, ille nostri non fuit immemor,
Donis beavit sed Pater omnibus:
Ille Israël's, ille Aronis
Progeniem Bonus usque fouit.*

*Idem fouebit quos sibi viderit
Servire castis religionibus:
Siue in iuventâ, siue cani
In niueis senij capillis.*

234 PSALM. LIB. V.

*Maſte eſto quiquis fidis Olympico
Rerum Parenti. Numine gratior
Crefces amico, ſpes tuorum
Et ſoboles animoſa crefcet.*

*Nos ſeparauit de grege Gentium,
Quas ducit error credulus auiaſ;
Rex ille Cælum qui Solúmq;
Egregius fabricauit author.*

*Stellis micantes irradiantibus
Orbes dicauit cùm ſibi proprios;
Tum gentis humana colonis
Frugifera dedit arua Terra.*

*Ne te ergo laudent, qui lacrymabili
Conduntur urnâ, quine ſilentia
Oblita viuorum ſepulti
In gelido reperêre buſto.*

*Nos te canemus qui iubar aurea
Haurimus Aethra, nec tua ſaculis
Laus finiſtur, ſed vigebit,
Dum veniunt, abeüntq; Soles.*

PSALM. CXVI.

Dilexi quoniam exaudiet.

Immortale, Parens, mihi ſemper amare Numē,
Quod placidâ querulis aduertiſ vocibus aures.

Et

PSALM. CXVI. 235

*Et teritè colam, dum Vitam hac aura fouebit.
Iam dolor exanimum vicini oppresserat Orci,
Quaq; ferunt Miseris extrema pericula finem;
Hic ego voce Deum, votisque affatus, amicam
Affer opem Genitor tanto in discrimine, dixi.
Ille autem facilis veniam concedere, Dictis
Annuit, & Lethi me tristibus eruit umbris.*

*O Dominè, Patrèmq; bonum! Si vindicat Vltor
Iustus, at effusis humili succurrit habenis.
En ego depositus nunc illo Praside viuo:
Quare age funereas mens exue libera Curas,
Et donis latare Dei. Non corporis agrum
Deseris hospitium, non fleitibus humida semper
Ora lauas, titubas non gressu affusa ruenti.
Dedita sed monitis Domini caelestibus, ibis
Casta Poli viuos quàm dirigit orbita Cives.*

*Cùm trepidas fugerem Curas, ego talia mecum
Volebam: Non certa fides Mortalibus vsquam est,
In mediâ quando fidentem exponit arenâ.
Sed memor athereos quàm laude remetiâr haustus,
Authorèmq; canam, Defensorèmq; salutis?
Accipiam calicem, grates altaria circum
Effundam, tumuli veniam quod ab aggere liber:
Et nomen supplex Domini immortale vocabo.
Cui magno in Populo soluiam mea vota ferenti
Non impunè suos crudelem occumbere mortem.*

*En de stirpe tua famulum Pater optime scrua,
Vincula cui duri soluisti immania ferri.*

236 PSALM. LIB. V.

*Sacra tibi niueis faciem promissa Iuuenis,
Prima tua merito quamuis erit Hostia laudes:
Et nomen purâ ter religione vocatum.
Ergo tibi sanctis voti reus ignibus Aras
Instituam, Populo circumdatus atria visam,
Et mediis almas Solymorum in montibus arces.*

PSALM. CXVII.

*Laudate Dominum omnes
gentes.*

L *Vcifer emenso quas flammeus ambit Olympo
Vestra sit ô Gentes dicere Cura Deum.
Illius in Populum manet Indulgentia nostrum,
Et viget æternùm non violanda Fides*

PSALM. CXVIII.

*Confitemini Domino, quo-
niam bonus.*

T *ollite conspicuum notâ Bonitate Parentem,
Æterna cuius permanet Clementia.
Gens canat Isacidum toties experta Benignum,
Æterna durat cuius Indulgentia,
Est domus ingeminet custos Aronia templi,
Interminata numinis Benignitas.*

Qui

PSALM. CXVIII. 237

Qui Dominum colitis, nullis, age, dicite metis
 Bonitas Parentis alma circumferibitur.
 Adfuit ille mihi, premerent cum dura, vocanti:
 Et in patentem duxit arui semitam.
 Hæc stet, & humano coniurent arma tumultu,
 Timebo vanos nil furores omnium.
 Afferat auxilium, Belli securus, & Hostis
 Circumsonantes negligam formidines.
 Est mihi cælesti melius confidere Regi,
 Vlli virorum quàm salutem credere.
 Tutius est Domino rerum committere molem,
 Quàm fluctanti Principum Impotentia,
 Finitimæ coëant signa in contraria Gentes,
 Sternam fauente solus omnes Numine:
 Stridula me circum se tanquam examina fundant,
 Flamma instar illa sopientur aridas
 Vrentis spinas: Et nomine Numinis arma
 Inimica victis ipse castris exuam.
 Ut ruerem toto nisu ferus impulit Hostis,
 Deus at labanti fulcit in vestigio.
 Ille mihi Robur, mihi Laus, trepida q̃ salutis
 Erit, fuitq; tuta semper Anchora.
 Ocyus auditas repetent tentoria voces,
 Lata Piorum nuncias victoriæ:
 Scilicet à Domino stratas iacuisse phalangas,
 Nos roboratis instuisse viribus.
 Credite, non moriar, vincam Lethi arma superstes,
 Deiq; magno facta plausu differam.

238 PSALM. LIB. V.

Ille mihi Vindex admouit verbera iustus,
 At non acerbo funeravit exitu.
 Ostia Iustitiæ diuina recludite, grates
 Agam Parenti debitas æquissimo.
 Hac est porta Dei diuini conscia iuris,
 Culpâ licebit ire quâ vacantibus.
 Me Pater audisti facilis quod dura querentem,
 Mea ô salutis Ara, te semper canam.
 En lapis, Artificum quem suspiciosa malorum
 In moliendo spreuerat Dementia,
 In caput erecta quadrauit nobile molis,
 Latera ubi iungit bina pulcher angulus.
 Hoc Dominus fecit, quod Lumina detinet Orbis,
 Quod intuenso nosmet obstupescimus.
 O concessa dies æterno à Numine ! Latè
 Eia ô sodales gaudeamus gaudia.
 Nunc serua incolumè, nunc me, & mea facta secunda,
 O quem salutis alme legas nuncium!
 Omnia contingant vobis meliora rogamus,
 Templi, & sacrorum nobiles Antistites.
 Ipse Deus, Mundum qui iustâ infrænat habenâ,
 Propiore lucis igne nos illuminat.
 Hunc sacrate diem, deuotâq; cornibus olim
 Vincitis ad aras immoletur Hostia.
 Nam te voce Deum, te pectore Numen habebô,
 Et quicquid ore valeo, te semper canam.
 Tollite conspicuum notâ Bonitate Parentem,
 Æterna cuius permanet Clementia.

PSALM.

PSALM. CXIX.

Beati immaculati in viâ, qui
ambulant.

✠ Aleph.

TEr beati, qui Tonantis
Per vias inambulant.

Sancta qui custodiendo
Mente versant fœdera.

Non iniqua molientes
Hanc sequuntur orbitam:

Quam tenere nos seuerâ
Iussione precipis.

In tua praecepta Legis
Totus ô si dirigar,

Tristior non erubescam,
Illa quando fecero.

Te Magistrum cordis, artes
Doctus Aequi, concinam.

Tu tua relinque Legis
Ne sequentem tramites.

⤵ Beth.

Salua quo Iuuenta viuet?
Legis obseruantia.

240 PSALM. LIB. V.

*Hanc amicâ mente quero,
 Hanc, Pater, ne deseram.
 Precipis quacûmque, condo
 Ne labascam, pectore.
 Me tuas Magister oro
 Sancte Leges edoce.
 Quas meo versare corde,
 Ore certo dicere;
 Hæc Voluptas antecedit
 Omnibus pecunijs.
 Ergo iussa mirer, Aequi
 Et vias considerem.
 Nulla nox, diesque nulla,
 Quæ iubes obliterent.*

✠ Gimel.

*Da mihi vitam, tuarum
 Iura Legum persequar.
 Mira quàm sint, conspicabor,
 Si repurgas lumina.
 Illa ne peregrinanti
 Aduena subtraxeris.
 Quæ nimis desiderando,
 Mens anhelata deficit.
 Execraris Insolentes,
 Illa qui fastidiunt.
 At colendo ne superbis
 Sim Viris ludibrio.*

Legibus

PSALM. CXIX. 241

*Legibus vident Potentes,
Quòd tuis obtemperem.
Hac sed est mea leuamen
Cura mentis unica.*

7 Daleth.

*Mens humi prostrata languet.
Redde verbo sc̃spitem.
Quas sequor vias renarro,
Me tuas sed edoce.
Semitam reclude Veri,
Mira doctus eloquar.
Liquitur Mens agra, verbo
Effluentem recrea.
Aufer à me fraudis artes,
Integrum ius exhibe.
Vera sector, te probaui
Iudicata iudice.
Ne pudori sit quòd illis
Dedicatus haerim.
Hac abibo, si refecto
Pandis aequor pectori.*

h He.

*Me doce legum tuarum,
Quem requiram, tramitem.
Adde Menti lumen, acer
Facta custos sanciam,*

242 PSALM. LIB. V.

Esto Dux, nam pectus ardet,
 Quam probaris orbitam.
 Huc meum Cor flecte, avari
 Non in auri copiam.
 Conspicer ne vana, torque
 Lumina, ex te pendeam.
 Verba coram pone, sanctum
 Qua timorem suscitent.
 Ne probro sim, quando tantum
 Sancta lex me recreat.
 Iussa, qua tam concupiui,
 Ipsa me nunc sospitent.

Vau.

Me Benignus cerne, verbis
 Et salus respondeat:
 Exprobranti namq; dicam,
 Figo spes in Numine.
 Veritas ne me relinquat,
 Specto qui te indicem,
 Sed tuam Legem capeßsam
 Saculorum in secula.
 Ambulem securus, illa
 Nam volo, qua precipis.
 De tuis, nec me pudebit,
 Ante Reges differam.
 Hæc Voluptas est tuarum
 Scita Legum voluere.

PSALM. CXIX. 243

*Et manus ad actiones
Ferre iussas legibus.*

7 Zain.

*Sis memor promissionis
Spem fouentis iugiter.
Res & hoc solamen arctas,
Vnde viuo, sustinet.
Vsq; me premunt Superbi,
Vsq; rectis incubo.
Verso prisca seculorum,
Do mihi hoc solatium.
Sed tremisco cum recordor,
Flagra Mentis impia.
Sit mihi Lex sancta, carmen:
Hospes hic dum vixero.
Nominis tui per umbras,
Et recordor foederis:
Hac fatigat una Cura,
Iussa velle persequi.*

7 Heth.

*Rex, tibi parere, census
Est mei pars optima.
Oro fac promissa Clemens,
Vera constant exitu.
Vt vias rectas obirem,
Ad tuas me contuli.*

244 PSALM. LIB. V.

*Sum paratus, iura seruem
 Ut tuorum foederum,
 Impiorum prapeditus,
 Hoc laboro, fuaibus.
 Surgo summâ nocte, cantem
 Ut tuis te laudibus.
 Omnium qui te verentur
 Sum bonorum particeps.
 Me doce cuius redundat
 Orbis Indulgentiâ.*

U Teth.

*Fac Deus promissa, verbis
 Ceu Clienti dixeras,
 AEqua-sancta, castra pande,
 Iam tuis sto Legibus.
 Ante poenas abnuebam,
 Nunc paratus obsequor.
 O Benigne, me benigno
 More scitis imbue.
 Multa congerunt Iniqui,
 Sed tibi cor applico.
 Prosperis inebriantur,
 Ipse Legem cogito:
 Lacrymosa poena culpa
 Quam coëgit discere.
 Quam tenere, præstat auri
 Mille fului laminis.*

⁂ Iod.

*Me tuâ manu politum
Dote mentis perfice.
Te colentes me videbunt
Stare lati Legibus.
Æqua iudic as, & aqua
Me premis sententiâ.
Sed Benignus adde verbis
Supplici solatium.
Lata prabe dona, viuo
Ex tuis nam Legibus.
Erubescant Insolentes,
Qui tuum urgent supplicem.
Ast Amici me coronent,
Qui, tua, & te diligunt.
Cor meum, ne sim pudori,
Ritè Leges expient,*

⁂ Gaph.

*Quâ salutis spe laborat
Mens, eadem pascitur.
Luminum vis agra languet
Spe tui solatii.
Instar vtris in camino
Aridi te demoror.
Quo feram vis usq; diros
Quando plectes amulos?*

246 PSAL. LIB. V.

*Iura frangunt, & lacunas
 Excavant, ut oppetam.
 Vera sunt quacúmque mandas,
 Hoste pulso subleua.
 Penè Lethum triste vidi,
 Pacta nunquam deserens.
 Supplicem tuere, Leges
 Vt tuas custodiam.*

§ Lamed.

*Qua creas aterna fient,
 Vt Polus, si iusseris.
 Quaeque promittis, manebunt,
 Terra sicut permanet.
 Te volente Sol refulget,
 Cuncta parent nitibus.
 Lege ni tuâ stetissem,
 Iam fuisset mortuus.
 Eius obliuiscar, unde
 Vixi, nullo tempore.
 Sum tuus, tuere, quando
 Instituta factito.
 Impii necare quarunt,
 Fretus at te, negligo.
 Cuncta Letho cerno volui,
 Iussa prater Numinis.*

M Mem.

*Sic amo Legem, perennes
 Illi ut horas commodem.
 Hinc meos Hostes futuri
 Vinco providentiâ.
 Hanc colendo, me docentes
 Prateriui doctior.
 Hanc graues senes amando
 Mente vici prouidâ.
 Semitas fugi Malorum,
 Hanc bene ut custodiam.
 A tuâ nil Lege flecto,
 Quam Magister edoces,
 Melle dulci quam palato
 Dulciorem sentio.
 Hinc perosus vanitatem.
 Execror mendacii.*

N Nun.

*Lex meos diuina gressus,
 Ut Lucerna, dirigit.
 Hanc tueri Menti fixum
 Hæret immutabili.
 Fœderis memor subactum
 Me leua periculis;
 Edoce me scita, laudum
 Immolabo Victimâs.*

*Quæ tenebam, dira quamuis
Imminerent funera.
Nec reliqui, pœne captus
Impiorum vinculis.
Hoc enim meum putavi
Dulce Patrimonium.
Huc feror, ferarq; Cali
Haurio dum spiritum.*

☩ Samech.

*Impios odi, tuarum
Scita Legum diligo.
Ara, Turris spēsq; verbum
Est tuum firmissima.
Turba me scelestæ linque:
Pacta quæram Numinis.
Alme verbis adde vires,
Ne tuâ spe decidam.
Adiuvæ, servabor, usq;
Persequar, quæ iussis.
Deserentes te maligna
Mente, iustô deseris.
Quod Malos ultor sequaris,
Diligo quæ præcipis.
Et tremisco cogitando
Te Malorum vindicem.*

V Hain.

AEqua feci, dede Iustum
Ne calumniantibus.
Insta fac sanctè Capessam,
Ne superbi irrideant.
Dum salutem, & scita Legum
Spero, torpent lumina.
Fac tua ô Benigne noscam
Seruus ut mysteria.
Sum tibi seruus, tenere
Scita da me foederis.
Tempus est iam Legis Hostes
Sacro sancta persequi.
Antepono quam Talentis,
Mille quam Topaziiis.
Hanc amo viam, nefanda,
Orsa fraudis execror.

D Pe

Mira sacris, qua volutat
Mens amando sedula,
Porta verborum tuorum
Inscientem illuminat.
Ore hiantè iussa viuis
Aërem ceu ebibo.
Vt tui soles amantes
Me miserti. adspice.

250 PSALM. LIB. V.

*Te docente pes regatur,
 Ne mihi fraus imperet.
 Pelle fraudes, iusta Pacti
 Ut tui custodiam.
 Funde lumen, Doctor alma
 Scita pande Regula.
 Lacrymis humector, ipsam
 Cum relinquunt Improbi.*

Y Tfade.

*Iustus ipse iusta Rector
 Semper alme iudicas.
 Scita condis sempiterna
 Veritatis conscia.
 AEstuo, quod illa nequam
 Immemor Gens spreuerit.
 Cor tuus sermo perurit
 Quem medullis ardeo.
 Sum puer, sum spretus, at non
 Legis est obliuio.
 Stat tua Aequitas, manebit
 Fixa Lex, & Veritas.
 In laboribus fuerunt
 Qua mihi solatio.
 Aequa da callere iussa,
 Tunc dabis me vinere.*

PSALM. CXIX. 251

¶ Coph.

Corde te vocante quaro,
 Iussa, noscam, flagito:
 Sospita Rex alme, Leges
 Vt tuas custodiam.
 Lumen ante Solis, oro
 Te mei Fiduciam.
 Excitatus ante lucem
 Voluo Leges auream.
 Me Bonus clementer audi,
 Vt solebas sospita.
 Appropinquant Legis Hostes,
 Me perosi iniuriâ.
 Huc ades, qui iussa Mundo
 Vera ponis Arbiter:
 Iamq; pridem firma, nullis
 Eruenda sæculis.

¶ Res.

Cerne fractum me, colentem
 Scita Legis vindica.
 Arbitrer defende causam
 Diligentis fœdera.
 Vita deserat Scelestos,
 AEqua sicut deserunt.
 Obsequentem sed benignè,
 Vt solebas libera.
 Multius Hostis me fatigat,
 Pacta sed non ciero.

illa

252 PSAL. LIB. V.

*Illa flammât pectus irâ,
Quod Scelesti negligant.
Cerne me, iussa vt capeſſo.
Et Benigne ſoſpita.
Vera promittis futuris
Veriora ſæculis.*

U Sin.

*Principes me perſequuntur,
Sto ſed almis legibus,
In tuis applaudo verbis,
Ceu Talenta qui inuenit.
Fraudis odi Vanitatem;
Legis Æqua diligo.
Septies die, ſcientem
Laudo te ius dicere.
Multa Pax, errore nullo
Eſt tibi parentibus.
Spe tua ſalutis, alma
Scita Legis diligo.
Illa mens cuſtodit, illa
Cor volens amplectitur.
Hinc meas Amicus omnes
Intueris ſemitas.*

Thau.

*Edoce Legum tuarum
Me precantem fœdera.*

Suppli

Supplicantem flagitata
Iussa propter eripe.
Te Magistrum prompta magnis
Laudibus vox concinet.
Lingua dicet Imperata
Esse quàm iustissima.
Dent tuæ manus salutem
Approbanti fœdera.
Te salutem poscit, vrens
Mens tuis se legibus.
Vivat & te predicabit
Fulta pæcti viribus.
Vt pecus vagum require, haud
Legis oblitum tuæ.

Canticum graduum, siue
 ascensionum.

PSALM. CXX.

Ad Dominum cùm tribularer.

Afferret ægra cùm Timor anxias
 Menti inquietus sollicitudines:
 De more castis audientem
 Me, precibus Dominum vocavi.
 Regnator, inquam, falsa loquentibus,
 Ne me labellis afflet iniquitas.

Nessil

*Ne stillet oro, viperina
Tabificum mihi lingua virus.*

*Quid nam illa fraudum proferet Artifex
Addérve? Parthi nempe volatiles
Mittet sagittas, & voracem
Materia sitientis ignem.*

*Heu me incolentem tempora inhospitas
Iam longa rupes; Gens Arabum diu
Tentoriorum me sub atris
Detinuit peregrina velis.*

*Cùm Pacis alma scilicet Hostil' us
Grati loquebar fœderis ocia:
At sauebant me videntes
Aurifera meminisse Pacis.*

PSAL. CXXI.

Leuau' oculos meos.

Circumferebam tristia Lumina,
Deserta mœstus per iuga Montium;
Si fortè quisquam rebus arctis
Præsidium sociale ferret.
Spes vlla certè non op'is affuit,
Nam quis tulisset? Sed mihi Conditor
Terra, Poliq; deprecanti
Auxilium feret in periclis.

O mens

PSALM. CXXI. 255

O Mens timori pallida frigido
 Ne cede, gressus fulciet optimus
 Custos Bonorum, qui soporem
 Non vigili statione mutat.
 Non singulari perspicientia
 Qui res Piorum servat, Inertia,
 Somnôq; dedet se, procella
 Res Inopum quatientis Euro.
 Confide, pennis quippe Salutifer
 Te condit almis, te regit inuia
 Per saxa, dextrâ te prehensum
 Per nemorum comitatur umbras.
 Non aestuosi te calor Aetheris,
 Quo Sol adurit cetera torridus
 Acriasset, in noctem, ve Luna
 Tardificus nocuisset humor.
 In festa nigro quâ mala permeant
 Terras volatu, ne tibi noxia
 Curabit adsint, ut quicquid
 Incolumi potiare vitâ.
 In Bella vadas siue minacia,
 Petâsve gestâ re bene patriam.
 Custode semper hos obibis.
 Aethereo Domino Labores.

PSAM. CXXII.

Lætatus sum in ijs, quæ dicta
sunt mihi.

O Plena magni nuncia gaudii.
Tam grata lato qua mihi nunciant.
Nobis eundem nempe sanctos
In Domini memorant, Penates.
Ergo coronis ibimus ibimus.
Velati in Urbem, iam pedo gestio
Fœlice portas, iam sacratum
Ad Solymas tetigisse limen.
O Vrbs domorum quam memorabilis
Structura laudat, quam reliqua petunt
Urbes, auitis ut Tonanti
Imperiis sua vota soluant.
Nostri huc propago sanguinis aduolat,
Non illa prisce fœderis immemor:
Dei verendum ut nomen hymnis
Et positis veneretur aris.
Hic est Dauidis Regia Principis,
Hic est senatus curia nobilis,
Sancta unde patres iura possint
In dubiis aperire causas.
Urbi secunda munera regia
Optate Pacis, targaq; Faustitas.

PSALM. CXXIII. 257

*Illos coronet, qui precantur
 AEthereum Solyma fauorem.
 Sis lata, gratis dicite vocibus,
 Te Pax quietis mœnibus incolat:
 Et Ciuium rumpat tuerum
 Messis humo pariente cellas.
 Materna propter pignora comprecor,
 Et iuncta nodo fœderis oppida:
 Concedat ultro Pax amica
 Vt teneat Solymaa tecta.
 Templiq; propter diua sacraria
 Late imperantis conscia Numinis
 Vrbs alma flore, nec tumultus,
 Aut trepidos patiare casus.*

PSAL. CXXIII.

Ad te leuau i oculos meos.

AD te Parentem Lumina sustuli,
 Rerum procella dum graue detonant:
 Qui cuncta frenis ex Olympi
 Verticibus radiantis vrges.
 Nutus heriles seruus ut adspicit,
 Promptus minister iussa capeffere:
 Ancilla vultus annuentis
 Vt Domina placitura seruat:

R

58 PSALM. LIB. V.

*Sic intuentur Lumina Principem
 Te Sancte nostrum, donec amabili
 Oblitus irarum, iacentes
 Nos videas miseratus ore.
 O parce nostris Alme piaculis,
 Tandemque lenis porrige dexteram:
 Iam vita longum nostra mœret,
 Dedecoris satiata potu.
 Opprobriorum plena capacitas
 Iam Mentis haustos Despicientia
 Succos refundit, nec superba
 Seuitia recipit tumorem.*

PSALM. CXXIV.

*Nisi quia Dominus erat in
 nobis.*

N*isi adfuisset Numen Olympicum
 (Dicant Nepotes nobilis Isaci)
 Nisi adfuisset, qui gubernat
 Vnanimi ratione Mundum:
 Gens belluinis effera moribus,
 Pugnare magnis viribus efficax,
 Nos fortè viuos, & calentes
 Vipereâ tumultasset aluo.*

Tunc

*Tunc Ira Mentis prodiga barbaræ
 Soluens furori vincula, forsitan
 Nos instar undæ deuolutos
 AEquoreo rapuisset æstu.
 Torrentis instar, quem super inuium
 Attollit Auster nubibus alueum,
 Crenisset Amnis, qui vadari
 Non Anima sine morte posset.
 Sit sospitali gloria Numini,
 Quo dante sauos fugimus impetus:
 Nec Barbarorum membra dentes
 Lethifero teigere morsu.
 Crudelitatis reuera fugimus,
 Ales dolosum ceu fugit Aucupem:
 Ruptisque nodis euolauit
 Gens aliam subitura sortem.
 Almi salutem Principis attulit
 Hanc umbra, cuius nomine nitimur:
 Telluris Orbem qui creauit,
 Et supera regionis oras.*

PSALM. CXXV.

Qui confidunt in Domino.

Qui Deo fidunt imitantur arces,
 Quæ suis fundant humeris Sionem:
 Nec timent, septem fera cùm laceſſunt
 Bella Triones.

Ardua aternùm grauitas iugorum
 Inclyta muros Solymæ coronat:
 At Deus lectos ſine clade in ævum
 Seruat amicos.

Non enim Sceptrum patietur Hoſtis,
 Gentis in ſortem melioris ire:
 Fracta ne damnis ſclerum malignas
 Occupet artes.

Da Parens caſtis bona liberalis,
 At ſuper notos animo rebelles
 Inſtar affuſi mala deferantur
 Aſpera nimbi.

Aduolet ſacram tua Pax in urbem
 Regiam lecta ſobolis, quietum
 Tempus aſpiret, poſita cruenti
 Cuſpide Belli.

PSALM. CXXVI.

In conuertendo Dominus
captiuitatem.

Cum Deus Assyriâ captam Babylone Sionem,
In patrij iussit tecta redire Soli:
His similes fuimus noctis quos somnia ludunt,
Gaudia qui nunquam vera futura, vident.
Cum tamen id fieret, mutato risimus ore,
Et cursum lacrymis impedière gena.
Nemo Deo meritas non grates latus agebat,
Quod patriam exulibus restituisset humum.
Nec minus indigena gratum fremuere, loquentes;
En Deus ut profugos respicit ille suos.
Sic est, tanta Parens nobis hæc gaudia fecit,
Latâq; siccatis fletibus ora dedit.
O age captiuum sic redde Penatibus agmen,
Auget ut hybernas fluminis Auster aquas.
Nam veluti glebis undam sitientibus expes,
Semina cum lacrymis mandat arator humo:
Sed simul ac segetes torpentes euocat imber,
Farra metenda mihi grandia, latus ait.
Sic post exilij tam tristia tadia longi,
Ad patrij reduces mittimur arua Soli.

PSALM. CXXVII.

Nisi dominus ædificauerit
domum.

Cœpta molitur nisi tecta Numen,
Quisquis infelix opus iūchoasti,
Cautus insana meditare Curas
Ponere Mentis.

Ni Deus seruat miseratus urbem;
Noctis incassum vigilat per umbras,
Qui super notas spatiaur acri
Lumine turres.

Manè si lucem prior ante surgas,
In tuas serò rediturus ades,
Ni laborantem Dominus leuaret,
Vana laboras.

Nec tibi victum misero parabis,
Nec famem tectis remouebis atram:
Semper in tristi positus quereris
Aspera luctu.

At suis mittet placidum soporem;
Interim plenos satiabit agros:
Liberum claro faciet Penates
Semine letos.

Vt manum leues decorant sagitta
Militis prompto iaculantis arcu:

PSALM. CXXVIII. 263

*Sic honoratum soboles honestat
Mascula Patrem.
Talibus fœlix iaculis pharetram
Quisquis implebit: Rubor ora turpis
Non lines illi generosa causam
Dicere iusso.*

PSALM. CXXVIII.

Beati omnes, qui timent
Dominum.

O Te beatum, qui times Dominum, vias
Eiusq; purus ambulas.
Tua frueris dextera laboribus,
Curis solutus asperis.
Gravida racemis Vxor ut vitis domum
Reddet pudica nobilem;
Mensamq; cingent Liberi, ceu consita
Agris Oliva pinguibus.
Virum fouebit alma sic fœlicitas
Legem colentem Numinis.
Bet ex Sione te Deus, Solyma velit
Fœlicis esse compotem,
Dum vita lumen aëris spirabile
Meantis hic donauerit.

264 PSALM. LIB. V.

*Videâsque Natos Liberûm superstites,
Alente Pace Abramidas.*

PSALM. CXXIX.

Sæpe expugnauerunt me à
iuuentute meâ.

Dixerat Isacidum verum genus, impia turba
Primo laceffit me Iuuenta à limine.
Intulit arma Pijs à primo flore Iuuenta,
Sempérq; voto pugna cessit irrita.
Imposuère graues dorso Gens improba moles,
Altis ararunt terga sulcis verberum,
At Pater omnipotens funes, & ahenea soluet,
Qua grex Malorum fecit atrox, vincula.
Confusi trepident, vertant formidine terga,
Animo est Sioni quisquis impacabili.
Gramina ventosis referant orientia tectis,
Iam tempus ante falcis vsta Solibus:
Vnde nec impleuit dexteram qui stringit aristas,
Sinûmve, Messor qui maniplos alligat.
Quin etiam tali bene verba precantia messi
Non dicat illa, qua viator assolet.

PSALM.

PSALM. CXXX.

De profundis clamaui ad te
Domine.

CLamaui ex Animi Genitor penetralibus alme,
Audi è profundis inuocantem fluctibus.
Aure Bonus facili cape lamentabile Carmen,
Precibus Benignus luctuosos annue.
Omnia si memori malefacta in pectore seruas,
Tua quis Ira sustinebit impetum?
Est tibi quod speret rea Mens prece flectere Numen:
Vt sis timori, iura das Mortalibus.
Dicā equidē, recreant tua me promissa morantem,
Animāq; voti certa sperat exitum.
Non ita qui noctem vigilat, iubar optat Eoum,
Vt te manemus. Ergo te sperent Pij,
Cuius adest hominum generi exorabile Numen,
Facileq; nodos seruitutis rumpere.
Is acidas redimes fracto, qui detinet, Hoste;
Animiq; solues obligati debita.

PSALM. CXXXI.

Domine non est exaltatum
Cor meum.

SI ventosa leues aluit Iactantia fastus,
Elatos oculos si per inane tuli:
Ardua si perij, maiorâque viribus opto,
Aut reputo meritis quæque minora meis:
Pro latis veniant, non deprecor, aspera rebus,
Pœnâq; sit tumida Mentis habere nihil.
Ut puer in matrem depulsus ab ubere tendit,
Spes mea sic Dominum te petit una suum.
Hunc sperate Pij nunc, & quacûmq; futura
Sæcula ventura Posteritatis erunt.

PSALM. CXXXII.

Memento Domine Dauid.

DAuidē Genitor qui sit, reminiscere promptum
Scilicet in duris tua iussa capeßere rebus.
Isacidum Domino votis se talibus olim
Obstrinxit. Non ante domum, lectûmq; subibo
Roscida tranquillo declinem ut Læmina Somno:
Quàm sedem inueniã sancti in fundamina Tepli,
Iacobique Deo mansura sacraria ponam.

Euphra-

PSALM. CXXXII. 267

Euphratæa vagus dum fortè cacumina lustrò,
 Et nemorum saltus, accepi ex Aethere signum,
 Vnde Pater noui vellet quo in vertice Templum.
 Ibimus illius nunc in tentoria lati,
 Quémq; locum pedibus tetigit, libabimus ore.
 At deuota Parens ultro tibi limina vise,
 Et tecum sacris arcam penetralibus infer.
 Castâ Mente litans ineat tua Tempia Sacerdos,
 Letitiâq; fremant gens sancta altaria circum.
 Me propter stabili te religione colentem
 Christi prima tui ne despice vota seuerus.

Tu mihi iurasti quæ non dabis irrita solui,
 Scilicet è nostro sessurum sanguine Regem
 Abramidum solio. Quòd si mea iura Nepotes
 Seruarint, inquis, mostratâq; fœdera discent,
 Posteritas Regni Imperium, soliumq; tenebit,
 Irrequieta vaga dum vertitur orbita flamma.
 Quippe mihi elegi fundatam in rupe Sionem,
 Quam requiẽ, sedémq; fluit dum tempus, habeo.
 Prodigus hinc Inopum turbis alimẽta refundã,
 Et grauidis latos augebo frugibus agros,
 Ipse Sacerdotes comitabo salui fer aras
 Vsque meas, Populôq; dabo gaudere quieto.
 Hinc ego Dauidicis stirpem è radicibus altam,
 Iam latos iubeo circum diffundere ramos.
 Immitetque mei iubar indelebile Christi
 Ardentes radios, quorum fulgore micabit
 Quicquid ab Occasu Solis se extendit in Ortum.

268 PSALM. LIB. V.

*At maculis tingam quoscúmque rubentibus Hostes,
Illius Imperio duos submittere collum,
Æternum volui quem Mundo imponere Regem.*

PSALM. CXXXIII.

Ecce quàm bonum, & quàm
iucundum, &c.

Nil se legitimo Fratrum componat amor:
Nil certet alma pectorum Concordia.
Non tam grata suis distillant Balsama guttis,
Linunt Aronis qua sacrati verticem:
Canâque diffusis per menta liquoribus undant.
Oram niualis in fluentem Carbasi.
Nec tam delectat Ros matutinus in herbâ
Hermonis, alto vel Sionis in iugo:
Vnanimes Domini iuuat immetata Penates.
Augétque latis rebus Indulgentia.
Natos Natorum, quique exorientur ab illis,
Fœlice vita mandat ut cursu fluant.

PSALM.

PSALM. CXXXIV.
Ecce nunc benedicite Do-
minum.

VOs quibus sacri data cura Templi,
Numinis magni vigilantes Ministri:

Ore divinas, age, ritè lato

Dicite laudes.

Qui Dei arcanum penetrabile circum

Atrij ad sanctos vigilatis ignes;

Arduis postquam cecidere longa

Montibus umbra.

Versus aeterni monumenta pacti,

Supplices castè duplicate palma;

Ei Deo laudes patrias auito

Dicite ritu.

Latus hâc laudum vice noster Orbem

Qui Poli, & Terra fabricavit Author,

O Sion, rerum tibi larga diues

Dona rependet.

PSALM. CXXXV.

Laudate nomen Domini,
laudate, &c.

VOs nomen laudate Dei, quibus atria Templi,
Et curare datum sacris Altaribus ignes.
Vos Dominum laudate bonum, vos nomen in Astra
Ferte, quod atheræ dictum dulcedine mulcet.
Ille sibi voluit Iacobi è stirpe Minores,
Et tanquam patrij possedit pradia iuris.
Noui equidem, noui, quàm Maiestate verendum
Numẽ habet, quantumq; Deos super eminet omnes.
Qua placuit fecisse, suo facit omnia nutu.
Siue Polum, Terrasq; colant, siue aquora Ponti,
Siue Lacus habitent, vicinãq; Manibus antra.
Nubila de Terra cogit penetralibus ima,
Fulmina ventura pramittit nuncia Lympha:
Secretas aperit Ventorum flatibus arces.
Regna quid enumerem Pharij percussa Tyrannia,
Casa Paretoniis quid Pignora prima colonis?
Quid pecudum strages humanãq; funera dicam?
Te Pharos ostentis pauidam caelestibus idem,
Cùmq; suis timidum Pharaona clientibus egit.
Tot Gentes domuit, tot Reges misit in Orcum.
Stirpis Amorrhææ Dominum Seóna peremit,
Bassanis etiã regnantem in Montibus Ogum.
Diruit

PSAL. CXXXVI. 271

*Diruit inuisam sacro Cananiida Bello,
Iacobiq; dedit promissa Nepotibus arua.*

*O factis æquale tuis, ô postera nomen
Quod nunquam Soboles, Aetâsve oblita silebit:
Alme tuum Populum magnâ pietate fouebis,
Sponteq; supplicibus, quoties orabere, parces
O Gentes simulacra Deum quæ fingitis, Aurum,
Argentum, Rupésq; manent, hominûmq; Labores.
Vocis egens os semper hiat, stant Lumina Solem
Nescia, vel rerum claros sentire colores:
Pulsanturq; caua frustra tinnitibus Aures.
Nam quid agent cautes vacua spirabilis Auræ?
Talis eat, quisquis sibi talia Numina fingit,
Credulus unde suis sperat lenimina rebus.*

*At domus à magno Iacobo exorta, vetustum
Aronis, Leuiq; genus, celebrate Parentem,
Vósq; Deum purâ qui relligione timetis.
Ille su aeterno rerum modulamine notus,
Qui Solymas, Urbisq; tenet tecta alta Sionis.*

PSALM. CXXXVI.

Confitemini Domino quoniam bonus.

E*ia Deum laudate bonû, & placabile Numen,
Æterna durat cuius Indulgentia.*

272 PSALM. LIB. V.

Eia Deum laudate, Deos qui præterit omnes,

Æterna durat cuius Indulgentia.

Hic Dominus Dominos rerum super eminet omnes.

Æterna durat cuius Indulgentia.

Admiranda facit rerum spectacula solus,

Æterna durat cuius Indulgentia.

Hic prudens Opifex fecit reuolubile Calum,

Æterna durat cuius Indulgentia.

Hic superi in campis fixit duo lumina Mundi,

Æterna durat cuius Indulgentia.

Hic Soli in lucem roseas concessit habenas,

Æterna durat cuius Indulgentia.

Hic Lunam in tenebris, & Sydera fulgere iussit,

Æterna durat cuius Indulgentia.

Primitias Generis Phariæa tumulauit in orâ,

Æterna durat cuius Indulgentia.

E medio sobolem Iacobi sustulit Hoste,

Æterna durat cuius Indulgentia.

E medio inuicti vi roboris abstulit Hoste,

Æterna durat cuius Indulgentia.

Attonitum rubra quondam Mare diffidit unda,

Æterna durat cuius Indulgentia.

Isacidum vexit diuisa per Aequora prolem,

Æterna durat cuius Indulgentia.

Cum Pharaone fretis redeuntibus agmina voluit,

Æterna durat cuius Indulgentia.

Abra-

PSALM. CXXXVI. 273

*Abramidas saluos per tesqua arentia duxit,
 Æterna durat cuius Indulgentia.
 Terribili magnos sopiuit funere Reges,
 Æterna durat cuius Indulgentia.
 Eripuit tumidis vitas, atq; arma Tyrannis,
 Æterna durat cuius Indulgentia.
 Gentis Amorrhæa dominum Seona peremit,
 Æterna durat cuius Indulgentia.
 Bassanis strauit fidentem saltibus Ogum,
 Æterna durat cuius Indulgentia:
 Amborumq; dedit venientibus arua Colonis,
 Æterna durat cuius Indulgentia,
 Qua voluit nostri fieri patrimonia census,
 Æterna durat cuius Indulgentia.
 Nam memor aspexit nos vite, & lucis egentes,
 Æterna durat cuius Indulgentia.
 Ille hominum victu, campis animalia pascit,
 Æterna durat cuius Indulgentia.
 Dicite caelestes moderantem legibus oras,
 Æterna durat cuius Indulgentia,*

PSALM. CXXXVII.

Super flumina Babylonis.

Ingrata propter flumina sedimus,
Campis inundant quæ Babylonis:
Dum Mens querelis ægra demptam
Flebilibus meminit Sionem.

Ripe hic virebant frondibus vuidi
Canis Salicti: Nablia diximus,
Pendete ramis muta, nunquam
Ad solitos repetenda cantus.

Hæ dum gementes adspicit, impotens
Quid Victor, inquit, tristitia flebitis?
Ad lata ve, si, cantione
Quin patriâ recreatis aures?

Hæ qui vehebat nos ferus agmina
Captiua Miles dicere patrios
Mandabat Hymnos, quos decebat
Incolumi cecinisse Templo.

No sacra verò Carmina Numini
Eas arbitremur prodere Barbaris
Dixina cantari videbit
A profugis aliena Tellus?

O antè chordas tangere mobiles
Ob lita vocum dextera nesciat:

Quàm

Quàm Tempia, sanctos quàm Penates,
Et Solymam taceamus Urbem.

O lingua siccis faucibus hareat,
Stent ora nota vocis inania,
Si te Sionem obliuiofus
Ex oculis, animòve ponam.

Si lator istis sedibus aduena;
Si prima post has gaudia lacrymas
Res ulla mæsto, restituti

Quam Solyma parient honores.
Æterne Vindex at reminiscere,
Quid gens Idumes impia dixerit,
Cum Flamma, Ferrum, Miles atrox
In cineres redigebat Urbem.

Inuisa ferro mœnia rumpite,
Æquate flammis tecta voracibus:
Vrbis cadaver sit, reuulsi
Vt species lacerata busti.

O fons malorum tu quoq; Ciuitas
Nunc lata nostris cladibus, occides:
Vltorq; fœlix te docebit

Quas patimur tolerare clades.
Ille, ille Prolem flentis ad vbera
Tollet Parentis lactea pendulam:
Frangetq; saxi, ante mœsta
Attonita Genitricis ora.

PSALM. CXXXVIII.

Confitebor tibi Domine.

TE Genitor referam solitū me audire, canorus
 Téq; meo coram Regibus ore canam.
 Ad tua supplicibus veniam sacraria votis,
 Nominis attollam facta loquenda tui.
 Te dicam immensā semper bonitate fidelem,
 Promissam donis & superare fidem.
 Quā te cūmq; die supplex voco, Mitis obaudis,
 Ac vires Animo sufficis ipse meo.
 Sed Reges alii discant tua facta per Orbem,
 Nutibus inclinent & sua sceptrā tuis.
 Accipient Leges diuināq; iura canentes;
 AEterni imperium Numinis esse ferent.
 Nam licet immensum transcendas Æthera, dicent
 Quā propè res humiles, quā procul alta videt?
 Deprensū in medio quacūmq; pericula turbent,
 Auxilio fugiam notior inde tuo.
 Hostis inhumanas vires hebetabis anhelis,
 Incolumemq; tuā me dabis ire manu.
 Quod reliquum fuerit prestabis Amicus Amico,
 O Pater esse bonus qui sine fine soles.
 Perge, nec impediās manuum benefacta tuarum:
 Est decus incolumem me superesse tuum.

PSALM.

PSALM. CXXXIX.

Domine probasti me, & cognouisti me.

O Mihi secreta Genitor bene conscie Mentis,
 Seu sedeã, surgãmve, tuo me lumine cernis.
 Tu procul arcanos sentis in pectore motus,
 Quo pergam de manẽ vides, & vespere qualis
 Ad placidos redeam post mille negotia, Somnos.
 Non fugitura tuas lingua vox excidit aures,
 Quippe mea attento circum legis omnia visu:
 Et modo quæ sunt, & facta antiqua tueris.

Humana inuentor quondã celeberrime formæ,
 Os, Humerosq; mihi Mentẽmq; animũmq; dedisti,
 Et fabricam tua dextra suam me prouida seruat.
 Quem cùm respicio, diuina potentia quantum
 Visa mihi humana radium transcendere Mentis?

Quã fugiã te sede latẽs? quibus occular umbris?
 Si teneo Calum pennis, apud AEthera viuis.
 Ad Manes si tendo, manes apud infera Regna.
 Si bigis Aurora suis me concita raptum
 Detulerit, pigro est ubi meta nouissima Ponto,
 Hic tua me perimet, vel dextera amica fouebit.
 Si loquar insipiens, me forsitan occulet umbra,
 Quæ mihi nox fuerit lampas tibi clara micabit:
 Nam velo impediunt tenebræ tibi Lumina nullo.

278 PSALM. LIB. V.

*At caligo vaga radiat velut orbita flamma:
 Cum tua per tenebras tam perspicientia regnet,
 Quàm cum Solis equi spirant è naribus ignem.
 Tu motus Animi sentis, qui callida finges
 Materno in gremio stirpis genitabilis orsa.
 Te dicam, te Sancte canam, quem facta per auras
 Admiranda vehunt. Etenim mea fabrica Mentis
 Occurens, ô quanta Deo Sapiencia, clamat!
 Corporis ossa mei non te latuere sepulti.
 In gremio, foetum Genitor nam primus alebas,
 Occlusum Terræ velut in penetralibus ima.
 Ceu tabulis opifex nota exemplaria pictis
 Aspiceres, sic ora rudi sic Brachia massa
 Fingebas, hominis sic cætera membra futuri.
 Nec dum tota suos moles animata colores
 Induerat, noras iam tu incrementa dierum,
 Vnde nihil penitus mutabile sustulit ævum.
 Hæc ego dum verso, stupeo miratus honorem,
 Et numerum si scire velim, prius Æquoris æstu
 Quàm multa à refluxo dicam voluuntur arena,
 Exurgam, & vigili tecum mihi diffluet ævum.
 At Genitor fontes, humana & cadis amicos
 Quando premes, oculisque meis procul esse iubebis?
 Contra iussa tua Legis scelerata Rebelles
 Multa mouent, Calòq; audent attollere cristas.
 Nonne tui ô Vindex osiores Numinis odit
 Inquit, tuos Iræ flagraui percitus Hostes?*

Scili

*Scilicet instabam sacris oforibus ofor,
 Et Bellum indixi sceleratis Hostibus Hostis.
 Volue precor, Genitor, fibrarum occulta mearum,
 Arcanos rimare sinus. Terit orbita calles
 Si mea Nequitia, conuerte ô Rector habenas,
 Ut tua sancta legam recto vestigia cursu.*

PSALM. CXL.

Eripe me Domine ab homine
 malo.

R Ex aterne Bonus me precor eripe
 A linguis hominum praua loquentium:
 Illorumq; feris vnguibus, improba
 Quos exercet Iniquitas.
 Qui fraudes tacito pectore fabricant,
 Pacis dulce procul nomen in ultimas
 Terras ire volunt, & fera turbidi
 Semper praelia concitant.
 Qui linguas acuunt exitiabiles,
 Angues ora velut sibila commouent:
 Spumantes labiis toxica noxiis,
 Fundunt virus ut Aspides.
 O Custos rabidis vnguibus Impii
 Me redde incolumen: Ne sine callidâ

280 PSALM. LIB. V.

Victum fraude capi, quam sceleratior
Texit criminis Artifex.
Effodere lacum, retia gressibus
Intendere meis, funibus orbitas
Inuoluere suis: Mille pericula
Tentant, captus ut occidam.
At tu sola mei spes Animi Deus,
Quas effundo preces accipe flebiles:
Qui tam saepe meum ferrea protegis
Inter praelia verticem.
Ne votis hominis trade nefarii:
Sontes ipse vides qua mihi cogitant:
Si me praesidio destituis tuo,
Tangent Sydera vertice.
Qua vanis agitant Bella laboribus,
Qua lingua vitio pestifera coquunt.
Ipsos in dominos iustius incidant:
Ipsos funditus opprimant.
Tempestas iaculis horrida flammeis
Illos terribili deuoret impetu:
In fossam Barathri non remeabilem
Acti precipites ruant.
Vocum lingua diu prodiga neminem
Seruatura manet: Callida fallere
Nec Mens vinet, eam conteret aneis
Frau, tandem sua malleis.

Sed

PSALM. CXLI. 281

*Sed fractas Inopum res Deus adspicit,
Inuictaq; manu proteget Indigos:
Præsens unde bonis Numen in Æthera
Iusti laudibus efferent.*

PSALM. CXLI.

Domine clamaui ad te.

TE voco sancte Parens, ades ô mihi vota fe-
renti,

Aurémq; aduerte vocanti.

Non aliter sedes adeant mea vota micantes,

Quàm thurea dona vaporant.

Nec geminas aliter palmas ad Sydera tollam,

Quàm si tibi vespere cassis

Sacra feram Vitulis. Duris, age, libera frœnis,

Oris mihi limina claude.

Vestibulúm; tuo seruet custodia iussu,

Labiorum intenta meorum.

Ne sine consilium, sceleratq; facta capeſſam,

Epuler vel parta rapinis.

Ne mihi, quas epulis nequam genialibus ornat,

Patiare attingere mensas.

Flagra manu vindex intentet ahenea iustus,

Ego verbera munus habebo.

282 PSALM. LIB. V.

*Sed caput halanti phialâ redolentis Oliui,
 Homo ne mihi pestifer unget.
 Tum quoque ne blandis Animum detorqueat orsis,
 Votis pia Numina flectam.
 Hoc precor, in silicem quando ruet impia Turba,
 Scelerumque ad signa vocantes:
 Tunc Animum feriat me non audisse monentem
 Tuta potiora saluti,
 Tam placitura Bonis, laudat molitus aratro,
 Quàm pinguis rura Colonus.
 Heu sic nostra metus laxis compagibus ossa
 Lethæus dissipat Orci.
 Robora frondator montana securiger igni
 Ut ferro inspicat acuto.
 Spes mea sancte Parens, in te inclinata recumbit,
 Animi ne vota relinque.
 Ne patiâre capi laqueis, quos impia tectos
 Sceleratâq; Turba locauit.
 In sua deueniant authores retia, nisi
 Reuolem super alite nodos.*

PSAL.

PSALM. CXLII.

Voce mea ad Dominum clamaui.

Auxilium Domini supplex ego voce rogaui,
 Precésq; fudi lacrymis tepentes.
 Ante illum posui, quæ Mens ponenda monebat,
 Et acerbitem temporum meorum.
 Mens agitata malis, defecta laboribus, expes
 Cedebat, & si noueras amicam.
 Isse viam Recti, nodis tamen amula passim
 Gens impeditas semitas tenebat.
 In quascúmque precor, circumfer Lumina partes,
 Mihi adesse amicum neminem videbis.
 Nec saltem misero fugiendi est aqua potestas,
 Curante nullo fortè si perirem.
 Hic ego te vita, te sola ô Ara vocaui,
 Et Spes salutis, viuo dum superstes.
 Accipe quæ supplex in rebus deprecor artis:
 Iam pene fractus clade tot malorum.
 Eripe, ne prædam patiare sequentibus esse,
 Quibus arma longè fortiora nosti.
 Nigrantes habitem cæci ne carceris umbras,
 In pura lucis arua mitte vinctum.

Tum

284 PSALM. LIB. V.

*Tum mihi Carmen eris, mediūmq; Corona Bonorū
Gratata cinget, sis mei quòd ultor.*

PSALM. CXLIII.

Domine exaudi orationem
meam.

A Vdi precantis verba, Mundi Conditor,
Aurem querelis applica.
*Fide, & Æquitate vindica me, quā tuos
Auertis à periculis.
Ne iure summo, quaeso, mecum litiga,
Nam te feret quis Arbitrum?
Aut quis recedet victor à Pratorio,
Quo facta pendis Gentium?
Opus est amicam commodas dextram mihi,
Aduersus Hostis impetum.
Vitam fatigat, & sepulchri ad aggerem
Me pene raptat mortuum.
Hinc Mente raptus aestuante ferueo:
Cor inquietum fluctuat.
At cum vetusta voluo facta consulens
Seruantis Indulgentia,
Spe subleuatus audeo ad Numen tuum
Manus precando tollere.*

Vt sic

PSALM. CXLIII. 285

*Vt sicca nimbos Terra querit algidos,
 Te sic auet Mens unicum.
 Festinus audi, nãmq; vitalis calor
 Iam desit in pulmonibus.
 Si condis ora, par sepultis frigido
 Busti recondar aggere.
 Da manè fructum sentiam Clementia,
 O sola mentis Anchora!
 Recluse Veri semitas quas ambulem,
 O Mentis Ara naufraga!
 Ad te refugi, me Patronus effero
 Ab Hoste fidus eripe.
 Qua vis capeßam, Numen ô meum, doce,
 Et ille ductor spiritus
 Clauum gubernet, quo Magistro Carbasæ
 Secunda Ponto soluimus.
 Tuum per Orbem sic eat nomen, tua
 Sic alma currat Æquitas.
 Vitalis haustum lucis indulge mihi
 Tot libero periculis.
 Clemens at Hostes me fatigantes graui
 Afflige dextra pondere.
 Hæc posco Dominum seruus. Hanc Dominus facis
 Seruo suo fiduciam.*

PSALM. CXLIV.

Benedictus Dominus Deus
meus, qui &c.

TE Pater alme canam, quo ferrea Bella Ma-
gistro

*Hæ tractant sine clade manus: Hæc brachia pugnas
Euentis ineunt non defectura secundis.*

*Tu Bonitas, ac Ara mihi, tu conscia Rupes
Auxilii, Clypeusque mea, Portusque salutis,
Spes etiam, Populis ius quo inuiolabile dico.*

*O quem das hominem mortali è semine cretum
Esse? quid innumeris attollis honoribus illum?
An similis vacua non flatibus euolat aura,
Et pennis miserum radit fugientibus æuum,
Halitus ut nebula, tenuat æq; Solibus umbra?*

*Ætheris inclina fastigia summa rubenti;
Ex alto descende Polo, iuga frondea tange,
Fumeus unde nigro Montes vapor occulet æstu.
Fulmina mitte, fluent: Arcu iaculare sonoro,
Exemplo viso turbabitur Impius Orco.
At pretende manum de Cœlo, & fluctibus aufer
Me pavidum Sygii. Inhibe violenta Malorum
Arma, quibus stillant vana mendacia lingue:
Et faciles obeunt quacûmque nefaria dextera.*

PSALM.CXLIV. 287

*Ipsæ decem fidibus tibi tunc non a Carmina dicam
O Pater, auxilium tu Regnatoribus affers,
Quippe tuum sauo Dauidem ex Hoste receptum,
Fecisti hostilem ne sanguine tingeret ense.*

*Eripe me Genti, quæ Numinis asperat Iram
Vana loqui, & factis peccare immanibus audax,
At nostrâ veniat soboles ab origine fœlix,
Ceu noua quæ primo surgunt plantaria cultu.
Tum formâ insignes, & virginitate Puella,
Aurea marmorei referant laquearia Templi.
Cuncta repurgatæ superent granaria messes,
Copia aliat plenos incustodita Penates.
Intonsis Ouium pascant in vallibus Agni,
Et prata armentum detondeat herbida riuis:
Vnde Colonus agat fortes in aratra Iuuenços.
Arma procul silcant studii inimica quietis,
Oppida ne metuant Belli quatefacta ruinas,
Seniat alta repens nèue inter mœnia clamor.
O Populum reddunt quem talia gaudia latum,
At super euectiur gens Numine dives amico.*

PSALM.

PSALM. CXLV.
Exaltabo te Deus meus
Rex.

TE Numen, Regémque meum, vomit orbita
 [Lucem
 Dum rutilam flammata, canam, venerabile nomē
 Alme tuum Genitor, ventura in tempora dicam.
 Nec cessabo, licet des ultra secula vitam.
 Nunc veniet quoties Aurora recludere Cælum
 Matutina, tuas in laudes ora resoluam,
 Et mea venturis transmittam Carmina sacris.
 O maius quàm mente queo te fingere Numen!
 Nulla tuas equant hominum praconia laudes:
 Te cecinere Patres, etiam tua facta Minores
 Accipient, alii, atq; alii tua robora dicent,
 Nunc Decor, & volitans circum te Gloria vocem
 Alliciunt, flammantq; mihi miracula pectus,
 Posteritas stupefacta canet, quàm fortis in Hostem,
 Prodigius olim domitum tremefeceris Orbem.
 At tua venturo Bonitas celebrabitur auro,
 Aspera Iustitia quæ molliet ora severa.
 Dicèris venia facilis, miserescere pronus,
 Mollèque cœlestem nobis spirare favorem,
 Humanam rapido quàm vellere turbine gentem:

Nam

PSALM. CXLV. 289

*Nam tua se Pietas ultra facta omnia tollit:
Te rerum memorat series, te nescia dicant
Pectora Nequitia, celebret qua Gloria Regni
Alme tui, & valida sit quanta Potentia dextra.
Scilicet ut Populos doceant, nec sceptrum locorum
Finibus, aut metis te qui potes omnia, claudi.
Tu Regnum sine fine tenes, quod temporis ala
Nec minuunt agiles, nec rerum turbida perflat
Tempestas, motusq; mouent ab origine Gentes.
Polliciti Fideique tenax, nutantibus ultro
Accurris, fractosque leuas. Viuentia fixis
Luminibus te Sancte vocant, ut scilicet escas
Accipiant: Manibus plenis alimenta refundis,
Et nimium largo saturas animantia victu.
Iustitia, Veriq; Parens, atque omnibus æquis,
Suppliciter nemo votis, animoque, vocabit,
Cui non presidio soleas occurrere tuto.*

*O Genitor nimium Clemens, & Amicus Amicis,
Nam quos alma tui reuerentia Numinis ambit,
Hos audis, & dona ferunt quacumque rogarunt.
Hæc Gentes audite. Sui custodit amantes
Omnipotens, ausos at facta nefaria perdit.
Hunc ideo, dum spiro, canent mea Carmina Regem:
Et quicumque vagi refugas bibit Ætheris auras,
Luna suis donec per Cælum cornibus ibit.*

PSAL. CXLVI.

Lauda Anima mea Dominum.

Mens Deo iustas cane grata Laudes,
 Quem Lyrâ, & Cantu statui sonare:
 Cerno vitales ego dum meantis

Ætheris auras.

Nemo promissis hominum acquiescat,
 Regium quamvis diadema gestent:
 Est datum nulli semel euolantem

Sistere vitam.

Spiritus linquet fugitiuus artus,
 Corpus in Terra cineres recurret:
 Et ferent magno meditata Regum

Turbine Veni.

Quem Pater Diuum iuuat, est Beatus
 Optimi fretus Domini fauore:
 Res Palo cunctas animantis ortas,

Æquore, Terris.

Pacta qui seruat stabilita semper,
 Vltor infirmum rapit à Superbo:
 Languidos escâ reficit, famémq;

Arctet Egenis.

Carcerum nigras aperit latebras,
 Reddit amissos Oculis colores,

Erigit

PSALM. CXLVII. 291

*Erigit fractos, amat Æquitatis
 Æquus amicos.
 Servat errantes Bonus Inquilinos,
 Est Parens Orbis, Viduis Maritus:
 Callidas tantum solet Hostis acer
 Perdere fraudes.
 O Sion (gratum loquor) ille froena
 Orbis aeternum Dominus capeisset,
 Terra dum fruges dabit, & vagantes
 Æquora Pisces.*

PSALM. CXLVII.

Laudate Dominum quoniam
 bonus est.

Illum canoris dicite laudibus,
*Arces Olympi qui tenet igneas:
 Nobis honorem, sed Parenti
 Latitiam sacer hymnus affert.
 Belli fugatos cladibus exules
 In chara ducet moenia Patriæ:
 Molitus Urbem, tecta rursum
 Ædificans Solimaa ponet.
 Atro malorum turbine naufragos
 In spem salutis mitior erigit:*

292 PSALM. LIB. V.

Fomenta plagis addit, acrem
 Qua minuant animi dolorem.
 Est ille flammas innumerabiles
 Solus micantis qui numerat Poli,
 Noménque, virésque, igneúmque,
 Syderibus tribuit vigorem.
 O quantus almâ est ille Potentiâ!
 Virtute quantus! Iam Sapientia
 Qui facta penset, nemo Terras
 Aut superas habitavit oras.
 A sede Mites eleuat infimâ,
 Loco Superbos tendit ab arduo,
 Humique ponit fraudulentâ
 Remigio Leuitatis actos.
 Vocum sonoris dicite canticis,
 Durum Scelestis, & facilem Bonis:
 Illi canorem Nabliorum,
 Et Citharas adhibete dulces.
 Campos liquentes nubibus occulit,
 Cum Terra Calum flagitat humidum:
 Sensimque lentos stillat imbres,
 Vt melius riget arua Lymphis.
 Dat læta mutis pabula Belluis,
 Et se vocantem progeniem feri
 Corui relictam pascit, ille
 Alituum, Pecudúmque Custos.

PSALM. CXLVII. 293

Non vis Equorum Bella frementium

Delectat illum, non capit alite

Pedum volatu, non lacertis

Indomitis Gladiator illum.

Sed qui tremiscunt fœdera legibus

Sancita, prauis fallere moribus:

Et spes in illius favore,

Et patriâ bonitate figunt.

Ergo canoris vos Solyma Deum

Efferte lata vocibus inclytum:

Laudate Numen vos Sionis

Aërii Domini Penates.

Firmata ahenis vectibus ostia

Nam vestra clausit, Ciuibus addidit,

Per qua beatâ Pace longum

Incolumes dominantur Vrbes.

Acer laceffit non Metus Hostium,

Sed Pax amicat fertilis Oppida;

Iussu Tonantis vos medullâ

Triticei satiantis arui.

Illius alma vocis ad impetum

Mox iussa Tellus paret, & imbrium

Humecta Lymphis flore Campos,

Germine agros, sata fruge vestit.

Est ille amictu qui iuga laneo

Vt induisset, sic niue contegit:

294 PSALM. LIB. V.

Spargit pruinam qui rigentem,
 Ceu steriles cinerem per agros.
 Vt liba farris, sic glacialibus
 Durata mittit crusta liquoribus:
 Hoc membra quam sustinebunt
 Duritie lapidosa frigus?
 At rursus oris frigora nuncio
 Concreta solui: Nam melioribus
 Spirauit auris, & tenaces
 Vt refluant tepescit amnes.
 Suam ille mentem pandit Abramidis
 Quos ante sacris ritibus imbuit:
 Ac Israëlis non mouendam
 Iustitiam docuit Nepotes.
 Hâc Nationes non ope ceteras
 Orbis leuabit: Numinis inscia
 Sunt, nec Parentis sempiterni
 AEthereos didicere ritus.

PSALM.

PSALM. CXLVIII.

Laudate Dominum de Cælis.

A Vrata qui templa Domus radiosâ tenetis,
Eia Patrem laudate Deum, vos præpete pēnâ
Insignes, domina qui iussa capeſitis Aula:
Et Chorus, & rutilus Exercitus igneus alis.

Eia Patrem laudate Deum: Tu Lucifer arua
Primus anhelanti qui viſis eburnea curſu,
Lunâq; fraterna ſplendoribus æmula flamma,
Et vos auricomis argentea crinibus Aſtra.

Eia Patrem laudate Deum, vos Orbibus Orbes
Incluſi, nomēq; Poli commune tenentes:

Quaq; ſuper nitidos eſtis Cali æquora campos.
Ipſe Parens iuſſit: Mox quæ nihil antè fuerunt
Aſpexere diem, ſeruântq; hunc iuſſa tenorem.
Quomodo perpetuis ſub legibus omnia viuunt.

Eia Patrem laudate Deum per opaca Dracones
Antra Soli, veſtri qui tempora ducitis aui:
Et vos ſub tremuli ſpecubus gens ſquammea Ponti,
Ignis, Grando, Nives, & motæ Spiritus aura,
Numinis vnanimis diuina ad iuſſa Miniſtri,
Vos Montes, Collēsq; ſimul, Nemorūmq; reſeſſus,
Seu ſterilem Baccam, ſeu mitia Poma ferentes:
Eo vos aëreo ſurgentes culmine Cedri.

296 PSALM. LIB. V.

*Eia Patrem laudate Deum, quæ dura tenetis
Saxa Fera, campôsq; Greges rondetis amœnos.
Squamigeris etiã spiris qui repitis Angues,
Et tremulâ Volucres quæ nubila finditis alâ.
Vos Reges, Populîq; omnes, omnêsq; Tyranni,
Et qui iura datis de sede petentibus altâ:
Huc Pueri veniant, huc virginis ora Puella,
Flos hominum, canis & menta nivalia plumis
Vnâ omnes Domini nomen venerabile tollant,
Cui Terra, & Celi laudem soli accola debet:
Cuius honos Terras, & Sydera flammea tranat,
Hunc domus Isacidum tot custodita per annos
Efferat. Hic signum vita Deus extulit olim,
Et bona tot Populo monstrauit Amicus Amico.*

PSALM. CXLIX.

Cantate Domino canticum
nouum.

An te non dictum recitate Carmen
Inclyto rerum Domino Deoque:
Assat præse ns pia conuocata
Turba corona.
Prisca fœlicis domus Abrahami
Se Deo oblectet Genitore: Laudes

PSALM. CXLIX. 297

Filia Regi modulentur illi

Ore Sionis.

*Nomen inductis celebrent Choreis
Vocis ad cantum saliente plantâ:
Et Lyræ gratis fidibus canora
Tympana iungant.*

*Nam sua stirpem fouet ille gentis,
Qui solet Blandus recreare Mites:
Et nouâ partæ cumulare donum
Laudate salutis.*

*Gens triumphali foris alma cultus
Eriget letum caput: Illa secum
At domi stratis eadem nouabit
Gaudia lectis.*

*In Dei Laudes erit ore prona,
Sed coruscabit manus ense nudo:
Ense qui tactos acie Nocentes
Duplice findet.*

*Vt pari ingentes vice metiantur,
Quas graues olim doliuere, pœnas:
Et feris reddant Populis suorum
Æqua laborum.*

*Vincient Reges pedicis minaces,
Nobiles Regum manicis amicos:*

298 PSAL. LIB. V.

Interim clausi metuent futuram

Carcere pœnam.

Quam Dei Leges statuere, sument,

Cum die dictâ venient citati:

Hac manet quondam, neque sera cunctos

Gloria Diuos.

PSALM. CL.

Laudate Dominum in Sanctis eius.

I*ncolentem Templâ Celi
Personate laudibus,*

Ætheris potente campos

Fulcientem dexterâ:

Eius inuictam sonate

Ore Fortitudinem.

Eia Maiestatis alma

Facta verbis tollite.

Æneæ laudate cantu

Obstrepenste Buccina.

Nabliis illum sonate,

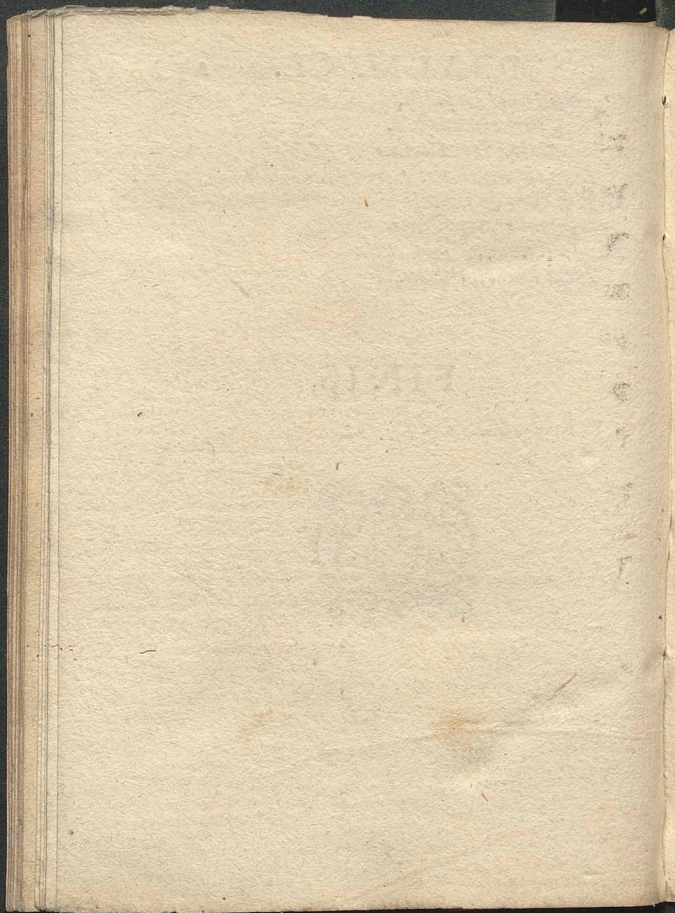
Et Lyrarum cantibus.

Tympani

*Tympani laudate pulsu,
Et Chori concentibus.
Cymbalis laudate Numen
Lata tinnientibus.
Gestientium & canoris
Cymbalorum pulsibus.
Laudet illum quicquid Aure
Potat huius spiritum.*

FINIS.

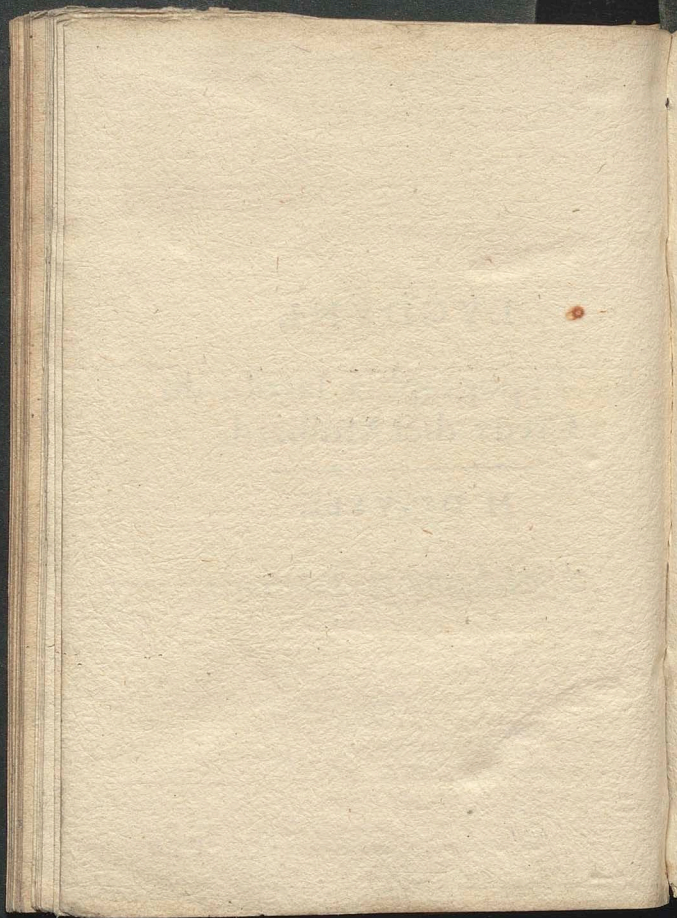

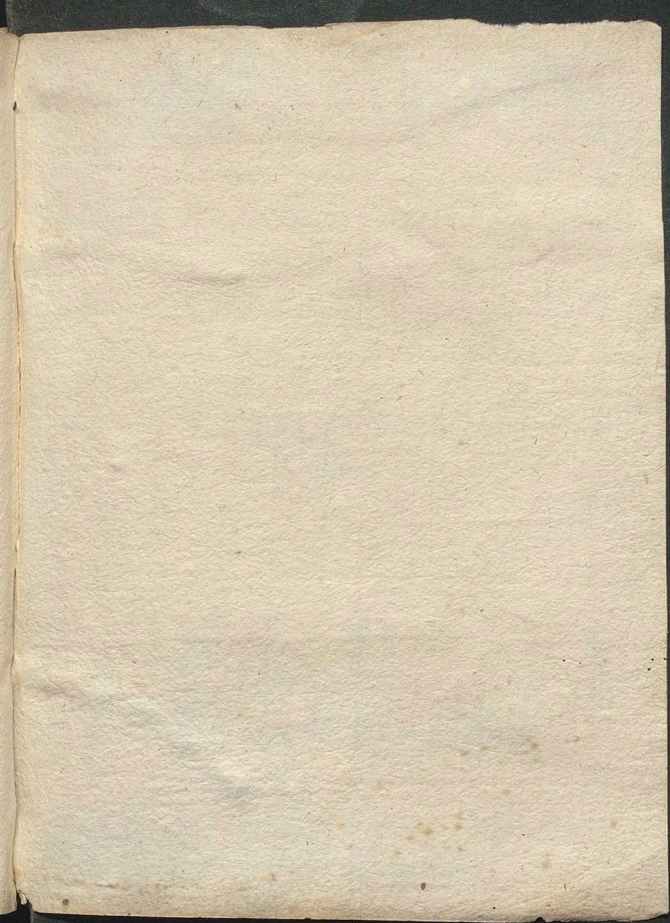
LVGDVNI,

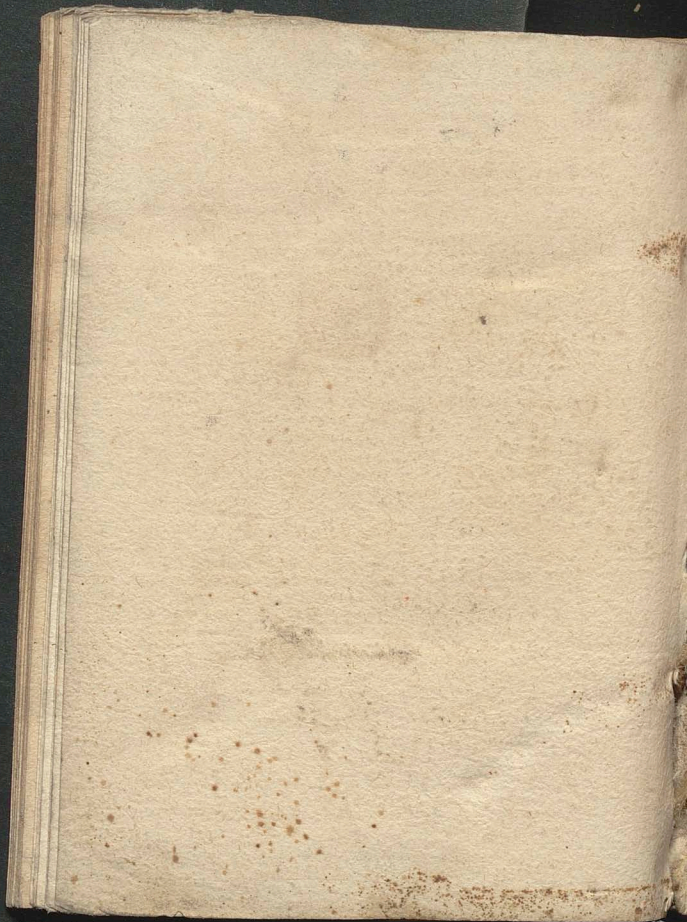
Ex Typographiâ Iacobi du
Creux dict Molliard.

M. DC. VIII.

Absoluebatur 13. Februarij.

Biblioteka Jagiellońska

stdr0029876

